

El conflicte entre Itàlia i Grècia

Els italians ocupen les illes de Corfú i Samos

Els obusos de l'esquadra italiana causen 15 morts i destrueixen una escola i altres edificis a Corfú

ALBANIA EXPRESSA EL SEU DOL

París, 31. — L'encarregat de Negocis d'Albania en aquesta capital ha dirigit al senyor Poincaré, per ésser aquest president de la Conferència d'Ambaixadors, una carta, en la qual expressa la dolorosa consternació que ha causat en el Govern i en el poble d'Albania, la fi tràgica de la missió italiana. — Havas.

MOBILITZACIÓ DE L'ESQUADRA ITALIANA

Roma, 31. — Es creu molt possible, quan no probable, la mobilització de l'esquadra italiana que es troba a Tarento. — Havas.

EL QUE DEMANA ITALIA

Roma, 31. — Heu's aquí el text íntegre del comentari que publica l'Agència Stefani, sobre la reclamació formulada per Itàlia a Grècia:

«Pel precedent que constitueixen diversos fets i altres símptomes que en temps oportú han sortit a llum; les informacions, concordants totes, practicades en lloc on es va cometre l'assassinat de la missió militar italiana a Albània; la persistent campanya de difamació i excitació seguida per una part de la premsa grega, amb greu dany per a Itàlia i la missió militar italiana, el Govern reial ha arribat a adquirir la convicció de que recau sobre el ovrn grec una responsabilitat moral, a part de la responsabilitat material, que la brutal matança implica.

Fonamentat en això, el cap del Govern, segur d'interpretar el profund disgust de tota la nació italiana, ha encarregat al senyor Montagna, el seu ministre plenipotenciari a Atenes, que presenti al Govern grec una nota escrita, en la qual Itàlia demana:

Primer. Que es donin al Govern italià les més àmplies excuses oficials, les quals hauran d'ésser formulades davant del delegat del Govern

reial a Atenes, per mitjà de la més alta autoritat grega.

Segon. Solemnes cerimònies funeràries per les víctimes de la matança, cerimònies que s'hauran de celebrar a la catedral catòlica d'Atenes, amb assistència de tot el Govern grec.

Tercer. Honors a la bandera italiana, que s'hauran de retre per l'esquadra grega, a la rada del Pireu, on marxarà expressament una divisió naval italiana. Els navilis grecs faran una salva de 21 canonades, estant hissada durant aquest temps al pal major dels vaixells grecs la bandera italiana.

Quart. Per les autoritats gregues s'ahurà d'ordenar l'obertura d'una severíssima informació sobre el lloc de l'assassinat, amb assistència de l'agregat militar a la legació italiana, coronel Perrone, de la seguretat personal del qual es fa responsable en absolut al Govern grec.

Cinquè. Pena capital per a tots els culpables de la matança.

Sisè. Indemnització de 50.000.000 de lires italianes, que haurà d'ésser lliurada dintre dels cinc dies següents a la data de presentació d'aquesta nota.

Setè. Honors militars als cadàvers de les víctimes, en el moment de l'embarcament dels fèretres a Preveza, a bord d'un vaixell italià.

El Govern italià fa saber al mateix temps el seu desig que Grècia contesti a aquesta nota aviat. — Havas.

EL QUE ACCEPTA GRÈCIA

Atenes, 31. — La contesta grega a la nota italiana ha estat ja remesa a la Legació italiana en aquesta capital.

En aquesta resposta, el Govern grec declara que és de tot punt injusta l'afirmació italiana de que Grècia sigui responsable de la greu ofensa inferida a Itàlia per l'assassinat de la Legació italiana, i afirma que al Govern grec li és impossible atendre les peticions formulades en els apartats

4, 5 i 6, de la nota, per quant atempten contra l'honor i la sobirania de l'Estat grec.

Declara que, en canvi, s'até a expressar amb caràcter oficial el condol i sentiment de Grècia per aquell assassinat; a celebrar solemnes funerals per les víctimes a la catedral catòlica d'Atenes, amb assistència de tots els membres del Govern; a retre els honors reglamentaris a la bandera italiana i a tributar solemnes honors militars a les víctimes, en el moment de l'embarcament a bord d'un vaixell italià.

També considera justa i equitativa la indemnització a les famílies de les víctimes, així com accepta la col·laboració d'un oficial italià en les investigacions referents a l'assassinat.

Per últim, expressa l'esperança que Itàlia reconegui l'esperit conciliador en que s'inspira el Govern grec. — Havas.

INQUIETUD A CONSTANTINOBLA

Constantinoble, 31. — El crim de que han estat víctimes els oficials de la Missió italiana a la frontera d'Albània, produït els naturals sentiments d'indignació en tots els elements d'aquesta capital.

Els diaris dediquen l'assumpte amplies informacions i els corresponents comentaris.

En conèixer's el contingut de la nota cominatória dirigida pel senyor Mussolini al govern d'Atenes en demanda de satisfaccions i reparacions ha estat general la impressió d'inquietud, per creures que Grècia no podrà avenir-se a tot el demanat pel govern de Roma i que s'insisteix aquest en les seves pretensions, s'originaria un conflicte de gravíssimes conseqüències immediates i possibles derivacions en l'esdevenidor, les quals solament podrien evitar-se mitjançant una enèrgica acció de les grans potències.

Els diaris es mostren molt reservats en els comentaris. — Havas.

PRECAUCIONS EN ELS VAIXELS

Roma, 31. — Comuniquen de Brindisi als diaris d'aquesta capital que el vaixell grec «Uronides», que havia de sortir ahir tarda amb destinació a Grècia, ha estat detingut en aquell port.

El vapor italià «Adri Parvi» que havia de saipar per als ports de Lleuant, ha rebut ordre d'anar directament a Constantinoble, sense tocar en cap port grec. — Havas.

ITALIA NO ACEPTA LES EXPLICACIONS DE GRÈCIA

Roma, 31. — L'Agència Stefani diu que el president del govern senyor Mussolini comunica al Consell de ministres el text de la resposta grega.

Afegeix que aquesta resposta es considera inacceptable i que s'han pres les corresponents decisions.

Afegeix que els ministres de la Guerra i de Marina han exposat també davant els seus col·legues del govern el criteri que els mereix la nota grega. — Havas.

CORFÚ OCUPAT PELS ITALIANS

Atenes, 31. — Els italians han ocupat Corfú a les quatre de la tarda. — Havas.

EL BOMBARDEIG DE CORFÚ CAUSA QUINZE MORTS

Londres, 1. — Comuniquen d'Atenes al «Times» que el bombardeig de Corfú per la guarnició italiana ha causat, segons sembla, quinze morts.

D'aquesta població comuniquen als diaris d'aquesta capital que, segons rumors, els italians han ocupat l'illa de Samos. — Havas.

DETALLS DE L'ASSASSINAT DE LA MISSIÓ ITALIANA

Roma, 1. — L'Agència Stefani ha pogut recollir les següents importants dades sobre l'obra portada a cap per la missió encarregada de delimitar la frontera greco-albanesa i sobre l'assassinat de que fou víctima.

La dita missió, que era un òrgan de la Conferència d'Ambaixadors, procedia en l'actualitat a assenyalar els confins de la frontera greco-albanesa. Abans de procedir a aquest assenyalament, la Comissió reconegué els límits fixats en 1913 i que foren previstos pel protocol de Florència. El general Tellini, qui, en qualitat de President de la comissió internacional, hauria pogut limitar-se a exercir un control superior, per deferència als seus conforres i a l'objecte d'apressar l'obra de la Comissió, s'havia brindat a delimitar el curs del traçat de la frontera greco-albanesa.

Des del passat mes de juliol, l'obra del general Tellini trobava una oposició encarnissada i metòdica per part del delegat grec, fins al punt que el general es veié obligat a recórrer davant de la Conferència d'Ambaixadors perquè aquesta invités al Govern grec — com en efecte es féu el 7 d'agost últim — a trametre instruccions al seu delegat perquè cessés en la seva actitud obstruccionista, tenint en compte el protocol de Florència, que no podia ésser objecte d'una nova discussió.

Per la seva part, el Govern grec donà comunicació a la Conferència d'Ambaixadors, mitjançant la delegació hel·lènica a París, d'un protocol relatiu a l'obra del general Tellini, que qualificava de sistemàticament parcial a favor dels albanesos.

Mentre ocorrien aquests fets, el general Tellini continuava trobant una gran i sorda hostilitat contra el desenvolupament de la seva obra per part del coronel grec Botzaris. Dies abans d'ocórrer l'assassinat de la missió, el general Tellini s'havia vist obligat a insistir prop del coronel Botzaris perquè aquest es decidís a castigar un oficial grec que s'havia permès aterrar un dels pals de delimitació fixats per la delegació italiana.

Les delegacions italiana, albanesa i grega, que havien fixat provisionalment la seva residència a Janina, havien de trobar-se a les nou del matí del dia 27 d'agost últim als confins de Karavia, i per això marxaren separatament en automòbil cap al lloc indicat, entre sis i set del matí del dia 27. L'automòbil del general Tellini i dels seus col·laboradors sortí a gran velocitat de Janina a les set del matí, havent-lo precedit de mitja hora el que conduïa la delegació hel·lènica. El vehicle de la delegació italiana hauria recorregut ja uns 17 quilòmetres aproximadament quan es trobà amb l'automòbil de la delegació grega, que estava detingut en mig de la carretera. El general Tellini present als ocupants d'aquell si es

tractava d'una avaria i si necessitaven ajuda, contestant la delegació grega que, en efecte, sofrien una avaria, però que era de fàcil reparació.

Acte seguit, la delegació grega invità els italians a continuar llur camí, i aquests així ho feren. Entre els quilòmetres 54 i 55, la carretera de Janina a Saint Quaranta travessa un espès bosc, i abans d'arribar a aquest punt, l'auto de la delegació italiana es troba amb un gros tronc que interceptava la carretera i que obligà a detenir la marxa del vehicle.

En aquell moment, un grup d'individus que estaven amagats en un dels costats de la carretera — i que sembla que vestien uniforme militar — feu un nodrit foc de fusell contra els ocupants de l'automòbil italià. El comandant Corti fou mort dintre del vehicle, i els altres ocupants ho foren en baixar, intentant la fugida, a excepció del general Tellini, el qual ja fora del vehicle, avançà uns cinquanta metres, situant-se en actitud defensiva en una cuneta de la carretera, on trobà la mort.

Els últims disparats que dirigiren els assassins ho foren ja contra cadàvers. Com a prova de l'ensenyament dels criminals, basta dir que totes les víctimes presenten el crani destrossat a trets. — Havas.

MORTS I DESTROCS A CORFÚ

Atenes, 1. — Segons notícies rebudes de Corfú, els obusos de l'esquadra italiana han matat alguns refugiats i destruït alguns edificis, entre aquests una escola. — Havas.

NOTA OFICIOSA DEL MINISTERI D'ESTAT FRANCES

París, 1. — El ministeri de Negocis Estrangers ha donat comunicació de la següent nota:

«El ministeri de Negocis Estrangers no ha donat a la premsa cap informació relativa al que passà ahir al secretariat de la Conferència d'ambaixadors, i són, per tant, producte de la fantasia totes les notícies que sobre això publiquen els periòdics del matí. — Havas.

EXPLICACIONS DE MUSSOLINI

Roma, 1. — El senyor Mussolini ha tramès als representants d'Itàlia a l'estranger un despatx detallant l'acció d'Itàlia contra Grècia, per haver-se aquesta negat a donar compliment a les satisfaccions imposades per Itàlia. El senyor Mussolini diu que, en vista d'això, ha tramès a Corfú un destacament de l'esquadra italiana. Afegeix el document que aquesta mesura és de caràcter temporal, i que no constitueix un acte de guerra, sinó una demostració de la ferma voluntat d'Itàlia de fer respectar els seus interessos. — Havas.

A LA FRONTERA ALBANESA

Roma, 1. — Telegrafien de Bari: «El Giornale d'Italia» que el Govern de Tirana ha tramès tropes a la frontera grega perquè estiguin disposades a tota eventualitat.

El periòdic «Italia» diu que, segons sembla, la legació albanesa a Roma havia rebut per telègraf la notícia, des de Tirana, que un grup de «comitadjs» ha intimat a la Comissió interallada encarregada de la delimitació de la frontera albanogrega l'ordre de suspendre els seus treballs. — Havas.

Cristalleria, Pisa i Porcellana

Despatx i Vendes: Rda. Universitat, 6 Carrer Corta, 413. Tel. 5510 A. Magatzems i Tallers: Carrer Corta, 413. Tel. 517 B.

Aquesta casa rep continuament, de les més importants del país i de l'estranger, les últimes novetats en Vixelles, Jocs de cafè, te, Serveis cristall, Bomboneres, Majòliques, etc., etc.

Vixelles angleses Minton
Serveis cristall Baccarat
Val Sant Lambert Badalona

Decoració de Vixelles: Pisa i Porcellana a gust del comprador, models novetats efectuats als seus

TALLERS DE DECORAT

Serveis per a Restaurants, Cafès, Balmes i Comunitats Religioses.

Expedicions a Provincies

Vendes a l'engròs i detall

6 - Ronda de la Universitat - 6

FRANCESC FERRER ANGLADA

MOSAICS E. F. ESCOFET & C^{ia}

Ronda Universitat 20.

Les selectes xocolates elaborades pels

Monjos de Montserrat

es ven l'antiga Fàbrica de Pastes de Sopa de JOSEP BIGORRE, carrer de la Boqueria, 40, i la seva Sucursal, Plaça de la Llibertat, 4 (Gràcia).

Hipofosfits Sant Jordi

reformen, fan gana i sang nova

De venda: Farmàcies i Centres d'específics

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambis de Canaleto, 2-4

BARCELONA

Direcció telegràfica: MARSANSBANK

Apartat de Correns núm. 1: 4530 A, 4531 A, 4532 A.

Telèfons números: 4531 A, 4532 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

LOCALS

El Consell directiu del Montepiu de l'Associació de la Dependència Mercantil de Barcelona, inspirada sempre en un esperit de millors envers els seus afiliats, té oficialment concertat l'ingrés col·lectiu a la Clínica Mutual Salus, instal·lada al carrer de Septimània, número 12, establiment de primer ordre, dotada dels més moderns elements, tant en assistència mèdica com en higiene i confort.

Acadèmia Pràctica

Bilbao, 199, pral.

COMERÇ i IDIOMES

Banyeres, Waters, Lavabos, etc. S. Verdader, Ronda Universitat, 9.

Vanos Cardús

Portaferri, 10.

Han estat conduïts a la frontera, expulsats d'Espanya, onze subdits francesos que estaven detinguts per indocumentats.

Restablert per complet d'una lleugera malaltia, que l'obligà a fer llit, ahir al matí prengué possessió del

a les immediacions de la ermita del Carmel.

Grups de tercera categoria, reunió a tres quarts de sis, a Diputació-Urgell, amb menjar flambé, per a dirigir-se a Santa Creu d'Olerend.

Els grups de quarta categoria que no tenen aspirants no sortiran al camp per tenir de viatge part del seu contingent.

— Fosta-Gilco-Kola-Lecitinat, cura neurastènia. B. Domènec, Ronda de Sant Pau, 71.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

Els gossos varan mossegar.

El nen de set anys Genís Precioso Rebollo, del carrer de Sora.

El jove de 15 anys Ramon Salvat i Nolla, del carrer de Margarit.

Porcellana J. Llorens, Rbla. Flors, 30.

Treballant de peó a unes obres del barri de la Salut, En Manuel Pujol Guardiola, es va fer mal all dit del mig de la mà dreta.

JOIES VILANOVA Unió, 6.

— **DEPILATORI BELLESA** treu d'arrel el pel moixí, pel de la cara i braços. Resultats pràctics. Venda en per.

Fent funcionar una màquina de foradar l'Andreu Borrego de la Varga es ferí els dits pols i mitjà de la mà esquerra.

— Vins marca Clariana Xampanya, Llicors. Rbla. Catalunya, 95

Una mestressa i una noia d'un pis del carrer de la Mestrança (Barceloneta), tornaren a moure tal escàndol de orris i males paraules i altres excessos, que obligaren al guàrdia urbà a recomanar-les a la delegació de policia i al jutjat de guàrdia per reincidents.

El director de l'Orquestra Unió Filharmònica ha denunciat a l'autoritat que li havien robat el contrabaix i unes carpetes de papers de música que, per uns moments, havia deixat al bar «La Pansa» de la plaça d'Espanya.

Continuant absents d'aquesta ciutat innumbrables famílies que estan estudiant i per aquesta circumstància no han retirat els seus rebuts de l'arbitri sobre inquilinats corresponents al segon trimestre de l'actual exercici de 1922-24, i acabant avui el termini de recapitació voluntària, la recapitació fa públic que tindrà els rebuts de l'esmentat trimestre a disposició de tots els contribuents que no hagin satisfet els seus respectius, fins el dia 10 de setembre pròxim, quedant incursos en apremi els que després del dit dia no hagin pagat les seves quotes.

En sessió pública foren donats en el local de la Societat Econòmica Barcelonesa d'Amics del País, els premis a la virtut maternall i filial, fundats pel mestre compositor de música don Ramon Vilanova i Barrera.

Presidí la sessió el president de la Societat senyor don Francesc Puig i Alfonso, acompanyat del secretari de la Junta de Govern don Eduard Martínez Serrià i del secretari general don J. M. López-Picó.

Va donar-se lectura del programa convocatori i del dictamen de la ponència qualificadora dels expedients presentats, lliurant-se següentment els premis concedits, consistents en diploma honorífic, i la tercera part de les rendes produïdes pel capital afecte a la dita fundació a donya Josepa Brocal Torres, vídua del professor de música don Pau Graco, i a don Antoni Vila Montfort, fill del professor de música don Domènec Vila.

D'acord amb el disposat pel testador, fou ofrenada també a les Germanes dels pobres la tercera part de les rendes per dit capital en concepte d'almosna anyal i perpètua.

Finalment el repartiment, la presència pronunciada sentides paraules enlloch la bona memòria del mestre don Ramon Vilanova, i felicitant als premiats que s'havien fet mereixedors de la distinció concedida.

Anit passada el porter de la casa número 75 del Passeig de Gràcia va sentir que li obrien la porta. Acudí tot seguit, i en sortir al carrer va veure tres subjectes que corrien.

Tocà xiflets d'alarma, audirent policies i vigilants, però els individus ja havien desaparegut. Deixaren a

la porta algunes eines per a cometre robatoris.

L'Escola d'Administració fa públic que durant tot aquest mes de setembre queda oberta la matrícula per als dos cursos de què es componen els estudis que es donen a l'esmentada escola.

El primer compendrà cinc assignatures, i el segon sis.

El cost de les matrícules és de 50 pessetes per drets d'entrada, 10 per a les assignatures que tenen dues hores setmanals, i 15 per a les que en tenen tres.

La matrícula es podrà efectuar de deu a dotze del matí de cada dia de treball, a la Secretaria de l'esmentada escola, carrer del Bisbe, Palau de la Diputació.

Tres damelles que habiten a les barraques de Magoria s'agafaren i es van pegar. Se'n donà part al jutjat.

Al carrer de Sadurní, quatre estrangers que portaven massa vi, anant d'un cantó a l'altre del carrer, van trencar les vidrires d'una botiga de comestibles.

Un home de 66 anys causà una ferida punxant a la regió temporal d'un jove de 26 anys, per qüestió del lloguer del pis que habiten al carrer de Giner Partagás.

A l'estació del Nord es barallaren dos treballadors, causant-se erosions.

Un auto David, núm. 42, va atropellar el nen de sis anys Domènec Belleser, causant-li erosions a l'avant braç esquerre.

A bord del vapor «Cabo Tres Forcas», descarregant tires de ferro, un obrer es causà una ferida a la mà esquerra.

Al carrer de Sant Viens, treballant en una màquina de pastar, l'engravació, agafà la mà d'un obrer bequer, causant-li una ferida al dit polzer de la mà esquerra.

Al carrer de Lull, davant del de Luchana, el cavall d'un carro trepitjà el peu del carreter, aixafant-li el dit polzer, amb caiguda de l'ungla.

Descarregant sarrions de carbó a l'Hotel Continental, el carreter es causà una ferida al palmell de la mà

L'Ateneu Nacionalista Verdader, d'acord amb la Comissió de Colònies Escolars, es veu obligat a ajornar la festa que havia organitzat al local de l'Orfeó Gracienc, per haver resultat insuficient el local per a donar cabuda a tots els nens de les colònies i llurs acompanyants.

Per tractar-se tan sols d'un ajornament, amb oportunitat s'avisarà el dia i lloc on se celebrará.

- Puré Permanyer El millor aliment vegetal per a nens i malalts. Premiat amb medalla d'or i creu de mèrit en l'Exposició d'Higiene de Milà de l'any 1901. Passeig de Colón, 2.

Vida religiosa

Avui: Nostra Dona de la Consolació; Sants Gil, abat; Artur, màrtir; Constanci i Lupo, bisbes; i Santa Juliana, verge. — Demà: Nostra Dona de la Cinta a Tortosa, Sant Antolí, màrtir.

Quaranta hores: Demà, a l'església de Sant Antoni Abat, de Pares Escolapis. Hores d'exposició: De les nou del matí a les set de la tarda.

La missa de demà: Dominica XV després de Pentecostès, color morat.

Cort de Maria: Demà, Nostra Dona dels Àngels, a la seva església.

Adoració nocturna: Demà, Torn de Sant Francesc d'Assís.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de la Santíssima Trinitat, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn de la Comemoració dels Fideles Difunts, a la mateixa capella.

— Adoració Nocturna de Barcelona. — Torn de Sant Ramon Nonat de la Parròquia de Santa Maria, del Poble Nou. — Solemnos cultes amb els quals el dit torn celebrará el desè aniversari de la seva fundació i la seva festa titular.

Demà, diumenge, a les vuit del matí, missa de Comunió general amb exposició de Nostra i plàstica preparatòria que dirà el molt reverend pare Frederic de Berga, provincial dels Caputxins de Catalunya. A les deu, Ofici solemne cantat per l'Orfeó de Santa Cecília, dirigit pel mestre de Capella reverend Joan Argemí, amb acompanyament d'instruments de corda i sermó que dirà el molt eloqüent predicador citat.

Es prepa l'assistència als esmentats actes

de tots els adoradors i altres devots del Santíssim Sacrament.

— Patró de la setmana: Sant Antolí, màrtir. — Fes aquest Sant de nacionalitat francesa i nadiu de la ciutat d'Àpèmia, vivint en mig de sos conciutadans que quasi tota ella era gentils. Ell feia el que podia per induir a sos compatriotes que abraçessin la Religió Cristiana, però ses prediques queien quasi sempre en terreny poc abonat per rebre les doctrines de Crist. Afegit d'això s'expatrí, i com era diaca es dirigí a altres terres on pogués recollir bon nombre d'ànimes per portar-les a Crist. Els fruits de benedició que ell sembrava i li portava abundant collita de germans en la fe, el feren molt conegut per alguns idòlatres engegats en odi a Crist, els quals un dia que Antolí havia sortit al camp per afers capitulars, es tiraren damunt del benaurat diaca i després de maltractar-lo de paraula i obra, acabaren per matar-lo i esquarterar-lo, tirant els trossos del cos sant en una conca d'aigua que anava a proveir la ciutat d'Àpèmia, on pararen les santes relíquies, essent recollides honoríficament i sepultades fins que transcorregué l'època de persecucions, foren descobertes i posades en el lloc més digne d'una basílica. El màrtir de Sant Antolí és posat en commemoració com esdevingué el dia 1 de setembre de l'any 307.

— Parròquia de Sant Agustí. — Demà, diumenge, festa de Nostra Senyora de la Consolació. Es diran misses com de costum. A les vuit, missa de Comunió general en el propi altar. A les deu, Ofici solemne cantat per la capella de música de la parròquia, amb sermó pel reverend don Jaume Canadell. A la tarda, a les sis, Rosari. Triangulària i sermó per l'esmentat orador sagrat.

— Parròquia de Santa Maria del Pi. — Demà, diumenge la primera missa a les quatre; la segona, a les sis; les altres, cada mitja hora, i la darrera, a dos quarts d'una. A dos quarts de vuit, missa parroquial amb explicació del Sant Evangeli. A dos quarts de deu, res d'Hores menors. A les deu, Ofici conventual. Durant la missa de dos quarts de dotze, lectura doctrinal.

Tarda, a dos quarts de quatre, Cateisme. A dos quarts de set, Funció mensual reglamentària dedicada a Sant Pancrasi, amb sermó pel reverend Joaquim Socoró, prevere.

— Evangeli del diumenge XV després de Pentecostès. — (Sant Lluç, VII, 11-16). — En aquell temps: Jesús es dirigia a una ciutat anomenada Naim, i anaven amb ell els deixebles i una gran turba. Quan arribava prop la porta de la ciutat, heu aquí que portaven a enterrar un mort, fill únic de sa mare, i aquesta era vídua; i gran nombre de persones de la ciutat l'acompanyaven. I així que la veié el Senyor, mogut de compassió per ella, li digué: «No ploris». I s'acostà i tocà el lit de mort. (Els qui el portaven s'aturaren). I digué: «Jove, jo t'ho dic, alçat». I el qui havia mort, s'aixecà «damunt el lit», i començà a parlar. I Jesús el remeté a sa mare, Tothom quedà corpes d'espant i glorificaven Déu, dient: «Un gran profeta ha aparegut entre nosaltres, i Déu ha visitat el seu poble».

Obituari

ENTERRAMENTS

En Francesc Marsà i Garcia. Demà, a les onze, Casa mortuòria, Girona, número 109.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

N'Andreu Rufat i Bosch.

El Congrés de Ciències de Salamanca

Modestament, sense pretensions, i en l'època en què els colors estivals paralitzen les activitats, la revista tècnica «Iberica» ens ha sorprès amb un valuosíssim número, que bé podem anomenar extraordinari, tant per la solidesa del seu contingut com per la seva artística part gràfica.

En el dit número es sintetitza admirablement la tasca del Congrés de Ciències de Salamanca, en el qual prengueren part els més eminents homes de ciència espanyols i portuguesos, i s'oferiren les primícies del Congrés publicant alguns dels treballs de major mèrit presents en les diverses seccions del Congrés.

Mereixen especial menció el de l'enginyer senyor don Josep Maria Torroja, sobre l'estereoscopia dels objectes en moviment i les seves aplicacions, assumpte que «Iberica» tracta la primera en el nostre país. El P. Enric Herrera, S. J., exposa interessants investigacions referents a la fabrica de teixits del segle XVIII, instal·lada a Avila, empresa en la qual mostrà les seves idees generals el desconegut tècnic català Ramon Igual. Tres formosíssimes tricromies reproduïxen mostres de teixits d'aquella fabrica, segons els originals que es conserven a l'Arxiu de Simancas.

L'enginyer de la xarxa catalana de Madrid Saragossa i Alcant, senyor don Josep Tomás Prats, comença un interessant treball sobre «Càlcul d'itineraris», preparat tenint al davant els quadros de camins del nou servei d'estiu de la Companyia M. S. A. i vistes totes les dificultats.

Un altre valuosíssim treball és el del reputat enginyer don Lluís Sánchez Cuervo, el qual fa un minuciós estudi d'orientació sobre el grandíssim problema dels aprofitaments dels salts del Duero.

Felicitem la redacció d'«Iberica», que amb tanta fe, constància i entusiasme, porta endavant la seva patriòtica missió d'elevat el progrés de la ciència.

Els Pomells de Joventut

En la ballada de sardanes que tindrà lloc demà, al matí, al Centre Catòlic de Sants, a càrrec de la cobla Cathalònia, s'ha pres l'acord de destinar el producte íntegre de recaptació de ramells i sortije de sardanes, a profit del Patronatge per a la construcció del Pavelló de nous pobres a l'Hospital de Sant Pau.

Es ben de lloar aquest noble gest de la prestigiosa entitat de Sants.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

UNA ALTRA CRISI MINISTERIAL

CONTRA LA GUERRA

Madrid, 31, 8'30 nit

Fa uns quants dies En Marcel·lí Domingo va dirigir un encoratjador requeriment des de «El Diluvio», de Barcelona als senyors Besteiro, Alosmar, Unamuno, Macià, Castrovido i Pestana, perquè unides tan qualificades representacions de les esquerres organitzessin ràpidament una campanya contra la guerra, contra els seus causants i tossuts continuadors.

Al requeriment del diputat per Tortosa han contestat oferint llur entusiasta concurs, els senyors Unamuno, Castrovido i Angel Pestana.

El senyor Unamuno ofereix la seva firma per a dirigir un manifest al país i la seva intervenció en un o diversos mitjans per a donar a la campanya contra la guerra, tota la intensitat que les circumstàncies reclamen.

A L'AJUNTAMENT DE MADRID

La sessió de l'Ajuntament s'ha dedicat quasi completament a discutir el tema de les intoxicacions a Madrid.

S'han fet tota mena de denúncies en relació amb tan escandalós assumpte.

Entre els regidors que hi han intervingut, el senyor Sabarís és el que ha denunciat casos concrets com el d'un lleter que es presentava a la casa de socors de la Llatina oferint diners a un dels metges perquè callés, i que a la Inspecció Municipal de Puericultura es dona llet en males condicions. El senyor García Cortés ha proposat que s'empresonés els leters que expenguin llet adulterada.

Altres regidors han criticat els tinentes d'alcalde; altres han demanat l'energia intervenció del Govern, i l'alcalde ha acabat excitant el zel dels tinentes.

LA U. G. DE T.

A la reunió darrerament celebrada per la comissió executiva de la Unió General de Treballadors, s'ha tractat de la situació creada al poble espanyol com a conseqüència dels recents successos del Marroc, i s'acordà redactar un document relacionat amb aquest assumpte, el qual serà presentat a la sessió propera.

ELS FERITS I MALATS DE LA CAMpanya

A tres quarts de dues de la tarda ha arribat a Madrid, procedent de Màlaga, un tren especial conduint un total de 133 individus malalts i ferits en les darreres operacions de Melilla, entre els quals venien 17 oficials.

A l'estació d'Atocha esperava una secció de Sanitat Militar, representacions dels Cossos de la guarnició, personal facultatiu de la Creu Roja, el subsecretari del ministeri de la Guerra en representació del ministre, i el capità general de la Regió. Immediatament d'arribar el tren especial, es procedí al desembarcament dels ferits de més gravetat per soldats de Sanitat en litters, essent traslladats als 21 automòbils que es trobaven fora les andanes de l'estació.

El capità general personalment ha ajudat a baixar del tren els ferits que no precisaven de llitera.

Aquests venien en grups de 12 en cada vagó ambulància.

Una vegada col·locats tots els ferits i malalts, entre els quals venien alguns mariners, en els automòbils de l'ambulància, han estat distribuïts en la següent forma:

34 soldats i 7 oficials a l'Hospital de Sant Josep i Santa Adela, dels quatre Camins.

La resta a l'hospital de Carabanchel.

Els malalts de paludisme que figuren en l'expedició, han estat portats a l'hospital de Carabanchel, on descansaran durant tot el dia d'avui, per a ésser traslladats demà, en automòbils, a Val de la Sierra.

Aquest tren hospital, tornarà a sortir cap a Màlaga, aquesta matinalada, a dos quarts de cinc.

ESpanya i Italia

El ministre d'Estat ha rebut avui

a última hora de la tarda, la visita de l'encarregat de Negocis d'Itàlia.

EL TEMPS

S'ha produït a Madrid un canvi de temperatura tan sobtat, que de 38 graus que marcà el termòmetre ahir, hem davallat avui a 15.

Aquesta nit la gent ha corregut a proveir-se de robes d'hivern.

LA PROPOSTA DE L'ESTAT MAJOR

Madrid, 31, 9'15 nit

Diu «La Voz»: Dels elements ministerials que diuen que no estan conformes amb el règim de silenci del Govern i que sembla que estan conformes, almenys a última hora, amb la línia avançada que aconsella l'Estat Major Central, recollim un xic abans de tancar l'edició, les afirmacions que segueixen:

Primera. — Que el pla de l'Estat Major Central no afecta ni directa ni remotament a cap expedició sobre Alhucemas, ja que no s'hi referia per res la consulta del Govern, i ja que també quedà rebutjat el projecte pel Consell de ministres, tenint en compte, principalment, els informes en contra dels alts Estats Majors de l'Exèrcit i de l'Armada. Precissament això determinà la dimissió del general Martínez Anido, i a ningú se li ocourrà insistir en el dit assumpte.

Segona. — Tant l'Estat Major Central com el comandant general afirmen que un retrocés sobtat de les nostres actuals posicions, constituiria possiblement un gran desastre militar, ja que trobant-se algunes d'elles, i com se suposa la de Tizzi Azza, abundantment proveïdes, pels mateixos perills que venia corrent el trasllat d'efectes, municions, queviures i material de guerra i de tota classe, requerriria alguns dies i molts combats, essent segur que quan aquests comencessin es tirarien al damunt els moros, segons llur tàctica habitual, produint-se potser, algun desastre, i com és de suposar amb nombroses baixes.

Tenim per cert — afegeixen — que la proposta de l'Estat Major Central el que aconsella és la constitució d'una cortina militar transitoria que, col·locada davant les nostres actuals posicions, permeti l'evacuació d'aquestes a cobert de l'enemic, sense els perills que abans quedaven assenyalats, i el desarmament de les cables de rera guarda.

AL BANC D'ESpanya

Madrid, 31, 10'30 nit

D'alguns dies ençà a la Direcció del Banc d'Espanya s'estan rebent anònims en els quals es diu que certs elements de Madrid preparen un atemptat contra l'esmentada entitat, consistent en la col·locació de diverses bombes al dit edifici.

La Direcció, al principi no donà crèdit a aquests anònims, però davant llur insistència, posà el fet en coneixement de la Direcció d'Ordre Públic, la qual, després de realitzar algunes investigacions, ha muntat un servei de vigilància interior i exterior, per si els esmentats anònims tinguessin algun fonament.

AL SUPREM DE GUERRA

S'ha constituït la Sala de Vacances del Suprem de Guerra i Marina en reunió i Sala de justícia conjunta, resolent diversos expedients de tràmit.

EL PRESTEC A FRANÇA

Es recordarà que l'any 1918 es va constituir un consorci de banquers espanyols i un altre de banquers francesos, mitjançant els quals Espanya facilità a França, previ conveni de tots dos governs, una bestreta en metlles de 450 milions de pessetes, la qual quantitat França havia de tornar en un termini convingut.

El dia 20 d'agost actual, ha estat abonat per França el darrer termini que corresponia al mes de novembre propiament.

Ja en el mes de juny també avançà el pèndim termini corresponent al mes de setembre.

D'aquesta forma ha quedat totalment liquidat l'esmentat préstec.

Es creença general que així que acabí l'època estiuenca es citaria Junta pel consorci bancari espanyol per a decretar la seva dissolució, tota vegada que es va constituir exclusivament per a efectuar pel seu mitjà aquesta bestreta.

NOTA BURSATIL

A la Borsa avui predomina en el mercat l'oferta dels títols, tant en cabals públics com en valors industrials i bancaris, tot, està clar, dins del poc negoci existent.

L'Interior 4 per 100 en partida, tanca a 71'80, en baixa de 20 centims.

De les accions bancàries, les del Central cedeixen tres enters, i de les industrials, els Nords mig, guanyant al contra els tramvies un quart.

Els altres valors que es contracten estan sostinguts.

En la moneda estrangera es determina una altra vegada alça general, llevat la lira que cedeix 20 centims i queda a 31'95.

El francs pugon a 42 per 100, les lliures a 33'69, els dòlars a 7'43, i els belgues a 31'35.

DE GUERRA

Han visitat el ministre de la Guerra el conseller togat senyor Valcarlos, el senador senyor Porcillo, el general senyor Barreiro, i el diputat a Cortes senyor Cervantes.

El ministre ha manifestat que no hi havia notícies d'interès, que la tranquil·litat era completa a totes dues zones del Marroc.

EL JUTGE PREVARICADOR

El jutge especial, senyor Valdecasas, amb l'actuari, senyor García Inés, s'ha constituït avui per a continuar les actuacions fetes ahir sobre l'escandalós assumpte del jutge don Antoni Cases.

Ha comparegut primerament davant del dit jutge, don Eusebi Sánchez, fill de l'amo del Garatge, explicant la forma com feu la denúncia.

Ha manifestat que l'agent senyor Corrales es presentà al Garatge per a parlar-li de la detenció del seu pare, dient-li que la llibertat del pare era qüestió de diners.

Li oferí un automòbil per a anar tots dos al jutjat amb l'objecte de veure el jutge, la qual cosa efectuàren immediatament.

Tots dos es dirigiren al jutjat, i com que el jutge es trobava en aquell moment a la presó evacuant una diligència, anaren a la presó.

Al carrer de la Princesa es creuaren amb el jutge. Aquest indicà que es dirigia a la «Casa de los Canónigos».

Un xic més tard es personaren tots dos a la «Casa de los Canónigos», on s'hi manifestà que era precis, per a posar en llibertat el seu pare remetre 25.000 pessetes.

El senyor Sánchez va dir que havia de consultar l'assumpte amb el seu advocat, com així ho feu.

EL REI A MADRID. — PARLA EL PRESIDENT

Madrid, 1, 12'30 matinalada

A tres quarts de vuit ha arribat en automòbil a Madrid, el rei, al qual acompanyaven el duc de Miranda i el seu ajudant senyor marquès de Zarco.

El monarca ha estat rebut en arribar al Palau per l'infant don Alfons, el segon cop de la Casa Militar del Rei, general Rodríguez Mourelo, el director general de Seguretat, i l'oficial major d'alabarders, senyor Palanca.

El Rei, després de conversar breument amb els presents, ha passat a les seves habitacions.

A un quart de nou ha arribat al Palau el president del Consell.

Vinc per a despatxar — ha dit als periodistes.

Serà llarg el despatx?

No ho sé. He de donar compte a S. M. de tot l'esdevenut durant aquests dies.

L'entrevista del president amb el monarca ha durat una hora i mitja, menys alguns minuts.

A la porta del Palau hi havia un gran nombre de periodistes. El pre-

sident, en donar-se'n compte, ha exclamat:

— No m'explico tanta expectació.

He donat compte a S. M. de tot l'esdevenut durant la seva absència. Demà vindré a despatxar, a l'hora de costum, i sotmetré a la firma de S. M. diversos decrets.

Ahí s'anava a trametre la maleta, però es desistí, ja que S. M. m'anuncià el viatge a Madrid.

Demà, a la tarda, celebrarem Consell de ministres.

Els periodistes han interrogat el president sobre el telegrama que es publica a la premsa de la nit relatiu a certs incidents esdevinguts a Tànger.

— No sé de què em parlen — ha contestat el marquès d'Alhucemas.

Aleshores li han mostrat els periodistes un periòdic de la nit, i una vegada llegit el telegrama, el president ha exclamat:

— Ho poden preguntar al ministre d'Estat, perquè jo no els puc dir res sobre aquest assumpte, perquè aquesta és la primera notícia que tinc d'això. També els he de dir que a les sis de la tarda he parlat amb el senyor Alba i no me n'ha dit res.

— No obstant — ha observat un periodista — això pot ésser important.

— Si, si — ha contestat el president. — Però jo els asseguro que no en tenia la més petita notícia.

NOTA POLITICA

El general Aizpuru no ha aconseguit preparar avui les dades que necessitava el Govern per a continuar les seves deliberacions, i el Consell de ministres no es reunirà fins demà.

Aquesta és l'explicació oficial. Però la veritable veritat és que en realitat s'està tramitant la crisi que virtualment ja quedà plantejada ahir.

L'Estat Major Central no ha rectificat el seu pla.

Aquest pla — ja s'ha dit — significa la continuació de les operacions indefinidament, la impossibilitat de reduir els contingents, i per consegüent, les despeses. És, en suma, tot el contrari del que la Concentració liberal havia dit que seria la seva política al Marroc.

Si el Govern hagués estat conscient amb els seus compromisos, hauria pogut rebutjar el pla.

No ha estat així. Solament alguns ministres, els senyors Villanueva, Chapaprieta i Gasset, mostraren llur disconformitat. Els altres, per raons que encara romanen ocultes, s'avingueren a què l'exèrcit d'Àfrica realitzés les operacions que proposa l'Estat Major Central.

Per a evitar la divisió del Govern, s'acudí a l'àrbitri de demanar al general Weyler que rectificés el pla, per a calmar les susceptibilitats dels senyors Villanueva, Gasset i Chapaprieta.

L'Estat Major, com dèiem abans, no ha cregut que hagués de rectificar la seva obra.

De manera que virtualment hi ha tres ministres que quasi són dimissionaris. Diem quasi, perquè d'aquí a què demà es torni a reunir el Consell i els ministres que ja es diuen pacífistes, es podrien avenir a un parentesi guerrer. Més grans miracles hem vist.

Aquest senzill relat de la situació del problema polític, segurament produirà estranyesa. La dimissió del senyor Villanueva es trobarà justificada. Davant la gran pluja de despeses que significa la continuació de la guerra, qui no sentiria esglai de trobar-se al ministeri de Finances.

Quant al senyor Gasset, en veure que per centèsima vegada queda ajornat el seu pla de reconstitució, no sentirà el més gran interès en continuar en el Govern, perquè, està clar, millor que entri a les arques del Tresor, millor que es consumirà al Marroc.

En canvi l'actitud del senyor Chapaprieta resulta d'una anomalia sorprenent. Pocs polítics hi ha més identificats que els senyors Alba i Chapaprieta. Doncs bé; Mentre el ministre d'Estat es passa al partit de la guerra, el senyor Chapaprieta, sent honor als seus compromisos i

convenciments, ha estat el primer contradicció dels plans de l'Estat Major Central.

En aquest grup sembla que s'hi hauria de comptar al senyor Alba, però el ministre d'Estat s'ha plegat a la continuació de les operacions.

Conforme admetem la possibilitat de què en el transcurs de 24 hores es pot aconseguir que els ministres disconformes amb la continuació de les operacions canviïn d'actitud, hem de consignar que també és possible que la crisi que es tracta de reduir a les carteres de Finances, Foment i Treball, adquirís més grans proporcions.

La rectificació que significa per a tota la Concentració liberal l'aver-se als plans de l'Estat Major Central és de tal índole, que en la trista història de les claudicacions de polítics i governants, potser no tingui precedents.

Per grans contrarietats ha passat el marquès d'Alhucemas. La que segurament li produirà la situació que se li ha ocasionat, ha d'ésser enorme, perquè serà inútil que demà es cerquin fórmules per a justificar la rectificació que el Govern fa en la política que preconitzava al Marroc.

La realitat és que el seu Govern, amb o sense el desprendiment del senyor Villanueva, haurà entrat en el principi de la fi.

Fins ara la impressió general és que si no s'aconsegueix dominar els senyors Villanueva, Gasset i Chapaprieta, la crisi es reduirà al canvi d'aquests ministres, sense descomptar que el senyor García Prieto pugui reaccionar contra les imposicions que han portat al Govern a acceptar el pla de l'Estat Major Central.

L'ACTITUD DE L'EXERCIT

«La Correspondència Militar», ocupant-se de les deliberacions del Consell sobre la memòria de l'Estat Major Central, diu que els polítics espanyols que han conduït el desventurat país espanyol a la greu situació en la qual es troba, ens tenen acostumats a espectacles depressius, escandalosos, repugnants, però, en veritat, encara no s'havia arribat al cas present, intent d'una confecció d'un pastell, amb el propòsit de donar vida a una farsa, servint de ductil massa o de ridícula comparsa un alt centre militar, el més alt i respectat de l'exèrcit, l'Estat Major Central.

Afegeix que l'exèrcit aplaudeix sense reserves la iniciativa de fer-se públic que el govern consultaria l'Estat Major Central perquè exposés la nostra situació al Marroc, i ara resulta que uns quants ministres volen fer cas omís de la tasca conscienciosa portada a cap per l'esmentat organisme.

Si ara, més o menys hàbil o embarrassament, es trepitja el criteri tècnic-collectiu de l'Estat Major Central, perquè els ministres d'Estat, Treball, Foment i Finances així ho estimen convenient, si una vegada més, perdent el temps i l'ocasió, s'elabora una nova farsa política comprometen eegament, en fer-ho, fins la personalitat augusta del rei, nosaltres tenim el dret de dir que els polítics destrueixen les juntes de defensa i exploten els errors públics i recents d'algun general que havia aconseguit gran popularitat en els darrers dies de la darrera etapa parlamentària per a impossibilitar que l'exèrcit es creués en el seu camí, enroscant-se en defensa dels interessos superius de la pàtria.

Els moments són decisius. No es vol afrontar militarment el problema de l'Marroc; no es vol reconèixer que els nostres governants no tenen llibertat d'elecció, mentre a Abd-el-Krim el deixen posseir la iniciativa. Creiem que el Govern ha de meditar-ho seriósament perquè així no esdevingui la situació d'Espanya.

Despatx oficial de Guerra:

«L'Alt Comissari, des de Tetuan, comunica:

A la zona oriental i al sector de Tafers; l'enemic feu dos disparos de canó contra les posicions altes de

Tizzi-Azza, essent contestat amb foc de la bateria d'obusos de 155.
No obstant la forta marejada de ponent, continuen els treballs de salvament del cuirassat «Espana».
En la zona occidental, sense notícies.

NOTES DE MELILLA

Melilla. — A causa de la boira baixa ha variat el vapor «Cocodrilo», que conduïa a Alhucemas el coronel Monasterio.

Algunes embarcacions l'han remocat a Alhucemas.

L'aviació vola sobre la zona no sotmesa descobrint importants concentracions enemigues i bombardejant-les.

S'han adoptat precaucions al sector de Tizzi-Azza per on l'enemic intenta, segons sembla, efectuar un cop.

Els contingents rebels augmenten cada dia.

Sembla que Abd-el-Krim, en vista del fracàs de Tifaraut, excita el desig de venjança repartint proclames entre les càbiles rebels dient que aviat es farà un atac contra els nostres campaments.

Els cabillens Tensaman, que foran els que més contingent donaren per a voltar Tifaraut i els que sofrien més baixes, requereixen ara als benitriaguelis perquè siguin ells els qui portin el pes del nou atac.

L'augment de les concentracions l'acusa l'aviació i sobretot davant de Tizzi-Azza, on durant la nit es dediquen a treballs de fortificació.

El major contingent de la harca el forma la càbila de Benitriaguel.

DE TETUAN

Tetuan. — Asseguren persones arribades del camp que els rebels tirojaren el combó a Gorges, en tornar a la plaça.

Es diu que hi hagué algunes baixes.

DIMISSIO D'UN KAIT

Algecires. — El caid Beni Ali d'Alghera ha presentat la dimissió del seu càrrec.

DELS FETS DE MALAGA

Malaga. — En el correu de Melilla arribà un caporal d'enginyers, al qual se'l considera complicat en els successos de la setmana passada.

Vingué escoltat per la guàrdia civil i fou posat a disposició del comandant jutge d'instrucció que entén en el sumari.

Han declarat tres oficials del regiment de Gariellano.

ACORD ABANDONISTA

Elbar. — L'Ajuntament, en la seva darrera sessió celebrada, acordà demanar al Govern l'immediat abandonament del Marroc i donar compte a l'Ajuntament de Sant Sebastià d'aquest acord.

A LES MINES DE SERON

Aguias. — Després dels successos telefonats, avui apareixen tranquil·litats els ànims.
Han entrat al treball a les mines de Seron, 700 treballadors.

LA FAMILIA REIAL

Santander. — Poc després de dos quarts d'onze sortí cap a Sant Sebastià la reina Victòria.

S'aturarà breument a Bilbao. Acompanyen la sobirana el cap superior de Palau, marquès de la Torre-cilla i els ducs de Santofia i de Medinaceli.

El rei sortí cap a Madrid a la mateixa hora, acompanyant-lo en l'auto el duc de Miranda i el marquès de Zarco.

Les autoritats locals i altres personalitats de la població acudiren a la Magdalena per acomiadar el rei.

El príncep d'Astúries i els infants sortiren en tren, acompanyats del seu professor.

Foren acomiadats afectuosament.

BATUSSA

Vigo. — Comunicuen de Cangas que amb motiu d'un roïmatge, hi ha hagut una batussa entre minyons, resultant greument ferits Artur Lugo i August Gallego.

La guàrdia civil ha practicat diverses detencions.

DELS DARRERS COMBATS

Melilla. — Segons refereixen els confidentes, la harca enemiga tingué més de 800 morts en el darrer combat.

S'ha fet pública la intervenció d'alguns soldats d'Isabel II en la defensa de Tifaraut.

Un d'ells, anomenat Feol Torres, sempre acudia voluntari al lloc de més perill, i quan els aviadors tiraven gel i fruites, l'esmentat soldat saltava el parapet i ho anava a recollir enmig d'una pluja de bales.

El caporal de l'esmentat regiment, Aureli Zapata, exhortà els seus companys a persistir en la defensa i donar la cara a l'enemic.

Recorria constantment el sector que tenia al seu càrrec, no consentint que ningú s'adormís.

El sergent de la dita unitat, Joan Rodríguez, formidable tirador, va matar molts «pacos».

Els tirava bombes de mà amb certa punteria.

El sergent d'enginyers, Felicità Blanco, estava encarregat de la porta així que l'enemic redoblava l'atac; també saltava el parapet per a recollir els despatxos que deixaven anar els aviadors.

El sergent d'Isabel II, Daniel Castriño, feia funcionar incansablement les ametralladores.

Tots seran recompensats.

ES TRACTA D'EVITAR LA CRISI

Madrid, 1, 2 matinalada.

El president del Consell, en la conferència que ha mantingut amb el Rei, ha convingut en cridar demà a tots els ministres, per a dir-los que, donades les actuals circumstàncies, en el Consell de ministres que ha de celebrar-se a la tarda, s'ha d'arribar a termes de concòrdia, expressant-los els greus perills que podria portar el plantejament d'una crisi en aquests moments, i invocant a més els noms del comte de Romano-

nes i de don Melquíades Álvarez, per tal que deposin totes les actituds de intransigència i evitin la dificultat d'una substitució de ministres, ja que en definitiva res resoluria amb el plantejament d'una crisi.

MITING SOCIALISTA CONTRA LA GUERRA

Aquesta nit, a dos quarts de deu, s'ha celebrat a la Casa del Poble un miting amb l'objecte de protestar contra la guerra.

Han fet ús de la paraula els diputats socialistes per Madrid.

Tots han expressat la conveniència d'abandonar al Marroc, repatriar les tropes i acabar amb la sangria, que subsistirà mentre continui la guerra.

Han atacat durament al Govern, intervenint-hi repetides vegades el delegat de l'autoritat.

Algun dels oradors sa comparat la marxa del general Weyler ara a l'Àfrica, amb la seva marxa a Cuba, que quan aquest general estigué a Cuba es perderen les colònies.

Han atacat també als senyors Mauri i Cierva per la campanya de l'any 1909.

Segons ells, part de la premsa no comprèn bé el problema del Marroc, perquè mentre en els tons es demana la supressió de la remesa de forces en altres columnes es demana Tànger per a Espanya.

S'han referit als pares dels soldats de quota, atacant als diputats que al Parlament demanaren la repatriació dels quotes, sense demanar la repatriació dels fills del poble.

Creuen que el país ha entrat en un moment d'exaltació, com ho demostren els successos recents, i cal encarrilar-lo i sostenir-lo, apellant, si fos precis, a tots els mitjans.

El president ha dit que no resumia els discursos, puix en totes les conselleries s'ha de servir per sempre el record dels aspectes exposats pels diputats per Madrid que reflectien el veritable sentir tota d'Espanya.

LA POLITICA EXTERIOR

DE PORTUGAL

Londres, 31.—El nou president electe de la República portuguesa, senyor Teixeira Gómez, parlant en un banquet celebrat en el seu honor en la Cambra de Comerç portuguesa d'a-

questa capital, declarà que ha d'ésser l'aliança entre Portugal i Anglaterra l'eix de la política exterior de Portugal.

Aquest país desitja estrènyer dia per dia les seves relacions amb els països que són amics seus, entre els quals figuren també molt principalment el Brasil i França. — Hava.

Aplec sardanistic a la Torre del Baró

El Foment Sardanístic Andreuenec és una d'aquestes entitats que neixen i es desenvolupen sense abusar de les exterioritzacions arides i procurant fer lo creixença cercant la simplicitat de tots els estaments socials, sense distinció de colors polítics i fins sempre els ulls en la propagació de la dansa catalana, i contribuir amb totes les seves forces a la catalanització i culturació del nostre poble.

Aquesta tasca feixuga ha enaridit més als seus directores, els quals semblen descansar treballant cada dia més i més en profit d'aquesta entitat.

Per això no és estrany que a Sant Andreu, a la Sagrena i Santa Eulàlia el nom del Foment Sardanístic Andreuenec sigui pronunciat amb respecte i consideració, i que a tots els actes que organitza hi acudeixi una gran gentada. Durant el temps que porta d'existència, són moltes les ballades que ha celebrat, moltes d'elles amenitzades per les cobles de més renom.

Volent portar el poble a la celebració de festes a ple boc, ha organitzat per a demà, 2 de setembre un «Aplec sardanístic» a la Torre del Baró, que segons impressions rebudes promet vestir gran importància. El lloc escollit, que reuneix totes les condicions per a celebrar-hi festes d'aquesta naturalesa, és a troba pas lluny de ciutat: és als afores de Sant Andreu, a una petita distància d'aquesta barriada. Els que del centre de ciutat hi acudeixin podran fer-ho amb el tramvia número 40, que surt de la plaça d'Urquinaona, o bé ells autòmbus de Drassanes a Sant Andreu. Per a major comoditat del públic hi haurà un servei d'autòmbus de Sant Andreu a la Torre del Baró, com també en aquest lloc s'hi instal·larà un excel·lent servei de refrescos.

Les cobles que pendran part en aquesta festa seran l'Antiga Pep, de Figueras, i la Principal, de Santa Coloma de Farnés, que executaran un excel·lent programa de diferents autors.

A la nit es celebrarà la segona ballada a la plaça de les Palmeres de Sant Andreu, prenent-hi part les mateixes cobles.

Als llocs on es celebraran els actes hi hauran rètols indicadors. S'han cursat ja a les autoritats els convits amb els programes.

Les indústries químiques

Està cridant poderosament l'atenció de quants es preocupen de les qüestions que afecten el desenvolupament industrial de l'esdevenidor de la pàtria, l'actual exposició dels treballs realitzats durant el curs acabat pels alumnes de l'Escola de directores d'Indústries químiques de Barcelona.

Aquesta escola, quin pla d'estudis i quin desenvolupament pedagògic i quina orientació tan ben definida han sabut realitzar el miracle que hi acudeixin no tan sols alumnes procedents de totes les regions espanyoles, sinó que en gran nombre hi van estrangers que procedeixen d'aquells països on estem acostumats a l'exportació i no a la importació d'estudiants.

Una descripció detallada de quant representa l'exposició a que ens referim, no és possible fer-la, donat l'espai del qual disposem, ja que ocupen els treballs pels alumnes realitzats durant l'últim curs, solament tretze grans sales.

Crida especialment l'atenció del visitant, els treballs de les seccions de Síntesi Química i d'Electroquímica.

Amb els primers hi ha un nombre molt crescut de productes farmacèutics, matèries colorants, perfums artificials, explosius dels més moderns, i productes fotogràfics. Amb els segons es distingeixen un gran nombre de productes orgànics obtinguts per electrolisi.

Entre els treballs del curs d'especialitats, deixant a part els molt importants de síntesi orgànica, deuen fer-se ressaltar la dels àcids orgànics, de tan gran interès per a nostre país, com la dels àcids oxàlic, salicílic, làctic, tartàric i cítric, la de ciments i calcs hidràuliques, la de curts i extractes tàncics, la destil·lació seca del quitrà, fustes i carbons, especialment de lignits, la gran indústria mineral, la refinació d'olis, sabons i especialment la de la fabricació al forn elèctric a base de minerals espanyols, de l'estany, del coure, del bronze i de l'alumini, que en quantitats i per procediments industrials s'han obtingut a l'Escola.

L'acollida tan entusiasta i per demés favorable que ha dispensat la indústria als directores d'Indústries químiques, sortits de l'Escola de Barcelona, és un motiu de satisfacció i un auguri de que no serà ja fins al present necessari acudir a l'estranger per a proveir-se de tècnics per a la indústria química.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIO, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA

CAMISERIA SANS
Boqueria, 32
Especialitat en camises a mida

Fulletó de LA VEU DE CATALUNYA
28 1 SETEMBRE 1923

LA FAMILIA DELS GARRIGUES

J. Pin i Soler

bé, puix vendran lo vi més car que l'any passat, però el qui com vós...

—No n'hi ha pas més a casa que al veïnat.

—Doble!

—Doble què?

—Que les vostres vinyes són les més perjudicades.

—Falsòries! Enveja!

—De seguida us arboleu com un llucet... Què em fa a mi? Per amistat ho dic, per a llevar-vos mals de cap... Amb la vostra verema... i no sent-hi vós, no fareu res de bo... Però, bah! Són rics! Hauran perdut una collita i en paus!

Canviaren de conversa; i ja se n'anava l'oficiós visitant, quan lo Garriga li digué de prompte.

—Si trobes comprador!

—Comprador? —féu l'altre fent-se l'assa.

—De la verema...

—Voleu callar... sant home! En primer lloc, ne teniu massa; cap masover tindrà prou «puesto» per a guardar-la... i després, que mai us podreu entendre.

—Per què?

—Vull dir que... res... Me sembla que ningú vos en oferirà un preu que us «apiachi».

—Tan poc val?

—Jo no vull comprar... ni la vostra, ni la de ningú, però si hagués de donar dita no passaria de...

—De...?

—Un duro la portadora. — i després d'haver-se assegurat de l'efecte de ses paraules; se n'anà desitjant al Ramon salut i pesettes.

Lo Garriga no sabia què fer! Tot aniria en orris! No veremari! La collita es podria. Essent necessari pendre un partit, i prompte, decidí vendre la verema per parades. Un ne pagà la portadora a duro, altres a sis pesettes, qui a quatre, fins n'hi hagué que no volgueren donar-ne més de mig duro! Mig duro! Quan n'hi havia que venien a nou i a deu pesettes!

Lo Narcís no reposava anant d'una parada a l'altra amb la romana al coll i la llibreta sota el braç... pesant portadores i més portadores.

Per fi los ramals s'acabaren, i, quan lo jove donà al Garriga la llista exacta de les pesades i que el vell féu lo compte dels diners que li devien, creient errar-se, car treia els comptes de cap, los féu repassar al Narcís, qui amb tinta i ploma tragué el mateix resultat poc més o menys.

—Ben poc és! — digué amb tristesa.

—Pobres de nosaltres! Pobres Garriges!

Lo senyor canonge muntà a la Masia per veure lo Garriga i recordar al Narcís que el dia de l'obertura dels cursos havia passat; però que ateses les desgràcies de sa família adoptiva, conegudes al Seminari, encara hi fóra a temps si volia guanyar curs. Lo jove respongué que mentre l'amo no anés bé, li semblava imprudent deixar-lo.

L'hereu Garriga autoritzà el Narcís perquè baixés a l'aula si en tenia ganes... No obstant, en la manera de dir-ho es veia que més se l'estimava a prop seu.

En resum que el senyor canonge se n'anà dient-se: — Per ells faran... — i el pobre malalt agraït a l'estudiant son determini, sentint cert consol al pensar que, la casa abandonada per los qui portaven lo nom, sa germana i sa filla tindrien prop d'elles un company, un protector.

Magna Tarracó

Venint a Tarragona, sia per mar, sia per terra, lo primer que de la ciutat es veu són dues masses imposants que prevenen i anuncien la gran ciutat... la dels Scipions, la Júlia i Victòria del gran Cèsar, la Cort d'Augustus i d'Adrianus.

Del camí que rastrejant sa torta esquena ve de llevant, del mig de les vinyes, de la daurada sorra de les platges, de l'horitzó marítim, de la carretera de Reus, de Vilaseca, de Constantí, del llot torrentós i tan aviat massa ple com massa buit del Francolí... de tot arreu es veuen!

L'una, la més alta, diu sense embuts lo seu ofici; los raigs del sol la penetren, la penombra ennegreix al-

guns de sos caires, llistes clares i fosques marquen sa forma... Fins s'hi veuen altes obertures amb objectes foscos... que són campanes, i, essent campanar lo que es veu, la construcció d'on ell surgeix n'és per força iglésia.

Ho és en efecte, i no una iglésia qualsevol, sinó la Catedral de l'Arquebisbat, amb son campanar tan alt, i aturat encara en sa creixença pels mestres i prelats que l'alçecaren, faltant diners o essent temps de guerra... per lo qual s'ha quedat sense finir, no trobant-se fins ara cap més Bernat Olivella, successor dels Berenguers de Vich i els Oleguers, arquebisbe que fou, com ells mateixos (1200), prou entusiasta i generós per a retirar-se al monestir d'Escornalbou, estalviant rendes i gastant-les d'un cop en l'erècic del temple.

Lo gran embalum d'on arrenca la torre del campanar lo formen l'absis i lo creuer, munt de pedres arrepleades amb majestat suprema i d'un aspecte entre guerrer i religiós.

Les cúpules, campanerets, llanternes, que més de prop es veuen, cobren capelles laterals, diferents d'estil, de bellesa, d'edat.

Lo conjunt de l'edifici n'és sorprenent i únic.

En cap ciutat cristiana, inclús Roma, hi ha una catedral plantada amb més majestat. Altres de més mèrit en certs detalls li són inferiors com a conjunt; la de Toledo, joia d'Espanya, mal situada i de poc efecte vista de fora; la de Barcelona esplendent de típics detalls enlloc sobrepujats, sublim, pura de línies, redolada de carrers i amb la fatxada sense fer; la Seu de Saragossa, la més ideal

de totes les iglésies hagudes i per haver, amb aquelles llànties del transparent de l'altar major que fan pensar en l'eternitat, plantada en síti pla i privat de llum; la de Burgos, un conjunt de meravelles, sense unitat i donant a carrers que l'ofeguen; la de València, tan elegant, amb son Miquelet que la domina, començant per una portalada indigna d'aquell temple, en un carrer ple de botigues i acabant per la darrera d'una manera confosa; la de Sevilla, més vistosa i alegre que poètica i espiritual; la de Còrdova, musulmana...

i fora d'Espanya tampoc n'hi ha gaires que li sien superiors.

La de Colònia, nua, crua, sense més notable que les agulles altíssimes i que fóra, a Espanya, església de dotzena; la de Bruges, tota de rajola i pintolada; la de Brusselles, ben aïrosa i situada, però pobra d'invenció, de dimensions esquerpes; la de Milà, un joc d'hermosures i afligranades bíbles, més aviat joguina d'homes rics que obra d'artistes seriosos; la de Palerm, digna de ser espanyola, i que quasi ho és, però baixa i sense perspectiva; la d'Antuerpia, pobra d'interior (sense els Rubens) i amb casotes i botigues per fora, com berrugues...

I si el conjunt de la Catedral de Tarragona n'és grandios, los detalls encanten.

Lo portal gran del frontís gòtic muntat d'aquella rosa tan bella, per no dir més, com el cèlebre «transparent» de Toledo, les dues entrades que donen pas a les naus laterals, amb llurs circulars roses de claror, trossos d'arquitectura romano-bizantina més formals, més regaladors que el gòtic

L'Assemblea de la Mancomunitat

Quarta sessió

S'obre la sessió a un quart de sis sota la presidència del senyor Janasana.

Es llegeix un telegrama del President del Consell de ministres, donant compte d'haver-se indultat el caporal Sánchez.

DICTAMEN DE LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST

El senyor Nicolau d'Oliver es dirigeix a la Comissió de Finances fent-li algunes observacions sobre unes partides que consten en el pressupost vigent amb la mateixa consignació que en l'anterior i que ja en aquest no tingueren una exacta liquidació. Seria de desitjar que es tingués en compte, en confeccionar el pressupost nou, aquestes partides que després es liquiden per quantitats inferiors a les que estan consignades.

Pregunta al Consell com s'han obtingut algunes de les anul·lacions que consten en la liquidació. Fa constar que les seves manifestacions no són més que observacions per al pressupost vinent, ja que la liquidació és correcta i ell ha signat el dictamen de la Comissió aprovant-la. També es refereix als retrassos de les diputacions i diu que les quantitats de resultats s'elevan a quantitats exorbitants, sobretot si s'uneixen a les d'exercicis anteriors. Proposa que aquestes quantitats es compensin unificant les resultats que es refereixen a les partides d'una mateixa província.

El senyor President de la Comissió d'Hisenda, senyor Gich, saluda l'Assemblea, ja que és la primera vegada que es dirigeix als senyors diputats. Contesta al senyor Nicolau d'Oliver dient-li que agraeix les observacions que ha fet per al pressupost vinent i quant a les altres manifestacions fetes pel senyor Nicolau, el senyor Conseller d'Hisenda donarà les explicacions oportunes.

El senyor Nart, consumeix el segon torn. Saluda els senyors diputats amb brillants frases, definint la seva posició dintre de l'Assemblea, com aranes, exaltant les veus dels seus compatriotes i explicant que malgrat estar unit a Espanya, tota la vall d'Aran mira envers França. Per això encara que comprengui el problema de Catalunya i creu que ha de solucionar-se, confessa que no és el problema de la Vall d'Aran, puix les qüestions són les dels seus germans de les terres de França. No obstant laborarà en pro de la Mancomunitat. En llegir els volums de l'Obra Realitzada experimenta una gran satisfacció però també una gran contrarietat. Satisfacció per l'obra completa i contrarietat perquè ha vist en les discussions d'ahir, que es combatia els homes del Govern pel partit polític al qual pertanyien i no per llurs obres. Vol analitzar la posició de la Mancomunitat. Es refereix als volums de l'Obra Realitzada i combat la tècnica de liquidació del pressupost d'ingressos i explica com es realitzen les liquidacions de molts països. Diu que ha tingut noció de quant perillosa és la situació de la Mancomunitat per mitjà d'un Estat que ha confeccionat i en el qual ha unit els ingressos i les despeses dels nou anys d'actuació. I es troba amb uns resultats que pugen al 21 per cent dels drets liquidats. Manifesta que el més greu és la composició d'aquests resultats: els de repartiment que no pugen en cap país a l'1 per cent, són a la Mancomunitat; realment escandalosos, puix sumen com a promig un 45 per cent. Això vol dir o que la gestió administrativa de la Mancomunitat és imperfecta o ho és la gestió recaudatòria. Es clar que també hi ha resultats per despeses, se'n dirà. Comparant unes i altres es dirà que existeix un superàvit a favor dels resultats per ingressos i molts es diran optimistes; però allò és cert. Els resultats per ingressos són cada any menys cobrables però els per despeses s'han de cobrar irremissiblement. Es refereix a les despeses extraordinàries i diu que les obres públiques van sempre incloses entre les despeses ordinàries. Aquest estat perillós no tan solament no s'arrija, sinó que s'agreuja i cada any, Advocat perquè dintre de la Mancomunitat es constitueixi un Tribunal de comptes, no perquè els comptes es liquidin malament, sinó perquè l'Assemblea legislativa en cap país és la que controla els comptes.

El senyor Palau intervé en aquest debat i es congratula de les paraules del senyor Nicolau d'Oliver que coincideixen amb les que ell pronuncià en aprovar-se el pressupost de la liquidació del qual es discuteix. És dol que les consignacions siguin absorbides més que per l'obra pràctica per l'activitat burocràtica i per l'exagerada desproporció entre les quantitats consignades i les liquidades. Parla de l'emprèstit i qualifica d'arbitrarietat el no haver posat en circulació una part d'emprèstit que l'Assemblea ja tenia aprovada. Quant a la recaptació no està conforme amb les manifestacions del senyor Nicolau ni del senyor Nart, ja que en aquest aspecte el Consell ha millorat molt aquesta activitat de la Mancomunitat. Desitja que en el pressupost nou es subsanin les imperfeccions que acusa la liquidació present.

El senyor Gich, per la Comissió, contesta als senyors diputats. Es dirigeix al senyor Nart i li diu que solament es discuteix la liquidació del pressupost i ell s'ha estès a orientacions generals econòmiques del Consell. Es refereix a les censures que s'han dirigit a la província de Tarragona pels retrassos en el repartiment, explica llurs causes i assegura que ja va subsanant aquell estat deficient.

El Conseller d'Hisenda, senyor Vallès i Pujals, contesta també als senyors diputats i es congratula de l'interès i les manifestacions que s'han fet sobre la part material de la liquidació. El senyor Nicolau d'Oliver es dolia que els pressupostos no estiguin més d'acord amb la realitat. Ja sap el senyor Nicolau que l'exactitud és impossible; el pressupost solament és una previsió. En la liquidació venen explicades les causes que motiven les anul·lacions. L'anul·lació que ha al·ludit en Agricultura ha estat per la no adquisició total de la finca que s'esmenta en la liquidació. Quant a la menor recaptació de l'impost d'automòbils, fou deguda a l'actitud del govern volent apoderar-se d'aquest impost. Però aquest any i ja s'arriba a una xifra recaptada que fa concebre esperances que es rebassará en molt la xifra total anterior. L'anul·lació tant en els ingressos com en les despeses que es refereixen a camins és deguda a la manca d'ingrés per part de l'Estat de les quantitats que ha de remetre destinades a camins. Tingui la seguretat el senyor Nicolau que el Consell té en compte aquestes anul·lacions i sempre ha procurat evitar-les. Contesta al senyor Palau les observacions que ha dirigit al Consell sobre la col·locació de l'emprèstit. Quant al contingent ha vist amb gust que els senyors diputats reconeixen la millora en la recaptació de contingent; sobretot si es té en compte que en molt poques ocasions se serveix del procediment d'apremi que la llei li concedeix. També es refereix a les comarques de Tarragona i diu que el seu cas és vell en la Mancomunitat, és una herència que li detxà aquella Diputació que permetien que els Ajuntaments no paguessin. Però això no continua, tot el contrari, va millorant cada any, així l'Ajuntament de Tarragona i el de Rues, s'han posat ja al corrent i el de Tortosa ho farà aviat. El Consell desitja que tots els senyors diputats col·laborin en l'obra de depuració dels ingressos i sobretot creu que no es repetirà el cas, que hagué de combatre's, de senyors diputats que dirigien campanyes en contra de la recaptació del contingent, sinó tot el contrari que tindran noció de la investidura que ostenten i procuraran estimular el pagament puntual del Contingent. Al senyor Nart li agraeix les paraules d'afecte que ha pronunciat per al Consell. Li diu que les resultats de cada any no es mantenen vives, sinó que es trameten d'un any a l'altre, com fan moltes entitats. El senyor Nart ha sumat totes les resultats de cada any, i per això li han donat la suma de 32 milions, però el capítol de resultats va liquidant-se per si mateix cada any i per això la quantitat de resultats no és actualment d'aquella quantitat sinó de 9 milions. Recapta per a algunes carreteres que es veu obligada a construir la Mancomunitat el caràcter d'extraordinàries i destinar a aquestes ingressos de caràcter extraordinari. Creu que el Tribunal de comptes que reclama el se-

nyor Nart no té cap eficàcia, perquè aquell no té la independència que li suposa sinó que està subjecte a les influències polítiques. Recorda al senyor Nart el fet recent dels comptes del Congrés postal. El Tribunal de comptes català ja l'exerceix l'Assemblea integrada per tots els senyors diputats que examinen els comptes que té a la seva disposició amb gran plaer del Consell. El Tribunal de comptes espanyol és tan solament una ficció més, i no perquè a Espanya existeixi n'havem de crear nosaltres un altre. Acaba oferint-se als senyors diputats per a tots quants detalls els siguin necessaris i insisteix en que el Consell es congratula d'aquestes intervencions que demostren l'interès dels senyors diputats per la tasca que aquell realitza.

El senyor Palau rectifica agnaint les manifestacions del senyor Vallès i Pujals i diu que coincideixen amb les seves.

El senyor Nart rectifica. Diu que l'han convençut les paraules del senyor Vallès quant a resultats, però encara que sigui la quantitat per aquest concepte 9 milions en comptes de 32 milions, el seu dilema queda plantejat, i que resulta sempre que un promig de la quarta part de recaptació no es fa efectiva. La recaptació ha de portar-se a efecte sense sentimentalismes. Quant a si algunes obres ordinàries han de realitzar-se, pel seu caràcter extraordinari, amb capitals d'emprèstit, creu que s'arribarà un dia que els ingressos ordinàries seran absorbits totalment pels emprèstits. Afirma que el pagament del Deute públic de la Mancomunitat absorbeixi ja el 30 per cent dels ingressos per Contingent i senyala aquest fet al Consell per a la seva esmena. Al·ludeix al Tribunal de comptes d'Espanya i diu que el senyor Vallès no ha interpretat bé el pensament que mai han de sotmetre's a aquell els comptes de la Mancomunitat. El que volia dir és que l'Assemblea no és el tècnic que ha de jutjar les liquidacions i per això reclamava la creació d'un Tribunal tècnic que realitzara aquella labor. Senyala com a exemple no el Tribunal de comptes d'Espanya, sinó el d'Anglaterra i creu que els diputats haurien de tenir una memòria crítica dels comptes.

El senyor Nicolau rectifica i agraeix al Conseller d'Hisenda les manifestacions, no sobre els dubtes que no existeixen, sinó sobre les observacions, que s'ha permès fer. Recull les paraules d'alguns senyors diputats i diu que en les seves manifestacions no hi ha hagut censures per a cap província. S'ha limitat a nomenar la «província» que té una quantitat més gran de retrassos, sense cap altra intenció. Està d'acord amb el senyor Nart que en el règim recaptatori s'h d'esser rigorós ja que les quantitats que s'ingressen no són per a aventures marroquines, sinó que s'empenen per a la creació de nova riquesa en la mateixa Catalunya.

El senyor Vallès i Pujals rectifica també i diu al senyor Nart que en efecte el problema que plantejava ha quedat tan reduït en descendir la quantitat de resultats de 32 milions a 9 milions, que quasi ja no hi ha problema. S'ha de tenir en compte a més que la liquidació es tanca pel maig i per tant no està encara totalment liquidat. Quant al cobrament del Contingent ha d'advertir-li que es percebeixi en la seva totalitat, i li esmenten les resultats actuals de cada any per aquest concepte que són quasi nul·les per als anteriors i de l'actual s'han cobrat fins avui al 34 per cent. I això és francament optimista. El règim de recaptació no és el que han suposat alguns senyors diputats a través de les seves paraules. El desig del Consell és cobrar el Contingent, però s'ha vist algunes vegades acusat de rigerista, encara que sempre li ha guiat el desig de percebre la quantitat de tributació però tenint en compte la situació dels tributaris, perquè en ells la Mancomunitat veu quelcom més que el seu deutor, quelcom més sentimental i més gran. Diu al senyor Nart que la situació de la recaptació millora cada any, a base de l'augment de riquesa (solament en l'Ajuntament de Barcelona, té un augment de 600.000 pessetes) i a base d'aquests augmentes es forma l'emprèstit. Però l'augment del Contingent en l'any anterior no

fou ja de 600.000 pessetes a l'Ajuntament de Barcelona, sinó que fou de 1.500.000, fet realment fatiguer. Però havem d'aconseguir que gran part de la riquesa de Catalunya no vagi a engrundir els ingressos que es destinen a l'aventura marroquina i a altres tantes coses tan combatudes i censurades, sinó que es quedi a Catalunya per a completar la nostra obra. Acaba dient que la Mancomunitat ja té un Tribunal de comptes; el funcionari tècnic Interventor.

Queda aprovat el dictamen.

DICTAMEN DE LA COMISSIÓ DE REFORMA DEL REGLAMENT

El secretari, senyor Sans i Buigas, llegeix el dictamen.

El senyor President declara oberta la discussió.

S'aprova el dictamen sense discussió.

DICTAMEN DE LA COMISSIÓ DE CULTURA, SOBRE INSTITUCIÓ D'ESTUDIS NORMALS

El secretari llegeix la proposició i el dictamen de la Comissió que és afirmativa.

S'aprova el dictamen.

DICTAMEN DE LA COMISSIÓ DE CULTURA, SOBRE LA CONCESSION D'UNA COPA DE CATALUNYA PER AL CAMPIONAT DE FUTBOL, PROPOSADA PER DIVERSOS SENYORS DIPUTATS

La Comissió ho passa com a moció al Consell.

Intervenen en el debat els senyors Palau, declarant que desitjaria conèixer les atribucions i l'activitat de la Ponència d'Educació física.

El senyor Mari saluda l'Assemblea i diu al senyor Bausili, signant de la proposició, que la Ponència d'Educació física ja s'ocupa de la concessió d'un premi challenge per al Campionat de futbol.

El senyor Bausili defensa la seva proposició.

El senyor Perena intervé per a manifestar que efectivament la Comissió de cultura s'ocupa dels premis challenge com desitja el senyor Bausili.

El senyor Masramón, president de la Comissió, explica com fou aprovat per unanimitat el dictamen de la Comissió.

El senyor Turró, com a signant apoya la proposició.

El senyor Bausili i el senyor Palau rectifiquen.

S'aprova el dictamen.

DICTAMEN DE LA COMISSIÓ DE CULTURA SOBRE LA PROPOSICIÓ QUE S'AMPLIÏ I UNIVERSALITZIN ELS ENSENYAMENTS DE LA MANCOMUNITAT

La Comissió passa la proposició com a moció al Consell.

El senyor Santaló defensa la seva proposició. Explica els motius que l'indueixen a presentar-la i l'apoya manifestant que és tan interessant per a Catalunya posseir tècnics, com homes posseïts d'una educació humana. És queixa que l'ensenyament primari no hagi obtingut per la Mancomunitat la deguda atenció. No creu que sigui la manca de mesures econòmiques el que impedeix l'organització d'aquest ensenyament. Diu que urgeix aquesta organització des del punt de vista polític, perquè és causa que motiva un recel de part de Catalunya envers la Mancomunitat perquè creu que l'obra en aquest aspecte té caràcter excessivament conservador.

(Ocupa la presidència el senyor Carbó).

El senyor President del Consell li contesta i reconeix la conveniència d'estendre els ensenyaments fora de Barcelona, però manifesta que és difícil situar en poblacions petites tècnics preparats. Aquest és el mal que pateixen les escoles tècniques de l'Estat. El Consell té en estudi una reorganització d'alguns ensenyaments tècnics i s'ha de fer constar a més que la Mancomunitat té escoles de correspondència a algunes ensenyances. Quant a l'ensenyament humanista que demana el senyor Santaló per a l'Escola del Treball és impossible mentre subsisteixi l'aprenentatge que ha de subsistir. Solament es disposa del noi dues o tres hores i amb elles no pot donar-se ensenyança huma-

nística que acompanyi l'ensenyament tècnic. No obstant, se dona, en part, mitjançant conferències. Mentre no hi ha transformacions de caràcter social serà difícil donar un ensenyament humanista a l'Escola del Treball. Es refereix a l'ensenyament primari i diu que la Mancomunitat pot dir-se que passa un període de preparació quant a aquesta ensenyança. Promet tenir en compte la proposició, però prega al senyor Santaló que vagi les ensenyances que es donen en les escoles i veurà com en el possible s'ha fet quant s'ha pogut però aquestes ensenyances són escasses pels mitjans econòmics i per les dificultats legals.

El senyor Santaló rectifica i explica l'abast de la seva proposició que diu que no és altre que cridar l'atenció del Consell sobre aquests assumptes ja que el seu coneixement d'aquestes escoles no li permet, per ara, major comentari que presentarà a l'Assemblea pròxima.

El senyor Colominas Maseras s'adhereix a les manifestacions del senyor Santaló i prega al Consell que estudiï aquest assumpte.

S'aprova el dictamen.

Proposició perquè s'edifiqui novament el pla de carreteres, que està esgotat. El dictamen de la Comissió és favorable i s'aprova.

Havent transcorregut les hores reglamentàries el senyor President aixeca la sessió a dos quarts de nou per a reprendre-la demà, a les quatre de la tarda.

El nou Conseller de Política Social, senyor Noguer i Comet, amb motiu de la seva elecció per a l'esmentat càrrec, està rebent gran nombre de felicitacions de tot arreu de Catalunya i especialment de l'Empordà, terra que representa en l'Assemblea de la Mancomunitat.

PROPOSICIONS PRESENTADES

Beneficència i Sanitat

L'inscrist diputat té l'honor de proposar a l'Assemblea que sobre el ram de sanitat i beneficència acordi inspirar-se en els següents extrems:

Primer. L'acció de la Mancomunitat sobre sanitat i beneficència ha de tendir a la conservació i augment de la població de Catalunya, evitant-li el major nombre de sofriments possible.

Segon. En conseqüència es farà, per qui correspongui, un profund estudi de les causes de l'escassa natalitat i de la morbiditat i mortalitat de Catalunya per aplicar amb la màxima urgència els remeis escaients.

Tercer. Interinament aquest estudi no s'hagi fet (si és que en part, al menys, no està ja començat) i mentre no es pugui desenvolupar un pla general, s'atendran amb preferència aquelles necessitats primordials del poble, bé evitant més malalties, bé més defuncions.

Quart. De tots els acords que segueixen, la Mancomunitat aplicarà amb urgència i per ordre d'importància sanitària tots els que les lleis i el seu estat econòmic li permetin, preparant i arbitrant tots els mitjans que siguin necessaris per tal de poder realitzar el conjunt i amb vistes a tenir-lo organitzat per al dia que Catalunya pugui gaudir d'independència absoluta per a posar-ho en obra.

Cinquè. (Natalitat). Essent cosa provada que, quant a natalitat, Catalunya és, entre els pobles civilitzats, el que la té més feble després de França, cal fomentar la natalitat mitjançant les següents mesures:

A) La Mancomunitat farà tot allò que pugui per aconseguir l'establiment d'un impost de solteria sobre les bases següents:

1.—A tot home o dona solters, arribant a vint-i-cinc anys, se li imposarà un recàrrec de 5 per 100 sobre tots els impostos que pagui a l'Estat, Mancomunitat, Diputació o Municipi.

2.—Aquest cinc per cent es convertirà en el deu, el quinze, el vint, en els anys successius, això és, augmentant en un cinc per cent anual, fins a un màxim de 50 per 100. (Els que no puguin casar-se per malaltia o impediment físic, els serà reduït el tribut a la meitat).

3.—Pel sol fet de contraure matrimoni, el recàrrec esmentat en les bases anteriors, quedarà reduït a la meitat, rebatint-se en una cinquena part per cada fill que tingui el matrimoni.

4.—Les quantitats alxi recaptades, seran destinades a subvencionar les famílies modestes que siguin més pobres, començant des del sisè fill, i augmentant progressivament a mesura que augmenti el nombre.

5.—El sobrant de la recaptació, si n'hi ha, d'aquest tribut, es destinarà a l'enfortiment de la raça en forma d'educació física, moral i intel·lectual de la infantesa.

B) La Mancomunitat procurarà, per tots els mitjans que siguin al seu abast, protegir els pares prolfers, ja sigui col·locant-los amb preferència en les places vacants, ja rebaltant o anul·lant, tant com es pugui, els tributs basats en la captació dels menors (ensenyament, cèdules, quintes, consums, etc.).

C) La Mancomunitat farà tot el que pugui per evitar i perseguir la pornografia i la propaganda de les pràctiques neo-maltusianes.

D) La Mancomunitat aprofitarà totes les oportunitats per a estranyer els llaços de solidaritat entre l'individu i Déu, la pàtria, la terra, la llar, la família, les professions familiars, valent-se de tots els mitjans possibles, com són carilles populars, conferències, intensificant l'acció de la Comissió de cultura, concursos en els quals es premii obres que cantin o es demostrin els goigs i les avantatges d'aquestes solidaritats, avantatges d'ordre material.

Sisè. (Protecció a la infància). La Mancomunitat farà tot quan pugui per tal de protegir la infància sota les següents bases:

A) Es prodigaran per persones competents, conferències per tot Catalunya sobre maternologia i puericultura, a fi d'interessar el poble en aquestes assumptes.

B) S'establiran en tots els punts principals de Catalunya, dispensaris on les futures mares puguin consultar i d'on puguin ésser dirigides sobre el seu estat, així com les mares puguin fer el mateix sobre la cria dels seus fills menors.

C) S'establirà un cos facultatiu encarregat d'organitzar els esmentats serveis, dirigir-los i tenir-los en funcionament, cos compost de metges i infermeres especialitzades, que serveixin de nexa entre la família i el dispensari.

D) Que s'activi tot el possible la construcció de la nova Casa Maternal Catalana, on puguin ésser assistides les parteres de pocs recursos o que vulguin ésser millor assistides.

Setè. (Malalties infeccioses d'origen hídic). La Mancomunitat es preocuparà creant, si convé, laboratoris especials d'anàlisi de les aigües d'aliment, de les quals s'abasteixen els pobles de Catalunya a fi d'orientar-los sobre les que poden utilitzar-se, i les que deuen evitar-se, donant to la mena de facilitats per a la captació de les primeres, així com d'intensificar les vacunacions antitífiques en els il·los i casos de més perill, el mateix que les anticolèriques, quan el perill es presenta.

Vuitè. (Tuberculosi). Es procurarà generalitzar a tot Catalunya, sobretot en els grans centres de comarca, el servei antituberculós, establint amb la major urgència possible, els sanatoris necessaris per a les necessitats de Catalunya, i un Hospital almenys especial, pels que ja no puguin esperar el resultat del sanatori.

Novè. Tant en els sanatoris com en l'Hospital, es procurarà que puguin tenir-hi allotjament els malalts de totes les classes socials, pagant, els que puguin, a proporció de la seva posició social.

Dezè. (Paludisme). Tenint en compte que les exacerbacions més importants del paludisme, són generalment degudes a l'ampliació dels terrenys de regadiu en males condicions de drenatge o a la intensificació del cultiu de l'arròs, així com que aquest mateix cultiu en males condicions, és una de les principals causes de la seva permanència, es posaran tots els obstacles legals a deixar instaurar nous regadius i nous cultius d'arròs, que no estiguin en les condicions que la Higiene aconsella.

Onzè. A tot nou regant i a tot cultivador d'arròs, se li posarà un cànon per tal de sostenir les despeses de la campanya antipalúdica.

Dotzè. La Mancomunitat no farà més despeses sobre la lluita antipalúdica, mentre el seu estat econòmic no li hagi permès resoldre els problemes més urgents de la lluita antituberculosa, contra les malalties infeccioses d'origen hídic i de protecció a la infància.

Tretzè. (Beneficència-Hospitalització). S'activarà tant com sigui possible l'estudi, que en consta que s'està fent ja, dels mitjans hospitalaris dels quals disposa actualment Catalunya, procurant utilitzar tots els que es puguin i ampliant-los si convé, fins a cobrir totes les necessitats.

Quatorzè. Es procurarà dotar els

hospitals comarcals de tot l'utilitat i personal competent necessari per a poder subvenir a tots els casos d'urgència, i a tots aquells altres que per la seva índole no obliguin a ésser centralitzats.

Quinè. En tots els Hospitals es procurarà que hi hagi llocs distingits per als que paguin, cobrant-se'ls estances proporcionals a la seva posició social.

Setzè. S'estudiarà la manera de que, com succeïx en altres països, tots els individus hospitalitzats paguin les estances corresponents, essent-ne responsables, quan ells no puguin, els Municipis, provincies, consells respectius, etc.

Ditatzè. Els malalts distingits, a més de l'estada, pagaran tots els serveis especials dels quals siguin objecte.

Divuitè. Si es porta a la pràctica el servei de l'assegurament obligatori sobre malalties, es reconeixerà als hospitalitzats per aquest motiu, el mateix que als distingits, el dret de lliure elecció de metges i servei farmacèutic.

Dinovè. Dels honoraris pagats pels assegurats, als quals es refereix l'extrem anterior, igual que dels pagats pels distingits que siguin assistits pels metges de l'establiment, se'n donarà a aquest forosament la part que de justícia li correspongui.

Vintè. S'activarà tot el possible la realització de la clínica de psiquiatria, per obeir a una necessitat urgent.

Vigèsim primer. (Altres casos de Beneficència). Es procurarà a la major brevetat possible, treure del circuit de les ciutats, les cases de Beneficència, avui existents, situant-les en plena naturalesa, tot el que sigui compatible amb l'altre bon servei i procurant que llurs aïllats puguin fruit d'abundó de sol i aire, així com de tots els mitjans adequats en cada cas. Iguals circumstàncies es tindran en compte per les que es construïxin de nou com es veient ja.

Vigèsim segon. (Bases generals). El personal tècnic corresponent a Sanitat i Beneficència, serà català i serà elegit per concurs. Solament quan hi hagi dubte per a l'elecció, el Jurat podrà acordar que es facin exercicis d'oposició que hauran d'ésser preferentment pràctics.

Vigèsim tercer. Els jurats que lluitaran de resoldre els casos als quals es refereix el número anterior, seran tècnics, o en la seva majoria absoluts. Els tècnics seran nomenats pels i els treballs seran remunerats.

Vigèsim quart. La Mancomunitat, i en el seu nom el Consell, estudiarà i posarà en planta tots els mitjans possibles per tal d'arribar a la unificació d'etapes les manifestacions benèfiques de Catalunya, a fi d'obtenir major eficàcia, i si això no fos possible, procurarà interinament anar a la federació de totes les entitats benèfiques que es puguin, començant per les més similars.

Vigèsim cinquè. En crear serveis nous, o a l'ampliar els existents, es procurarà en el possible respectar els actuals, tant particulars com oficials, adaptant-los a la nova organització.

El Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya, portarà a la pròxima reunió de l'Assemblea, els projectes d'acord que siguin immediatament factibles de consignar en la precedent moció.—Pulg i Sals.

El diputat que sotsigna, proposa a l'Assemblea, que des del vinent mes de setembre, s'augmenti la mensualitat per a l'alletament d'infants bessons, en quantitat que resulti superior o quant menys igual a la que es paga per didotge d'exposats, fixant-se prèviament per la Comissió d'Hisenda el capítol del pressupost, on haurà d'aplicar-se la despesa que l'augment ocasioni.—Xucà.

Reforma de Reglament

I. Un mes abans de la reunió de l'Assemblea, el Consell haurà tramès a les Comissions permanents que correspongui, tots els projectes d'acord sobre els quals hagin de dictaminar.

II. En tractar-se de pressupostos, dos mesos abans de la reunió de l'Assemblea, eran tramesos a les Comissions els capítols corresponents de les despeses, obre els quals informaran. Aquests informes, junt amb el projecte d'ingressos, els rebirà la Comissió d'Hisenda, un mes abans de reunir-se l'Assemblea.—Nicolaú d'Oliver, Massó, Geli, i Noguera.

Interessos generals

A l'objecte de correspondre a l'objecte que els nostres germans de Patria, els catalans que resideixen a Amèrica, feren a la Mancomunitat de Catalunya, amb la tramessa d'una rica i forta bandera catalana, els diputats que subscriuen, tenen l'honor de proposar:

A) En la propera diada en la qual hom commemora d'onze de setem-

bre de 1714, la dita bandera es col·locarà i exhibirà, durant tota la jornada, en el balcó principal de la façana del Palau de la Mancomunitat, que afronta amb la plaça de Sant Jaume, dita també de la Constitució.

B) Seguidament, i a la major brevetat possible, es construirà una bandera de tamany gran, igual a la de que es tracta, que sigui força resistent i apte per a exhibir-la a la intemperie. Aquesta bandera es col·locarà en els dits balcó i façana en totes les festes de la Mancomunitat i diades en que hom commemori algun fet gloriós o esdeveniment assenyalat de la nació catalana. A l'enseny, es col·locarà en la façana del carrer del Bisbe, la qual al present s'hi exhibeix.

C) En els dies que per manament legal forçós s'hagi d'exhibir la bandera espanyola, no ojejaran en el Palau de la Generalitat les ensenyes catalanes.—Massó i Llorens, Nicolaú d'Oliver. (Segueixen firmes).

Els diputats que subscriuen, per tal de donar a conèixer al món civilitzat, que la nació catalana, terra de llibertat, de sany i de justícia, és ont ael seu sentit i voluntat que dona la sang generosa dels seus fills i la seva riquesa per a una guerra impopular, amb que l'Estat espanyol vol imposar amb secular fracàs la seva barroera civilització a un altre poble que té dret a la llibertat, proposen

Que pel Consell Permanent de la Mancomunitat s'adreci una comunicació a tots els Municipis de Catalunya, preguntant si són partidaris de d'abandó absolut i immediat del Marroc i consegüent repatriació dels soldats catalans.—Massó i Llorens, Bassols, Nicolaú, Geli i Roger.

Que l'Assemblea es dirigeixi als Poders Públics, demanant l'indult de l'empresonat per la causa de Catalunya.—senyor Delcós.—Mari, Bassols, Quintana, Sèix i Nicolaú.

Primer. Que la Mancomunitat de Catalunya ha vist amb gust que el Govern lliberal hagi resolt la darrera vaga de transports, sense declarar l'estat de guerra, ni suspendre les garanties constitucionals.

Segon. Que aquest acord es comuniqui a l'Excm. Sr. president del Consell de Ministres.—Bausili.

Agricultura, Indústria i Comerç

Es proposa a l'Assemblea l'adopció dels següents acords:

a) La Mancomunitat de Catalunya, per mitjà dels seus tècnics, estudiarà les característiques de les comarques afectades per la crisi, i mitjançant conferències orals i instruccions i folles escrites proposarà en cada comarca, els tractaments pràctics per a combatre les males principals que actualment ataquen els cultius agrícoles; els nous cultius que puguin substituir els avui no productius que sigui convenient abandonar; i quins són els cultius o procediments adequats a cada comarca per a substituir les fonts de riquesa que avui s'estroquen.

b) Així mateix, la pròpia Mancomunitat de Catalunya donarà tot el seu ajut a les iniciatives serioses que emprenguin Cambrers, Sindicats i altres Corporacions de caràcter agrícola, amb el fi de remeiar la repetida crisi.

c) En el moment en que ho cregui més oportú, la pròpia Mancomunitat es dirigirà als representants de Catalunya en les Corts espanyoles, recordant-los la precària situació de les repúbliques omargues, en prec que proposin i exigeixin del Govern espanyol les mesures necessàries per a remeiar tal estat de coses en quant depengui d'una actuació de Govern.—Geli.

Cultura

I. La Ponència d'Estudis normals, conservant la seva estructura i reforçant-la si cal, es nomenarà patronat de l'Escola Catalana.

II. Respectant, aprofitant i encoratjant l'obra realitzada i que realitzin els altres, tal seva pròpia serà de coordinar esforços i d'estudiar solucions conjuntes.

III. La seva activitat tindrà un triple objectiu:

a) Pedagògic. Formar i orientar els mestres catalans. Confeccionar els programes i els llibres escolars. Seleccionar el material, etc.

b) De propaganda. Promoure arreu de Catalunya, en la forma, en cada cas més adequada, la creació d'Escoles Catalanes.

c) Tutelar. Plapar els mestres sortits dels estudis normals i els altres que puguin assimilar-se'ls, a les escoles que s'acullin al Patronat, etc.—Nicolaú, Bassols, Massó Geli i Roger.

Primer. Per major realçament i solemnitat del campionat de Catalunya de futbol, que es concedeixi una

copa que s'anomenarà «Copa Catalunya».

Segon. Serà guanyador d'aquesta copa el Club que compleixi les condicions que fixarà la Ponència de Cultura Física.—Bausili i Xucà.

Obres Públiques i Comunicacions

El diputat que sotscriu té l'honor de proposar a l'Assemblea la inclusió al Pla general dels ponts sobre el Noguera Pallaresa, en terme de Borri, i sobre el mateix riu, en el districte de Llavorsí, per a comunicar el poble de Sant Romà amb la carretera d' Balaguer a la frontera.—Serafi Casanovas.

Que es faci un nou tiratge del pla de camins veïnals a construir per la Mancomunitat, per haver-se exhaurit el publicat.—Xucà.

El diputat que sotscriu proposa que s'acordi la inclusió en el pla preferent de construcció de camins veïnals, del d'Avia a Clariana, amb ramal a les Birlotes.

Agricultura, Indústria i Comerç

El diputat que subscriu proposa a l'Assemblea l'adopció dels següents acords:

I. Es crea una Secció a l'Institut Social Agrari de la Mancomunitat de Catalunya, amb el nom de Secció de Comercialització Agrícola, la qual tindrà per objecte:

a) Dirigir l'activitat comercial de tots els Sindicats Agrícoles de Catalunya, especialment els de producció de vi i esperit, que s'adhereixin a la Secció, prèvia acceptació de les bases corresponents; b) Instaurar cases comercials en les places de l'estranger que el consum o les transaccions comercials ho requereixin per la normal col·locació dels productes sinals; c) Adaptar l'elaboració i preparació dels productes agrícoles a les exigències dels mercats més adequats per al costum de cada un, tenint al seu càrrec la propaganda, depuració d'informacions, relacions bancàries, etc., necessàries en tot comerç d'exportació; d) Procurar la transformació dels productes simples en derivats especialitzats pròpies per la venda directa al consumidor.

II. El Consell Permanent fixarà, prèvia informació pública, les garanties que hauran de prestar els Sindicats Agrícoles a la Secció, i en la proporció que hauran de contribuir a les despeses de la mateixa Secció.

III. El Consell Permanent fixarà, prèvia informació pública, les garanties que hauran de prestar els Sindicats Agrícoles a la Secció i en la proporció que hauran de contribuir a les despeses de la mateixa.

IV. El Consell Permanent fixarà la quantitat en que la Mancomunitat de Catalunya destinarà com a capital inicial de la Secció.—S. Palau Rabassó.

Els diputats que subscriuen, tenen l'honor de sotmetre a l'Assemblea l'adopció del següent acord:

Que la tasca patriòtica que realitza la Mancomunitat de Catalunya, mitjançant les institucions de cultura, tingui una major extensió forana i que feta excepció de l'ensenyament superior, les altres manifestacions s'orientin en un sentit de major universalització.—Santaló, Xucà, Briançó, i Iglesias.

Bisbat

— El darrer número del Butlletí Oficial Eclesiàstic d'aquest bisbat publica el següent sumari:

I. Onomàstic de Sa Ercia Rima. — II. S. C. de Bitus: Missa del Sagrat Cor de Jesús el primer divendres de l'any. — III. Casos de moral, dogmàtica i litúrgia per a l'últim trimestre del present any. — IV. Edicte del Tribunal eclesiàstic. — V. Capta del «Dia de la premsa catòlica» i abolicció de l'esclavitud. — VI. Bibliografia.

— Demà predicarà en aquesta Catedral Basílica el canonge doctor Ribó.

Municipi

ELS CARRERS DE GRÀCIA PREMIATS

El Jurat qualificador dels premis als carrers guanyats amb motiu de la passada festa major de la barriada de Gràcia, ha destinat els següents premis en metall: Santa Eugènia, 300 pessetes; Vich, 200; Bonavista, 200; Rabasa, 200; Ciudad Real, 200; Torrijos, 200; Nepi, 200; Guillerics, 200; Sant Pere Màrtir, 200; Dillu, 200; Francesc Giner, 200; Fraternitat, entre Llibertat i Torres, 200.

EL SENYOR MAYNÉS

El tinent d'alcalde del Districte II, senyor Maynés, ha portat a cap recentment una detinguda inspecció en tota els sectors de la nova demarcació del seu càrrec, veient prop les necessitats del districte i en particular la que és precis i urgent atendre per a posar en estat decorós les vies públiques i l'Exposició d'Indústries Elèctriques.

El senyor Maynés ha gestionat i seran executades tot seguit les següents obres: instal·lació d'il·luminació als carrers de Tamarit (entre Masó i Lleyda), Bòbila, Fra Junco i Lleyda. Reparació dels aferrats de diversos carrers, adob de diverses fonts, desaparició de dipòsits de runes format a un dels extrems del Passeig de la Creu Coberta.

Es proposa així mateix el senyor Maynés que sigui aviat un fet l'obertura d'algun dels carrers que facilitaran l'accés a l'amentada Exposició.

SUBHASTA DE LLOCS DE MERCATS

Sota la presidència del regidor senyor Capdevila i amb assistència del notari don J. Torrelló, s'ha celebrat avui la subhasta de llocs vacants als mercats, havent-se adjudicat alguns d'aquest a tipus bastant superiors als de subhasta.

EL POU NEGRE DEL COLL

De les verificacions practicades minuciosament, per ordre de l'Alcalde, respecte a haver estat formada la Mina del Coll, en construcció d'un pou negre damunt de la dita mina, a les cases núms. 1 i 3 del carrer de la Farigola, resulta que pel tros de mina formada no corren actualment aigües potables, per haver estat desviades ja fa temps per una nova construcció, i per tant el dit pou no ha pogut causar cap infecció a la mina del Coll.

MOCIONS D'EXAMPLE

Davant la Comissió d'Exemple han estat formulades les següents mocions: Dues dels senyors Canarich i Iglesias, perquè s'instal·li una font a l'encrecament dels carrers del Clot i Espronceda, i perquè sigui urbanitzat el carrer de Sicília, entre els d'Indústria i Travessera.

Altres dels senyors Escaló, Nadal, Santamaria i Massó, perquè es procedeixi al canvi de les bombes elèctriques al carrer de Pere IV, entre els de Marina i Riera d'Horta.

Altres del senyor Escaló, perquè sigui col·locada una font pública al carrer de Luchana, entre Pere IV i Puigades.

Altres del senyor Palau, perquè s'instal·li un font a la cantonada del Passatge de Vieta i carrer de Castillejos.

Altres dels senyors Escaló, Nadal, Massó i Santamaria, perquè s'urbanitzin els carrers de Xifre, Còrsega i Freser, i s'instal·lin carrells als dits carrers.

LA FESTA DE LES COLONIES ESCOLARS

La festa que en honor de les Colònies Escolars ha de celebrar-se al parc de Barcelona, ha estat fixada per al dia 6 del corrent.

La Comissió fa saber a les famílies i encarregats, dels nens que formaven les dites Colònies, que se'ls avisarà a domicili perquè compareguin el dia 3 els nens i el dia 4 les nenes, de deu a dotze, a la Secretaria de la Comissió (Palau de Belles Arts), on els hi serà lliurada, mitjançant la papereta que prèviament hauran rebut, la invitació per assistir a la festa.

Oportunament i per mitjà de la premsa es donaran a conèixer detalls del festival, havent estat convidats al mateix, l'AJuntament, els protectors de les Colònies i altres personalitats.

LA COMISSIÓ DE GOVERN

La Comissió de Govern municipal en la reunió celebrada el dia 30 aprovà diferents concessions de traspassos entre vins de llocs als mercats i la concessió per a realitzar obra en altres diversos llocs. Aprovà, així mateix, nombroses concessions de patents i permisos per a la venda de diferents articles a la via pública i la translació d'un quiosc de tercera.

Aprovà, igualment, les condicions proposades pel cap dels Serveis tècnics mitjançant les quals la Companyia del Gran Metropoli podrà obrir un pou a la Ronda de Sant Pere entre el passeig de Gràcia i el carrer d'En Claris.

UN NOU LLUM ELECTRIC

A petició del regidor senyor Rovira, l'Alcalde ha disposat que sigui col·locat interinament a la proximitat del monument al Conseller Casanova, un llum elèctric.

UNS TERRENYS

DEL CARRER DE GALILEU

L'AJuntament acordà que en mèrits de la instància de donya Victòria Prats de Montoya i en presència de l'informe del Negociat de Propietats i Pressupostos, així com de la valoració practicada pel facultatiu municipal, sigui legalitzada la cessió gratuïta dels terrenys propietat de la senyora Montoya que formen ocupats per a l'obertura i urbanització del carrer de Galileu, de Sena (abans del Nord) i accepta la dels que ofereix també gratuïtament a canvi de la redempció d'un cens que ve pagant a la Municipalitat, en atenció a ésser el valor de l'element cens inferior als terrenys que ofereix, interessant-se de la Superioritat l'aprovació corresponent a tenor del disposat en l'article 85 de la Llei Municipal als efectes de la formalització de la corresponent escriptura. Poden presentar-se reclamacions.

D'espectacles

L'empresa Calvo-Fontcuberta, que s'ha quedat amb el teatre Victòria, està ultimant l'organització de la seva temporada, que a jutjar pels elements amb que compta, ha de resultar brillantíssima.

Les principals figures de la companyia són:

Anselm Fernández i Lluís Calvo; primeres tiples: Josefina Bugato, Carme Causade, Consol Benítez, Andruia López i Carme Rodoreda; tiples còmiques: Agnès Garcia, Mary Lastra, Flora Perceyra, i una altra el nom de la qual es reservat encara. Característiques: Pepeta Alcàcer i una altra de valenciana.

Tenors: Pineda, Farràs i un altre; barítons: Ferrer, León i Morales; baixos: Ruli i Balaguer; tenors còmics: Alejo, Cano i Pp Salvador.

Mestres directores: Cabas i Vendrell.

En els primers dies de la temporada pròxima debutarà en un dels teatres més importants de Barcelona, com a fi de festa, l'estrella de varietats Blanquita Suárez, que torna al teatre amb grans entusiasmes.

La nova artista es presentarà amb un novíssim repertori dels més famosos autors del gènere i fastuosa decorat.

Nonell Germans

DANI — VALORS — OUPONS

Rambla del Centre, 10

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Dels Estats Units estant

El jurament de Mr. Coolidge

Quan, passats aquests dies de suprema amoció per la mort del president Harding, torni el poble americà el seus ulls vers la nova figura que d'avui endavant ha de regir els seus destins, no podrà menys de recordar amb franca simpatia el moment en què pujà al poder i les circumstàncies en les quals va pendre sobre si la responsabilitat suprema que imposa l'haver de dirigir una nació tan gran com és la dels Estats Units.

Eren les 730 de la tarda del dia 2 d'agost, de trista recordança, que les campanes de la parròquia de Sant Patric de la Ciutat de San Francisco escampaven arreu, en una melangiosa combinació de sons, el «Neener My God to Thee» anunciant la mort de Mr. Harding. Moments després, i amb la velocitat vertiginosa amb què transmet les noves la telegrafia inalámbrica, repercutia tal trista notícia a la ciutat de Washington, on els rellotges marcaven aleshores les onze de la nit («Eastern times»). No és per dir el sentiment general que es produí en conèixer a la capital de la República l'inesperat desenllaç del president i molt principalment en els ànims del qui estaven encarregats de compartir amb ell els afers de govern. Però, sobreposant-se a l'angoixa de les circumstàncies, el ministre d'Estat, en funcions de Cap-director del Gabinet, va afanyar-se a buscar el substitut del president mort, per tal que la pàtria americana no es trobesse orfena ni desamparada en aquells moments en què, més que mai, necessitava d'un esperit fort i decidit que sabés dirigir-la i animar-la a continuar sense defalliments pel camí de la civilització i progrés.

El ministre Hughes, en compliment d'una de les ordres més sacratíssimes del seu deure, fou l'encarregat de posar-se en comunicació amb el vice-president C. Coolidge, qui aquells dies es trobava descansant dels seus afers, en una petita propietat del seu pare, situada als afores de Plymouth (Vermont) la qual ciutat distava unes mil milles de la capital de la nació. Però com que donava la casualitat que la casa de Coolidge estava perduda en mig d'un bosc, incommunicada telefònicament amb el poble de Plymouth, del qual restava separada per deu mil-

les, fou precis enviar-li, des d'aquest últim punt, un missatger, i darrera seu una brigada que cuidés d'estendre un fil telefònic, a fi de poder-se posar en comunicació amb qui des d'aquell moment havia d'ésser la primera autoritat de la República.

En arribar el sudit missatger a sa destinació, eren transcorregudes escassament tres hores des de la mort d'Harding, regnant entorn de la masia el silenci més impenetrable.

Qui primer va donar-se compte del nou missatger sobresaltat sense dubte pel qui tan a deshora venia a interrompre la pau nocturna d'aquelles encontres, fou el pare del nou President, el qual, passats els primers moments d'indisposició i sense canviar una paraula amb el desconegut, rebé de ses mans el document que anunciava la promoció del seu fill a la primera magistratura, el qual en aquells instantes es trobava ben a prop del seu pare per haver-lo seguit, temerós que li pogués esdevinir quicòm desagradable per part del qui tant fora de temps venia a trencar el seu sopor.

En tenir coneixement Mr. C. Coolidge de la seva promoció a la Presidència de la República, va interrompre la solemnitat d'aquella nit memorable i d'aquella escena muda, amb aquestes significatives paraules: «Déu continuï regint els destins de la pàtria americana. — I immediatament, amb l'activitat que li és característica i que hom li reconeix, anà a cercar una Bíblia, reuní la seva esposa i fills, i a la claror de les estrelles i d'una llum d'oli, agenollat als peus del seu ancí pare, que era «farmer», i notari públic, pronuncià pausada i solemnement el jurament que havia de consagrar el trigèsim president de la República americana.

A punta de dia s'encaminava Mr. Coolidge amb la seva família vers la verna població de Plymouth, on l'esperava el tren especial que havia de conduir-lo a la capital per assegurar al mateix sol que un dia ocuparen a Washington un Lincoln i un Harding...

DE ESTANISLAU CARALT GATELL, C. D.

Tucson (Estats Units de l'Amèrica del Nord), agost de 1923.

Itàlia a Tànger

París, 31. — La premsa d'aquesta capital diu que hi ha a París motius per a creure que els carrabins italians arribats a Tànger al mateix temps que el torpediner italià «Audace» estan a l'esmentat port poc temps.

«Le Matin» afegeix: Un fet que se sobreposa a tots els altres, i és que en virtut dels tractats concertats, Itàlia es va apartar terminantment de l'arranjament de la qüestió marroquina.

Aquests tractats, acaba dient «Le Matin», no pden, a judici de França, posar-se novament a discusió. — Havas.

Reunió del Consell de la Societat de les Nacions

Ginebra, 31. — El Consell de la Societat de Nacions, inaugurant avui el seu 26 període de sessions, s'ha reunit aquest matí, sota la presidència del vescomte Ischii, ambaixador del Japó a Londres.

La primera reunió del dit Consell ha estat secreta. — Havas.

Stresemann pronunciarà a Stuttgart un discurs important.

París, 1. — Comunicuen de Berlín a «Le Journal» que segons rumors que circulen als centres autoritzats, sembla que el Govern del Reich està ja decidit a entrar directament en negociacions amb França.

Sembla que el primer pas en aquest sentit serà fet demà a Stuttgart amb ocasió del discurs que allà ha de pronunciar el canceller Stresemann. — Havas.

El Congrés sionista de Carlsbad

El fracàs de la colonització de Palestina

El Congrés sionista, reunit a Carlsbad, en la seva sessió final va pendre una resolució en la qual es declara que les condicions actuals de la Palestina no permeten el desenvolupament del país com «una pàtria dels hebreus». Segons la resolució no han estat complets pel Govern britànic diversos compromisos. Ha estat reduït el nombre de funcionaris, obstaculitzada la immigració hebrea i la terra no ha estat distribuïda entre els immigrants.

Amb tot, el Congrés no abandona les seves reivindicacions. Així, reclama el que no havia demanat fins ara, això és, que també la Transjordània (la regió Est del Jordà) sigui inclosa en els territoris amb destinació a la colonització hebrea. Actualment la Transjordània té un Govern propi sota l'emir Abdullah.

Els diaris londinenses interpreten aquesta conclusió del Congrés com un reconeixement del fracàs, no solament de l'empresa, sinó també de la idea sionista. Ultra les raons indicades pels sionistes sobre la impossibilitat d'actuar en els moments presents, els diaris n'indiquen d'altres: els immigrants hebreus que han anat a Palestina s'han demostrat d'una qualitat gens adaptable a assegurar l'èxit de la colonització dels països. En compte d'això, han provocat una víva oposició entre els mateixos hebreus, dels quals ofengueren l'ortodòxia amb la conseqüència d'escissions dels elements hebraics sobre a mateixa qüestió sionista.

Per altra part, els Zao arabs de Palestina s'han oposat fins ara sistemàticament al pla de l'Alt Comissari britànic, sir Herber Samuel. Protesten contra el predominí que es vol concedir als 70.000 hebreus i demanen vigorosament un Govern nacional. Se sap que una delegació del Congrés aràb és a Londres per a advocar la causa dels musulmans davant la comissió del Govern reunida per a examinar el problema de Palestina.

L'altre dia el ministre de les Colònies va refusar de rebre la delegació, provocant per part d'aquesta una solemne protesta de la premsa londinenca. Avui, la situació es presenta menys greu, havent manifestat el ministre que només havia declinat rebre la delegació l'altre dia, però que la rebria. Ara la delegació espera un convit.

El nou ministre de Finances britànic

El nou ministre de Finances del Govern britànic és el fill segon del vell Joe Chamberlain i, després del president del Consell, ocupa el lloc més important al Govern. Al mateix temps que és el titular del ministeri de Finances, dirigeix les tasques del Parlament en absència del cap del Govern, i molt sovint el succeïx.

Neville Chamberlain té 54 anys i en té deu menys que el seu germà Austen, ex-cap dels conservadors. El pare, en l'educació metòdica dels seus fills, havia destinat Austen a la carrera política i Neville a la carrera dels negocis. El primer quasi va batre un «record», esdevinent membre del govern als 32 anys, mentre el segon seguí una carrera exclusivament plantacions de carrapà a les illes Bahamas. Tornat a Anglaterra va participar en la direcció de diverses grans empreses.

L'any 1911, davant la insistència dels amics, acceptà formar part del Consell municipal de Birmingham, essent-ne elegit síndic per unanimitat en 1915-16. No tenia encara ambicions polítiques quan, improvisadament, Lloyd George, volent organitzar tot el país per les necessitats de la guerra, creà un ministeri del servei nacional que assenyalés a cada ciutadà el seu deure, tant en l'èxercit com en la producció industrial, i demanà l'ajut de Neville Chamberlain.

Pel desembre de 1916, el síndic de

De Vallparadís estant

Homenatge al mestre Guimerà

L'homenatge a l'eximí Cantor de la Pàtria nostrada i Mestre de la Gaia Glòria, N'Angel Guimerà, ha pres relleu a l'Argentina.

De primer fou el «Casal Català» de Buenos Aires qui honorà el geni gloriós preàdia de Catalunya; després el «Centre» de Mendoza, i ara el «Centre» de Rosari de Santa Fe. L'ànima d'aquesta nacionalíssima festa d'homenatge i agraïment al despertador dels sentiments catalanesos dels nostre poble, ha estat un delicat poeta, el concurs entusiàstic del qual fou demanat amb precés pels catalans de Rosari: En Bonaventura Ramentol, prou conegut pels llocs que obtingué mantes vegades als Jocs Florals del «Casal» de Buenos Aires i en festes de calent patriòtic.

Es arribat a la nostra taula de treball un exemplar de la poesia escrita per En Ramentol per a ésser declarada el jorn de l'homenatge, i que el «Centre» feu imprimir i repartir als socis. Tan delicades i profundes admiracions vers el venerable Mestre i Patrici traspuja la poesia que no podem menys de transcriure-la:

A GUIMERÀ, L'IMMORTAL MESTRE

Per l'eterna gratitud humana al bon seny que vostra obra inspirà, l'homenatge d'una veu llunyana rebéu, geni de sang catalana, Angel Guimerà.

Cor de jove, patrici fervent: cor de jove, patrici fervent, Catalunya, per vostra sapiència, vol honorar tan preciosa existència, aixecant-vos un gran monument.

Tots alcem-lo com vella oriflama ben en l'aire del nou pedestal, d'amor patri, que abraça la fama i pregoni com veu de la fama de vostra obra la glòria immortal.

Fem que siga un altar d'harmonies llumina encesa dels nostres amors, on la terra, que vol millors dies, sos fills vegi sense banderines ofrenar-vi corones de flors.

O mestre entre els mestres de la dramaturgia, de dolors, legendes i enamoraments, (ja!) el dogma formàreu d'una taumaturgia que mouen fets tràgics i humans sentiments.

Del vostre teatre herois i heroïnes són creacions pures d'amor i bondat, concepcions serenes d'imatges divines que va ungir la gràcia de l'eternitat.

De «Joves i velles reïnes», la corona de l'art de Talia n'ha fet ric el dot, amb la senzillesa de «La Baldrina» i la bonhomia de «Mossèn Janot».

Es el «Rei i Monjo» flor d'aristocràcia, «Sol, solet», poema del cor resignat, i tendrament parla d'alta democràcia i modernes lluites «La Festa del Blat».

De «Jesús que torna» la ven amorosa porta a flor de llavis la frescor de mel, com la «Santa Espina», la «Maria Rosa», i «L'Ànima és meua» i el gran «Mar i Cel».

«Sainet» trist és joia de fonda hermesura, del poble les tres sublima «Lo caci», i de «Terra Baixa» sorgeix la figura, tan forta i serena, del gran Manellic.

Seran d'eixa raga de sang tan ardenta, que l'amor fa dèbil i el dolor no abat, els que a Catalunya, la pàtria irredempta, en gestes properes daran llibertat.

10 germans de la terra anyorada! Junts honrem el cantor de l'any mil, i damunt de sa testa nevada, que ja en vida ha sigut consagrada, despullim-bi les roses d'Abril!

De les festes florals en la història sou l'alt Mestre que honorà el Gai Saver, i la Pàtria duren a la glòria de la vida de «Mestre Olaguera».

Vostre Numen d'homèrica fama déus olímpics el van inspirar; tot un poble com geni us aclama i al món diuen les veus de la fama: «Glòria, glòria an el gran Guimerà»!

Birmingham, que havia passat algunes hores a Londres, es disposava a marxar quan un missatger de Lloyd George el deturà a l'estrep del vagó i el tornà a Dawing Street. Allí el primer ministre li donà dues setmanes de temps per a preparar el pla de mobilització i d'organització del poble anglès. Tot això sense instruccions, sense poders adequats, i sense una organització d'oficines.

Avis:

A tots els nostres subscriptors i amics advertim que LA VEU DE CATALUNYA agraïx cordialment les indicacions que li puguin ésser fetes i les col·laboracions espontànies. No podem, però, ni retornar els originals ni mantenir correspondència sobre les suggeriments dels nostres amics i lectors, encara que vinguin inclosos a les cartes que seguin per a

Mentre la senyora Victorina Vila declamava aquesta poesia, fou presentat un quadro plàstic compost pel retrat de l'il·lustre dramaturg, voltat de senyeres catalanes i els personatges representatius de «Mar i Cel», «Terra Baixa», «Mossèn Janot», «Maria Rosa» i «Joan Dalma». Divuit damelles que formen part del quadro escènic del «Centre Català» passaren davant el retrat, curullant-lo de flors.

Va pujar a escena «Maria Rosa», i després es cantaren «Enyorament», d'En Clavé, i «Cançó de bressol» d'En Vidal, que despertaren els sentiments de pàtria als exiliats allí reunits.

La premsa de Rosari parlà amb simpatia de la festa, afegint que els cabals que l'acte aportà a la subscripció pel monument sumen una quantitat respectable.

A la plana que amb el nom de «Pàgina espanyola» surt els dies festius al diari xilè «El Ilustrado», hem llegit un article, signat per Miquel de Zàrraga, intitulat «Los catalanes en Nueva York». Després de criticar els catalans del «Centre» i colònia tota perquè volen ésser tinguts com a catalans i no pas com a espanyols, diu que s'han proposat cridar l'atenció del món, costi el que costi, i això treu de polleguera el senyor Zàrraga.

Després d'alludir el «Centre Nacionalista Català», passa a parlar de la constitució del Comitè Cultural Català dels clàssics grecs i latins, o sia «La Fundació Bernat Metge». Per comitè d'oferir a les biblioteques públiques d'Estats Units la col·lecció completa de les traduccions al català dels clàssics grecs i latins, o sia «La Fundació Bernat Metge»; per comentar-li posa la pregunta de si no hauria estat millor que regalesin les obres dels millors autors catalans traduïdes a l'anglès en compte dels clàssics que no guanyaran gran cosa traduïts al català i que tampoc cap fanqui els entendra en tal llengua, diu Zàrraga, i afegeix que els catalans, per ço que als Estats Units es refereix, van a perdre temps i diners.

Nosaltres creiem que l'enveja de no tenir ells una col·lecció com la de «Bernat Metge», que honra les lletres catalanes, mou a parlar de tal faïsc l'articulista; però recordant l'adagi castellà: «Del enemic el consojo», aconsellàrem als catalans de Nova York que regalesin les obres més cabdals de la nostra literatura, traduïdes a l'anglès, a les mateixes biblioteques que «La Fundació Bernat Metge». I als editors de Catalunya que procurin fer les més acurades traduccions de literatura catalana a l'anglès i a l'alemany — que són les llengües més llegides i parlades — perquè reixin triomfants per fi i el vori del nostre tresor literari i cultural a despit dels enemics que volen amagar-los.

CARLOTA GUTERAS

27-VII-1923.

Aquesta tasca era quasi sobrehumana, però, no obstant, Chamberlain la va dur a terme d'una manera lluida. Així i tot, alguns mesos després presentava la dimissió i deixava de formar part del Govern. Però s'havia apassionat ja per la vida política, i en 1918 fou elegit diputat per Birmingham, i Bonar Law, i més tard Baldwin, li encarregà el ministeri de Correus, i poc després el d'Hygiene.

les respostes.

Tots ells comprendran que llur propi interès ens obliga a no esmerçar el temps sinó en el servei del públic i que eng l'ora materialment impossible sostenir correspondència amb cada subscriptor sobre apreciacions circumstancials de política o de conducta.

Això no vol dir, però, que no agraïm totes les indicacions que ens puguin ésser fetes amb esperit patriòtic i que no aprofitem, reconeixent les suggeriments que siguin útils

AUTORIZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIÓ. AMB UN SEGELL O UNA FIRMADA QUE ENS SIGUI CONEIXIDA.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALA D'AVISOS I NOTICIES

Dissabte, 1 de setembre de 1923

Les Idees i les Imatges

NITS DE LLUNA
I NITS DE CESTISTIA

Servem recordances gratíssimes de bon nombre de nits de lluna esparses en la nostra vida, a través d'èpoques, de contrades, de circumstàncies diverses.

Una nit de lluna, reconeixem-ho, resulta, tanmateix, una cosa excessiva. Es massa musical i fisiològica. Conté massa nacre.

Són les nits de cestistia — (admirable mot català!) — les que ens delecten cada vegada més i més. Les nits, podríem dir-ne, de lluna sense lluna. Les nits de passió sense objecte.

Durant aquesta vetlla calmosa d'agost, ajaguts en el sorral, la fac obscura paral·lela al firmament, fruit d'una infinita dolçor, l'esguard ardent perdut en l'estelada.

Voleiàdissa, una estrella — oh! cara amiga impossible! — es fon, al lluny del lluny, amb la més folia de les nostres esperances.

JOSEP MARIA JUNOY

Dietari històric

1 setembre de 1715

COMENÇA L'ENDERROC DE CASES PER A AIXECAR LA CIUTADELLA DE BARCELONA

L'heroica defensa de Barcelona tingué un dels llocs de més forta resistència contra les tropes de Felip V, al barri de Ribera, comprès des del Portal Nou fins a la muralla de Miramar, on ara comença la Barceloneta. Hi havia allí el baluard de Llevant, el Rec dels Molins, la cortina de muralla amb els baluards de Sant Daniel, Santa Clara i Sant Pere, la torre de Sant Joan, l'hort dels Tiradors, els convents de Sant Agustí i Sant Esperit, i el pla d'en Lluy. Allí foren ferits Casanova i Villarroel.

Es volgué castigar, amb la ciutat tota, aquella barnada. El vell projecte del comte d'Urb, d'establir la Ciutadella on hi ha la Catedral, va ressuscitar per a edificar-la allí. Fou els plans del fort que havia de dominar la ciutat, l'enginyer Jordi Prosper de Vervoom, al qual el Rei donà aquestes instruccions: «Que immediatament que M. de Vervoom llegue a Barcelona le fortifiquen contra la ciutat todas las puertas de ella y los baluartes que rareciese, poniéndose en ella artillería que domine la ciudad y tenga en sujeción el pueblo». Encarregada la feina de construir a la tropa, «siendo tan poco seguro el pueblo de Barcelona y de toda Cataluña, convendrá prevenir que los soldados que trabajaren vayan al trabajo con las armas, y asimismo que en la vecindad de la obra tengan una buena guardia de caballería».

Com a preparatiu de tot això, en la data que recordem, el marquès de Castelfrío passà ordre als veïns del barri que desallotjessin totes cases i s'installessin a les hortes de Sant Pau o a l'arenys de la Barceloneta.

Heu's aquí la llista de carrers desapareguts, tots en una tarradeta mercantil, amb hostes, parroquies, mestres i jardins, que comprenien des de la Ribera fins al carrer de Calders i de Sant Agustí Vell, fins el Rec: Lluy, Bonaire, Ribera, Jubert, Bell-lloc, Rondó, Joc de Pilota, Dies Feyners, Xilets, Mico, Abella, Pla del Born, Pescateria, Pallot, Mal Lligades, Santa Clara, Orucanyas, Pont d'en Caldés, Sant Antoni, Lladó, Rodés, Oliver, Raimon, Camaroca, Horts, Sant Esperit, Fucina, Santa Maria i Caldés o Canals Major.

Per a més escarni s'exigí la cooperació personal a les obres de tots els fusters i paletes de la ciutat i altres llocs de Catalunya, amb poc jornal i greus penes si deixaven de treballar. S'arribà a pagar als obrers forçats amb moneda falsa. Començades les obres pel març de 1716, als dos anys, ja estaven fets els baluards, encara que fins el 1748 no es construí l'anomenat Palau del Governador i la caserna de cavalleria, avui convertida en formós Museu Municipal.

Fou el primer governador el mateix Vervoom, que en 1717 en es-

Butlletí internacional

1 de setembre de 1923

ELS ITALIANS
A CORFU

Els esdeveniments s'han desenrotllat amb una rapidesa molt dramàtica i molt conforme a la tradició italiana. Itàlia ha repetit el gest de Trípoli. Aleshores, l'ultimàtum, la declaració de guerra a Turquia i l'ocupació de Trípoli es succeïren en poques hores. Ara l'ultimàtum, la declaració que la nota grega no era satisfactòria i l'ocupació de Corfú han estat gairebé simultànies.

Mussolini ha mantingut el seu ultimàtum. Considerant que la nota de Grècia no era satisfactòria, ha actuat immediatament. L'esquadra italiana ha ocupat la ciutat i l'illa de Corfú. Duen d'Atenes que l'ocupació no ha estat pacífica i parlen de quinze morts i edificis destruïts, entre ells una escola. Altres telegrams donen la notícia, encara no confirmada oficialment, d'haver ocupat també els italians l'illa de Samos, en la mar Egea.

El govern d'Itàlia ha tramès una nota a les altres Potències exposant els motius que ha tingut per a actuar en la forma que ho ha fet i declarant que l'ocupació de Corfú té un caràcter temporal. Tothom sap la valor que tenen aquestes declaracions en la política internacional i en la diplomàcia. És possible que la declaració de Mussolini sigui sincera, però ningú no pot preveure el desenrotllament ulterior dels esdeveniments.

Què farà ara el govern d'Atenes? Grècia no està en situació de sostenir una guerra amb Itàlia. Es troba feble i isolada. Els albanesos, els turcs i els búlgars sotgen les seves fronteres per a passar-les quan puguin. La Petita Entesa no l'ha admès encara al seu cercle. França i Anglaterra no s'oposaran per la força de les armes a les expansions bel·licoses de Mussolini, encara que diplomàticament procurin atenuar les seves iras.

Es segur que Grècia apel·larà a la Societat de les Nacions. Es segur també que aquesta apel·lació no tindrà sinó una eficàcia molt relativa. Els Estats Units, Rússia i Alemanya no hi són. El Japó viu massa lluny de Corfú. França no voldrà sentar el precedent de sotmetre aquestes qüestions al fall de la Societat de les Nacions, no estant disposada a sotmetre-hi l'afer del Ruhr. Anglaterra és l'única gran Potència que voldria lleialment sotmetre aquests litigis a la Societat de les Nacions, a la qual pertanyen, en aquest cas, els dos països en conflicte, Itàlia i Grècia.

Es probable que Grècia es limiti a protestar solemnement contra l'ocupació de Corfú i a demanar la intervenció de la Societat de les Nacions, sense declarar la guerra a Itàlia. És possible que els realistes o constantinistes, supervivents del rei Constantí, aprofitin aquestes circumstàncies per a combatre la gestió dels venizelistes revolucionaris que ocupen el poder. Però és segur que Itàlia no evacuarà Corfú fins aconseguir de Grècia les satisfaccions que demana.

A Londres, la sorprenent rapidesa de l'actuació feixista ha causat astorament. El govern britànic veu amb justificada inquietud la possibilitat de greus complicacions a les terres d'Orient. Turquia espera una ocasió per a passar el Maritza i envair la Tràcia occidental. Sent, encara, l'atracció de Salònica. Bulgària desitja aconseguir la sortida a la Mar Egea i esguarda amb ulls cobejosos Dedeagatz. Albània creu que li pertany una part de la terra epirota que ocupa Grècia. Els governs de Tirana, Sofia i Angora no són pas amics lleials i sincers del d'Atenes. I si la intervenció d'Itàlia desfermava aquestes cobejances i tornava a encendre la guerra a l'Orient europeu, a tot aquell món barrejat i caòtic que coneixem a Occident amb el nom un xic arbitrari dels Balcans, ningú no pot profetitzar el que esdevindria a Europa.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

criure al ministre Fernández Durán li deia que s'equivocaren «los catalanes rebeldes que no creen se ha de hacer la Ciudadela, sino tambien otros que dudan de ello y dicen que si se hace, es obra para muchos años».

ESPIGOLAIRE

Per la nostra riquesa vinícola

Una Lliga

Hem sentit dir, i aplaudim la idea, que es tracta de constituir a Catalunya una Lliga de defensa de la llei de 27 de juliol de 1895, o sia una Lliga de defensa de la puresa dels vins i llicors de Catalunya.

Els defensors d'aquesta idea creuen que haurien de formar part d'aquesta Lliga tots els catalans interessats en la defensa de la nostra riquesa vinícola, com són productors, comerciants i consumidors de vins i llicors purs.

Entenen, segons diuen, els iniciadors d'aquesta lliga, que tots els catalans que estimen el bon nom de Catalunya estan directa o bé indirectament interessats que quedi normalitzada la producció autèntica de vi (que constitueix a Catalunya una gran riquesa) en la qual el comerç honrat i de bona fe de vins naturals no es vegi atropellat pels comerciants desaprensius que amb expert d'indús-

tria i drogues estafen i descrediten marques de tota mena, perjudicant així al mateix temps el producte legítim, el comerç honrat i burlant el consumidor fins que acaba per no consumir-lo.

Per la defensa d'aquesta causa, segons diuen ells, no necessiten lleis noves ni derogacions de disposicions velles: n'hi ha prou amb la voluntat dels interessats.

N'hi hauria prou amb una «oficina» en cada localitat, encarregada de vetllar la producció, el tràfec i el consum i fent saber, mitjançant la premsa addicta, els noms de les persones i de les entitats que es proposen fer, vendre o comprar vins i llicors purs, i les persones i entitats que fan, venen o consumeixen aquests productes amb barreja d'esperits industrials.

Els venedors podrien com fins ara denunciar tota mena de frau a les autoritats, i al mateix temps denunciar-los a l'oficina de la Lliga, perquè els associats en tinguessin coneixement. La multa de l'autoritat, no caldria esperar-la. La Lliga ja tindria cura d'esborrar-lo de la llista de socis si el denunciat pertanyia a la Lliga, i de fer el que calgués, si no hi pertanyia.

No combatem ni apadrinem la idea exposada, encara que qualsevol cosa que es faci serà preferible al «statu quo», al marasma, a l'anarquia que avui aprofita només als sense Patria. Als més desvergonyits.

V. ESTREM

Falset, agost 1923.

L'autèntic derrotisme

El senyor Gómez Baquero ha publicat a *El Sol* un article molt interessant playent-se de la mancança del sentit de la proporció dels governants i dels diaris madrilenys. Com a una prova d'aquesta absència de sentit de la proporció, cita el senyor Gómez Baquero el que passa amb la campanya del Marroc. Fa pocs dies retriem unes paraules d'Edmund d'Amicis fent, cinquanta anys enrera, les mateixes observacions.

Es per això que els polítics i els diaris de Madrid parlen de derrotisme, com si la guerra del Marroc fos una mena de guerra europea. Però, àdhuc admetent les hipèrboles madrilenyes, cal reconèixer que l'autèntic derrotisme és el que produeix la conducta del govern.

Una actuació tan absurda, tan incomprensible, tan inexplicable com la del govern de concentració lliberal en els afers del Marroc constitueix la més eficaç propaganda derrotista. Adhuc aquells espanyols que creguessin convenient per a llur país l'expansió marroquina, hauran de convenir que, si els governs de Madrid no saben realitzar l'empresa africana d'altra manera millor, més val que pleguin i abandonin aquella terra. Una actuació de govern i una política que en vuit mesos donen com a resultat cinc mil baixes, episodis com els de Tizzi Azza i Tafarauin, sorpreses com la de Tetuan, espectacles com el de la crisi actual i les crisis anteriors, no pot produir sinó una opinió i una convicció derrotista.

El govern actual no pot queixar-se de les campanyes derrotistes. L'autèntic derrotisme és el de la concentració lliberal. Abans d'ocupar el poder aquest Ministeri, estava ja desacreditada la política de l'ocupació militar. El govern del senyor Garcia Prieto ha tingut la rara habilitat de desacreditar també la política del protectorat civil. Així que ara no queden pràcticament sinó dues solucions: o malversar els cabals i escolar la sang del país en una lluita estèril o abandonar el Marroc. Plantejada així, de fet, la qüestió per l'actuació del govern de la concentració lliberal, el país no pot dubtar en la tria.

Les àmfores i els testos

PARLANT de l'Assemblea de la Mancomunitat de Catalunya, diu *La Publicitat* que la seva dinovena reunió, amb els seus debats i votacions, «ens ha afirmat en el parer que hi ha a la nostra terra un excessiu nombre de grups polítics i que caldria, per a la clarificació i l'eficàcia de la política catalana, la formació de grans forces que absorbissin moltes de les fraccions actuals.»

I afegeix:

«Ve't ací una política que podem anomenar de testos. Només hi veiem una o dues àmfores senceres. El restant són miques i bocins. Aquesta escampadissa dels testos pertanyents a les àmfores trencades, dificulta el camí de la nostra política i el fa incòmode en certs moments.»

Estem absolutament d'acord amb el volgut conffrere.

Ara, que no veiem prou clar per què, tenint aquest criteri de la política catalana, *La Publicitat* i els nostres amics d'Acció Catalana, creient que hi ha a la nostra terra un excessiu nombre de grups polítics, n'han creat un altre, agreujant el mateix mal que denuncien.

Es molt bonica i molt exacta aquesta imatge de les àmfores i dels testos. Per això mateix és molt de doldre i molt de plànyer que hi hagi hagut nacionalistes, que volem reconèixer plens de sinceritat i bona fe, que s'han dedicat a trencar àmfores i multiplicar testos...

Els atropells de Badalona

TREBALLS DEL JUTJAT

Els metges de Badalona senyors Soler Escalas i Soler Badia han practicat l'autòpsia del cadàver del guàrdia municipal Salvador Olivares Rodríguez, mort a casa d'en Pau Giró el passat diumenge, amb motiu de les eleccions de diputats a Cortis per Granollers.

El cadàver de l'esmentat guàrdia presentava una ferida per arma de foc, amb orifici d'entrada en la regió toràcica, entre la tercera i quarta costelles, al nivell de la línia axil·lar, sense orifici de sortida.

La mort fou causada per hemorragia pulmonar interna.

Ha estat trobat un projectil allotjat en la regió escapular dreta, en el teixit cel·lular subcutani.

També han informat que, al seu judici, el matador i la víctima es trobaven en el mateix pla, i que el dispar es degué fer des d'una de les dues habitacions que per la part esquerra tenen accés a l'entrada de la casa.

El jutjat de la Concepció, que instrueix les diligències sumarials, ha aixecat la comunicació dels detinguts i processats. En Pau Giró Masoliver, que es troba a la Clínica del doctor Corachán, i la d'en Joan Pérez Pardo, guàrdia municipal, que es troba pres a la presó cel·lular, com a principals causants dels sagnants successos ocorreguts diumenge passat.

IMPROMPTU

El xampany de mar i terra

ACABO de llegir, en la secció esportiva d'un diari, una nova que m'ha, no diré entristit, però sí fet una certa angúnia. Un personatge, entusiasta del futbol, ha donat un xampany d'honor al tim vencedor d'un partit dominical que tingué lloc en una vila forana.

Fins ara, el premi als vencedors consistia generalment en una copa. Era un trofeu de patxoca, una copa seca que feia set, però una set moral, una set noble, estimulante, de les que no provenen de suades, ni de cansaments, ni eixuguen la boca. Els derrotats miraven com els victoriosos se n'enduien la joia i en beure xarop amb sífó restaven aconsolets, i, físicament, almenys, no sofrien ni penaven. En el cas comentat sobre la depressió espiritual, s'hi afegeix l'enaigament fisiològic. Davant les necessitats del cos serà sempre una crueltat el fer distincions. Tinguem en compte que el beure, i beure bo, tan convenient és per als uns com per als altres, i si algú és mereixedor d'una obra de misericòrdia ho és aquell que més patiments ha suportat, el més desvalgut, el que té el paladar i la llengua ressecs, no sols de tan bleixar, sinó del despit i la vergonya inherents a una desfeta.

Dintre uns quants dies, ha dit un almirall espanyol, beurem a Cadix una copa de xampany a bord del creuer *España*. Quina victòria havien aconseguit l'almirall i el creuer? L'ofertor del xampany als futbolistes victoriosos hauria de tenir presents les paraules de l'almirall. El xampany comença a ésser una vulgaritat ofert als triomfadors, i si no esdevé una medicina per atemperar les depressions anímiques dels ineptes, és que el sentit de la pietat i de la justícia no arriba encara a imperar dintre els cors i les consciències.

Onze joves que, després de pernejar sis quarts seguits, de suar sang i aigua, amb la gola ardent de respirar la calda d'un agost infernal, eixerrets de cos i d'ànima, han de contemplar com llurs adversaris traguen el xampany gebrat, són onze candidats a la revolta, onze possibles militants a l'acció dissolvent de l'anarquia.

I un *match* perdut, diguin el que vulguin, no té pas la importància d'un vaixell de guerra. I de xampany, o n'hi ha d'haver per a tothom, o per a ningú.

PRUDENCI BERTRANA

La mort d'En Pere Buxareu

«Catalunya Social»

Retallem de «Catalunya Social» aquestes nobles paraules d'En Ramon Rucabado:

«Es mort un periodista català i cristianíssim. L'ha perdut LA VEU DE CATALUNYA, l'han perdut altres diaris, i encara que amb ell nostre setmanari cap relació professional hi tingués, l'hem perdut també nosaltres, perquè era, dins la triple comunió dels catòlics, els catalans i els escriptors, un dels nostres, i aduic un dels millors dels nostres.

L'estimàvem, i estimarem sempre la memòria viva, perquè, ultra qualitats diverses i de molt preu, tenia virtuts que nostra època no pot cotitzar perquè no són a les fulles del mercat col·lectivista. Era un silenciós, un treballador, un humil.

Era un home que no havia volgut avançar en sa situació: maridat sols amb sa modesta tasca de repòrter, refusà tot ascens en el diari. Un amant de son ofici, un silenciós obstinat fidel a sa feina més aviat obscura! Ah, aquest home no era d'aquesta època! També era un home de missa i sacraments i oració vesperal a les esglésies... i diarista ensems! Honor

del periodisme que, com la llengua, que la premsa multiplica, és la més noble cosa del món o la més roïna.

Sembla que l'haver-li una contingència domèstica truncat la vocació clerical, no féu apagar dins de son cor la perseverança, al mig d'un ofici mundà, en un sacerdoti íntim i secret, com el qui va pels carrers duent al pit, abscondit, un reliquiari.

En Pere Buxareu havia renunciat a tantes coses de la vida, aduic merescudes! No podrà renunciar a l'honor que per sempre voltarà el seu nom, de la reverència cordial, la estimació sentida, i la gratitud pel seu edificant exemple.

Preguem per ell, i al Cel ens poguem veure!

Condol

Entre els nous testimonis de condol que hem rebut amb motiu de la mort del nostre inolvidable company En Pere Buxareu, cal esmentar els de mossèn Josep Cardona i En Joan Llongueras i En Francesc Madrid.

La «Gaceta de Vich» en el seu darrer número publica una nota necrològica molt sentida i d'un alt esperit cristià.

Breviari crític

«THE POEMS OF MANUEL DE CABANYES», ED. BY ALLISON PEERS

VIII

No fou el seu fer individualisme l'única nota del romanticisme de Cabanyes. La seva solitud altívola davant del món no és solament un gest, un capteniment, una afirmació sentimental i instructiva de l'individualisme radical d'un poeta; també té una transcendència filosòfica i social, i es tradueix dintre l'esfera del pensament en un pessimisme de noble mena i de sabor byroniana. La composició «A Antio» és particularment rica de passatges d'un pessimisme autènticament romàntic.

Altres vegades llampegua en el seu front un sobirà menyspreu envers el món, i sols demana que el deixi viure tranquil en la seva solitària esfera, sol amb el seu pensament i amb el seu cor, únic recer on pot trobar el secret de la felicitat. El seu pensament, però, no es pot tancar en una fórmula. La seva orgullosa independència, si al davant del món es tradueix en el més amarg pessimisme, al davant del seu esperit, del seu destí i del seu ideal, s'encén en una fe sublim i es resol en la visió de llum divina que l'anhel de l'infinit ha revelat com a darrer terme de la vida a tots els grans poetes romàntics. Perquè en tot ver romàntic són correlatius el pessimisme davant del món i l'optimisme davant l'ideal. L'estrella dels romàntics, l'estrella que assenyalava al poeta un «més enllà» de la vida terrenal en les esferes del somni i de l'ideal, també aparegué a Cabanyes en l'horitzó de la seva curta existència, i en el dolçíssim raig de la seva flama encengué ell l'alè i el to del seu cant i cremà finalment les seves ales quan tot just havia començat el vol.

M. DE MONTOLIU

domassos de bandera catalana, no solament per adherir-se així de manera ben manifesta a l'homenatge als màrtirs de 1714, sinó per a produir un patriòtic i bell aspecte de la festa.

La Comissió agrairà a tots els patriotes que tinguin voluntat de fer gestions per a ealitzar aquesta iniciativa, ajudant a la Comissió Executiva, es serveixin passa per seu l'estatge, Rambla de Santa Mònica, 25, qual-sevol vetlla, de deu a onze, a rebre instruccions.

Enguany quedarà evitada la manca de llum durant la nit de la vigília i la nit del mateix Onze de Setembre. L'Ajuntament, acedint a reiterades peticions, hi farà a la placeta del monument a En Rafael Casanova, una instal·lació elèctrica, ara de moment amb caràcter provisional. Així ens ho comunica la Comissió Executiva, la qual, per a obtenir-ho, s'ha vist secundada amb molta eficàcia per patriòtics elements.

DIADA DE LA LLENGUA CATALANA A CALDETES

a quedat fixada per al dia 8 de setembre la festa patriòtica que, homenajant la llengua catalana, se celebrarà a Caldetes.

Es el primer dia de la Festa Major de l'esmentada població, i ultra el miting patriòtic de «Nostra Parla», que tindrà lloc a l'envelat, es celebrarà la festa del repartiment de premis als nens de les escoles catalanes.

En el miting parlaran els senyors August M. Argimon, president del Casal Català de Caldetes, i els senyors Domènec Pallarola, Ventura Gassol, Manuel Massó i Llorens i Martí Esteve.

Generalitat

A mitjan mes de setembre marxarà al Marroc el diputat de la Mancomunitat senyor Estadella.

La Comissió Provincial ha despatxat els següents comptes de la Secció de Comptes municipals:

Dictàmens proposant l'aprovació i finiquit dels comptes municipals del Prat del Llobregat, corresponents a l'any 1913-20; Espunyola i Fontrubi, corresponents a l'any 1920-21; Cabrer de Mataró, Pla del Penedès, Sant Cebrià de Vallalta, Sant Martí de Viladecavalls i Sobremunt, corresponents a l'any 1921-22.

La infantesa d'En Massip

(Començament)

— La meva infantesa — va dir-me En Massip — ha estat dividida en set períodes. M'explicaré.

La meva mare tenia tres germanes; la més gran, tia Justina, era casada amb un notari, i no tenia fills; la segona, tia Amàlia, era casada amb un sastre del carrer de Gignàs; la tercera, tia Teresa, era una original que no s'havia volgut casar: trobava que les casades eren unes ximplotes que es cercaven els mals de cap i les monges unes babaues que cercaven d'esquivar-los.

El meu pare havia mort poc després de la meua naixença. Desgraciadament era cosí de la meua pobra mare. Dic desgraciadament, perquè si la dona té per casa la del seu marit, la família d'un marit és la de la seva dona, i si la seva dona és cosina seva, la família agafa un relleu enorme, us és, verament, massa reblada. Us caseu per a liquidar, més o menys, el setge de la vostra família, i la dona-cosina us hi recapbussa amb una violència que us fa caure per sempre més les ales del cor. Un fill d'un matrimoni de cosins, com és ara jo, té sempre uns horitzons massa pròxims. Tota la vida heu de portar el rellotge que l'oncle us va regalar per la primera comunió, i us menen rigidament a pendre crema i cafè una pila de vegades a l'any, en les diades onomàstiques.

El meu pare havia deixat un germà i una germana. La germana, tia Pepeta, que era la més gran, s'havia casat amb un capità d'infanteria; i el germà era un petit rendista burleta que es va casar amb una pubilla de més amunt de Vich, tia Antònia, una dona callada, obstinada i maliciosa, i que amagava els seus bons sentiments com els avars amaguen les unces.

El primer període de la meua infantesa, havia esclatat una divisió a la meua família. El casament, una mica tardívol, de la germana gran del meu pare amb el capità, que no comptava sinó amb la paga, i del qual hom presumia — no sé per què — que portaria xinxes a la família, colligà la tia Justina, la tia Amàlia, la tia Antònia i la meua mare (i no cal dir que llurs marits) contra la tia Pepeta, amb la qual només es feia la tia Teresa, que deia en defensa de la tia Pepeta que, posats a fer una ximplera, tant se valia fer-la sonada. Com que la tia Teresa va dir això d'una certa manera, i amb una certa rialleta d'un dring ofensiu, la tia Justina, la tia Amàlia, la tia Antònia i la meua mare van alçar-se de llurs cadires, i no van posar més els peus a casa de la tia Teresa. Aquest període es va cloure d'una manera singular. La tia Amàlia, mare fecunda, estava fora de compte, i la tia Pepeta va enviar-li l'assistent a saber notícies, d'una manera freda; poc es proposava de *faire des avances*, però no volia semblar inhumana. No sé si pel cop de veure's sobtadament un militar al davant mentre era, per casualitat, tota sola a casa, la tia Amàlia va infantar de cop i volta, ajudada per l'assistent, dos bells infants. Això, naturalment, va crear lligams. Havent aprovat la tia Justina, la tia Antònia i la meua mare que la tia Amàlia convidés la tia Pepeta al bateig, es refeu el quadro familiar.

Segon període. El sastre del carrer de Gignàs va començar de jugar a la Borsa. Tot li anava vent en popa. Veient que hi tenia nas, el notari va dar-li tres mil pessetes perquè els des una empena. Les tres mil pessetes van anar de mal borràs. El sastre també perdé del seu en l'operació, però ja tenia una casa a la Ciutat Nova, i només havia jugat amb diners de calaix. Entre els dos homes hi va haver un topament, preparat des de les respectives alcoves per la tia Justina i la tia Amàlia. La tia Pepeta es va aliar amb la tia Justina. La tia Teresa i la meua mare volien romandre neutrals, però havent dit el sastre, burxat per la seva dona, que les coses o eren blanques o eren negres, la tia Teresa i la meua mare es van picar, i van fer costat a la tia Amàlia.

En el tercer període (l'anterior l'havia clos una intervenció diplomàtica d'un capellà que desitjava un benifet que depenia de tota plegats) un compliment atrevit del capità d'infanteria a la tia Antònia, li valgué d'aquesta, parlant amb perdó, una morrada. La tia Pepeta hauria perillat de trobar-se sola, altre cop, si no hagués estat que la tia Justina tenia la flaca de voler passar per persona de món, i si la mare no hagués hagut de demanar favors al capità, per un noi del nostre masover que havia caigut soldat. La cosa va durar dos anys, i potser encara duraria ara, si no fos perquè a la tia Pepeta li començaren de venir uns ofecs — que després resultaren nerviosos, i els hi va guarir un herbolari —; la tia Pepeta tenia la mania que un dia es moriria pel carrer, i trobant la tia Antònia se li va tirar al coll plorant com una Magdalena. Per un quant de temps el capità fou objecte d'una certa fredor, però ell, que era molt fi, va convidar tothom a veure la processó des de casa seva.

JOSEP CARNER

(Acabarà)

Informe referent a l'exampol de subhasta i concurs sollicitada per l'Ajuntament d'aquesta ciutat per a adjudicar el Banc Hispano Colonial, per la quantitat de 5.792.219'45 pessetes, la urbanització de la Granvia Diagonal, des de la carretera de Sarrià fins al Palau Reial.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes duplicades, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas) d'avaluar degudament els originals amb un segell o una firma.

L'Onze de setembre d'enguany

La Comissió Executiva, que aquestes dies està realitzant actives gestions per tal que el vinent Onze de Setembre assolixi l màxim llusament, té a projecte portar a terme una nova iniciativa que ha de contribuir molt a la brillantesa que sempre adquireixen els voltants del monument a En Rafael Casanova.

Es tracta que als balcons de la Ronda de Sant Pere i carrers adjacents hi hagi aquella diada sengles traperies de les quatre barres. La Comissió recomana, d'aquestes planes estant, a títols els veïns de l'esmentada Ronda i carrers que hi fan cançada, que posin als seus balcons

Polítiques

CONFERENCIA D'EN PLA I CARRERAS

El diputat a Corts En Narcís Pla i Carreras va donar a l'Ateneu Barceloní una conferència sobre «Solidarisme».

La sala estava plena. El conferenciant fou molt aplaudit. El senyor Pla i Carreras explicà el que és el solidarisme, deixant per un altre dia el tractar de la seva implantació pràctica. Digué que la societat és una solidaritat, en la qual el que té més és deutor i el que té menys crèditor, a canvi, però, d'una prestació. Assenyalà les diferències entre el solidarisme i el socialisme.

La situació a Barcelona

UNA CONFIDENCIA

Ahí a la tarda es va notar moviment de guàrdia civil dins i fora del Banc d'Espanya.

Es deia que havien rebut una confiança segons la qual ahir havien d'assaltar l'establiment.

DONATIU

Ha estat al Govern civil un empleat de la Caixa d'Estalvis i Montepiu per a fer remesa de 1.000 pessetes destinades 500 al col·legi d'orfes de la guàrdia civil i altres 500 als guàrdies de seguretat que treballaren en la recollida de les escombraries quan la passada vaga.

SUMARI CONCLUS

Ahí al matí el jutjat especial declarà conclus el sumari que instruí amb motiu d'una reunió celebrada el 13 de juliol a un local del Passeig Nacional per la Junta del ram de transports del Sindicat únic, en la qual s'excità a la vaga.

En el dit sumari no figura cap processat.

AL JUTJAT

Es reberen al jutjat de guàrdia les diligències instruídes per la policia sobre l'assalt del despatx de la farinera Salisachs, situada al carrer de la Diputació, lliurant així mateix 1.100 pessetes en bitllets del Banc d'Espanya, 55 en plata i una en calderilla, una boina negra, una gorra clara, quatre carteres de butxaca, sis carregadors de pistola automàtica buits i quatre de plens. Ahir al matí foren lliurades les diligències al Jutjat de la Concepció, que instrueix el corresponent sumari pels fets esdevinguts.

QUESTIO DE COMPETENCIA

Pels passadissos del Palau de Justícia circulà amb insistència el rumor que el fiscal En Francesc Olmo ha realitzat un veritable treball en la confecció d'un escrit que dirigirà al capità general, emparant-se en el Codi de la vigent Llei d'Enjudiciament Criminal i sol·licitant que siguin remeses les diligències que instrueix l'autoritat militar, perquè la que ha d'entendre en aquest succés és la jurisdicció ordinària en primer lloc, perquè l'origen del fet d'autes fou civil i en segon lloc perquè no està

demonstrat que el caporal de la guàrdia civil Salvador Galeote, el qual resultà ferit, estigués en acte de servei en esdevenir el succés.

A més a més, si el fet d'actuar la justícia militar fos pel relatat darrament, es tractaria aleshores d'un defecte conexe, havent necessàriament d'instruir diligències al Jutjat de primera instància i instrucció del districte en el qual hagués esdevingut el fet.

En cas de no posar-se d'acord les dues autoritats, s'haurien de remetre les diligències practicades per les dues parts al Tribunal Suprem perquè estudiés la jurisdicció competent en la instrucció de diligències, i pel seu veredicté entaular la legítima competència.

Ha estat sol·licitat pel Jutjat de la Concepció permís del capità general per a poder interrogar els detinguts que pels fets relatats es troben a Presons Militars.

D'UN ANTIO ATRACAMENT

El Jutjat de la Universitat estigué ahir a la tarda a la presó per a practicar el seu reconeixement en rodó de presos respecte de Francesc Cubero Blesa (a) Samarreta.

Se l'acusa d'haver pres part en el robatori que l'any passat es va cometre a una tarriana on es conduïen cabells destinats al pagament de jornals als empleats a les obres del Palau Reial.

«CATALUNYA SOCIAL»

El número 123, data del 14 d'agost, publica el següent sumari:

«L'aventura d'un Estat decrepit (editorial).—El que passa.—Revista de «Revistes» (contra certs espectacles de moda), per R. Rucabado.—Sobre les modes femenines. «Venus i Espartaco», per R. Rucabado.—Foc contra foc, per Verax.—Cooperativa popular de Barcelona.—El Congrés de Constança. Lliga Internacional Catòlica.—La qüestió dels quevins.—«Pere Buxareu» (nota necrològica) per R. R.—La baixa de la pesseta, per E.—Els estralls de la immoralitat. Vora l'atm, per Josep M. Comas i Roca.—No vos fieu.—per El Jaiet.—El treball de la dona. Disposició important.—Esguardant el món. Els

conflictes a Alemanya.—D'ací i d'allà.—Noticiari.

Gravat (El fossar de la joventut (dibutx), per Quelus.

DE L'ASSALT A LA FARINERA SALISACHS

No s'ha entaulat la qüestió de competència entre els jutjats civil i militar sobre els detinguts amb motiu de l'assalt al despatx de la farinera Salisachs. Els dos jutjats continuaran instruint diligències, podent el civil interrogar els detinguts.

Aquests continuen incomunicats a presons militars.

FIANÇA

El jutge que instrueix la causa per la troballa d'explosius al local del Sindicat del carrer del Sant Crist de Sans ha assenyalat la fiança de 500 pessetes per cada un dels quinze detinguts.

RETIRS OBRERS

En exigir, el recent R. D. de protecció a les dones obreres i empleades, el requisit de la inscripció prèvia en el règim legal de retirs, per a percebre un subsidi immediat en el cas d'infant, mou aquesta inspecció a insistir sobre la transcendència que ofereix, per a les classes assalariades, la total implantació del retir obrer.

Ja no és solament l'obligació legal d'afiliar en el règim de retirs tots els assalariats compresos, l'única sort que ha de moure les classes patronals i que ha d'estimular els elements assalariats a fer que tinguin efectivitat llur inscripció en l'esmentada asseguradora, sinó, demés, la consideració dels perjudicis que la falta d'inscripció prèvia pot ocasionar als obrers i empleats d'ambdós sexes, privant-los de l'obtenció d'importants beneficis concedits per altres lleis socials complementàries; tals com el sistema voluntari de millores en la asseguradora de la vellesa, l'asseguradora subsidiària d'invalidesa pel recent avenç d'asseguradora de maternitat.

La Inspecció Regional atendra, a l'esmentat fi les indicacions que se li facin, individual o col·lectivament, pels elements interessats en les dites asseguradores socials, i facilitarà, a tenor de l'apartat e) de l'Art. 5 del citat R. D., les informacions sobre la prèvia inscripció en el Retir, a les assalariades que tinguin dret als beneficis del subsidi maternal.

OPERACIO

Els doctors Corominas Folguera i Soler Bachs han practicat amb tota felicitat l'extracció de la bala que tenia allotjada a la regió superior vasculonerviosa del muscu dret la nena Assumpció Masferrer, ferida a conseqüència de l'assalt a la casa Salisachs, creient-se que dintre pocs dies podrà eixir al carrer, completament restablerta.

La Mare de Déu de la Cinta, de Tortosa, a Barcelona

Avui, al matí, s'ha celebrat, dins l'església parroquial del Pi, la funció religiosa per a beneir la imatge de la Mare de Déu de la Cinta, patrona, i posar-la a la veneració dels tortosins residents a Barcelona i restants fidels.

La instal·lació de la imatge és interina, a la segona capella del costat de l'Epístola. Hi ha el projecte de bastir-li un artístic altar d'estil gòtic, la maqueta del qual estava exposada al costat de la capella.

La imatge, una còpia de la qual es venera a la capella de la Santa Cinta, de la Catedral de Tortosa, és obra perfecta de l'escultor barceloní senyor Parera.

Hi han concorregut gran nombre de distingides famílies tortosines: Varguez, Pallarès, Tallada, Fernández, Salvador, etc. També hi havia el president del Centre Comarcal Tortosí, doctor Manuel Canivell, i el secretari Josep Sanxo, els quals portaven la representació de l'Ajuntament de Tortosa; el diputat de la Mancomunitat per Tortosa, En Francesc Canivell; el juriconsult tortosí Joan Martí Miralles, i el degà del Capítol de la nostra Catedral, doctor Pasqual Llopez, i altres personalitats. La concurrència omplia tota la part del temple de davant la capella.

Amb les solennitats litúrgiques que són de rubrica, l'econom del Pi, doctor Jaume Franquet, ha beneit la imatge per delegació del governador eclesiàstic.

Ha oficiat després solemniament el dit econom, i la capella de música del Pi ha cantat la nassa de Sant Josep Calasanc, del mestre Ravanello.

El canonge de la Seu de Tortosa, doctor Josep Matamoros, per una

inadvertència dels organitzadors de la festa, no ha parlat en tortosí en fer el sermó, en el qual ha historiat el culte que Tortosa tributa a la Mare de Déu, que corporalment baixà a la Seu de Tortosa i com a patrona hi deixà la Santa Cinta que s'hi venera. Parla de la devoció Mariana que hi ha en aquella comarca, esmentant totes les esglésies i ermites on es ret culte a Maria Santíssima, i en lloar l'intent dels tortosins que resideixen a Barcelona, de venerar la imatge de llur patrona, els ha encarregat que també tinguin cura de venerar l'exceelsa Verge Moreneta del Montserrat, patrona de tota «la nacionalitat catalana».

En acabar l'ofici, la Comunitat del Pi ha anat a l'altar a cantar la «Salve Regina», que després ha seguit la Capella.

Per al 25 de març, cap d'any del Descens de la Verge de la Cinta, el Centre Comarcal Tortosí està organitzant la seva festa religiosa patriòtica, per a solemnitzar la inauguració a Barcelona del culte a llur patrona.

Els que viatgen poden adquirir LA VEU als següents llocs:

MADRID. — Gener i C. «Minerva». Centre de subscripcions i cobraments. Tudescos, 39 i 41, baixos.

També es ven al quiosc del carrer d'Alcalá, cantó a Peligros, de don Patrici Lujan.

A SEVILLA: Al carrer de Sierpes, 69.

A VALENCIA: A «La Correspondencia de Valencia», Mibana, 7 i 9.

A PERPINYA: Francesc Comellas.

A PORT-BOU: Jaume Subirana.

A LISBOA: Al Palau Conde d'Almada, Largo S. Domingos, 11; «Tabacaria Restauradores» i «Messegeries de la Presse», rua d'Ouro, 146.

A PALMA DE MALLORCA: Gabriel Llorel, quiosc del Born.

A OPORTO: Rua Santa Catarina, 53.

A COIMBRA: L. Miquel Bombarda.

A BRAGA: Conceição da Rocha (agent).

A PARIS: Kiosque Franco-italien, 16, Vaudeville, Boulevard des Capucins.

A FUNCHAL: Jacint Figueira (agent).

Rifa de Madrid

Premiat amb 100.000 pessetes
37.863, Barcelona, Màlaga, Melilla i Sevilla.

Premiat amb 60.000 pessetes
31.226, Madrid.

Premiat amb 20.000 pessetes
29.289, Madrid.

Premiat amb 10.000 pessetes
1.565, Sant Sebastià, Màlaga, Barcelona, Lucena, Toledo i Tarragona.

Premiats amb 1.500 pessetes
37.867, Guadix.

21.381, Madrid, Sevilla, Alora, Reus i Campillo.

11.058, Cádiz, València, Màlaga, Madrid i Bilbao.

18.478, Madrid i Màlaga.

17.178, Santander, Lina, Granada i Sevilla.

38.094, Barcelona, Madrid i Granada.

31.451, Barcelona, Palma, Puerto de Santa Maria i València.

7.068, Mataró, Granada, Màlaga, Madrid i Vigo.

24.120, Barcelona, Tarragona, Villafraña, Fernando i València.

15.148, Madrid, Pamplona, Lina, Tolosa i València.

25.867, Palma, Madrid, San Lucar i Sant Sebastià.

5.478, Madrid, Irun, València, Sevilla i Portogalete.

17.510, Barcelona, Guadix, Lina, Benicarló i Vinaroc.

38.274, Sant Sebastià, Alacant, Màlaga, Oviedo i Barcelona.

34.647, Madrid.

Premiats amb 300 pessetes

DESENA

001 086

CENTENA

158 176 189 243 259 284 269 311 318

327 337 346 386 393 404 414 466 479

487 520 541 543 589 592 604 605 681

696 704 774 782 802 820 830 861 890

892 896 909 938 955

MIL

227 233 250 261 263 284 288 304 328

346 347 354 361 403 407 456 463 470

484 515 517 535 542 581 578 593 614

623 655 660 661 666 677 683 701 758

835 839 848 849 934 966 969 977

TRES MIL

029 032 050 134 167 176 185 236 387

318 324 326 344 348 358 389 419 451

468 482 488 492 501 510 567 588 591

645 657 666 698 722 757 811 812 867

875 876 878 904 913 914

QUATRE MIL

030 038 065 079 106 148 151 182 186

209 222 232 278 283 312 315 316 333

351 359 402 403 405 437 467 553 558

623 639 658 676 731 738 744 758 764

771 788 794 809 810 822 833 865 915

921 956 989 993

QUIN MIL

004 005 007 032 036 047 107 116 126

138 207 212 245 257 276 326 406 463

556 590 632 648 714 718 723 793 838

900 943 948

SIS MIL

006 050 141 150 159 189 199 262 281

322 341 362 383 397 421 431 435 450

489 504 511 529 530 537 539 564 565

580 595 600 606 611 708 761 787 792

856 863 868 870 903 926 935 943 907

SET MIL

022 043 061 067 094 111 114 201 229

239 249 255 321 322 323 346 360 393

476 605 722 751 784 828 832 856 863

879 887 888 947 949 969

DINU MIL

020 032 061 082 112 136 143 186 204

233 255 272 283 327 335 341 356 397

402 424 492 496 519 524 529 533 540

623 628 635 670 673 684 688 703 741

726 781 787 847 868 869 892 961 963

VINT MIL

008 023 047 071 072 099 112 117 130

151 155 196 198 202 224 239 263 267

283 292 316 412 414 464 474 548 603

605 640 649 657 658 680 695 734 735

799 832 855 856 928 930 952 998

VINT-I UN MIL

007 009 024 028 029 036 122 124 159

191 192 201 207 232 261 331 351 397

405 430 440 454 457 532 559 578 602

606 635 697 743 754 792 837 839 851

887 897 915 920 968 993

VINT-I DOS MIL

013 037 085 138 153 154 197 201 222

263 292 316 344 352 376 423 457 483

489 559 576 588 649 654 668 676 776

833 838 872 951 962

DOTZE MIL

001 011 042 048 050 067 079 084 103

114 132 140 141 142 199 214 217 257

264 287 303 341 387 422 426 437 440

458 564 565 594 617 664 668 726 732

772 804 870 878 885 935 950 966 972

991 999

TRETZE MIL

010 015 065 030 031 065 094 150 210

217 226 229 241 317 325 346 379 391

398 433 434 492 538 615 622 764 779

810 811 855 880 907 912 952

GATORZE MIL

017 143 152 185 218 213 333 346 385

389 407 447 458 469 510 513 550 613

623 550 677 712 724 852 856 892 900

907 938 940 932 933 993

QUINZE MIL

056 071 076 138 147 157 195 209 214

219 233 303 347 365 375 421 450 476

478 482 521 534 539 545 548 602 613

636 614 674 722 774 781 833 903 963

985 988

SETZE MIL

021 038 052 055 097 117 120 139 304

207 286 372 393 424 492 534 546 551

569 578 583 586 614 652 675 697 736

771 906 908 936 956 959

LES TERRES CATALANES

Notes d'un itinerari

IV i darrer

Hem sortit de Tarragona cap a Vilaseca. En la nostra excursió ajuntem a la vida de ciutat l'estada en una vila camperola. És un descans en el treball que portem de córrer pobles. Una bona amistat ens fa grata l'estada. Aquesta població, entre Tarragona i Reus, forma un punt d'enllaçament per totes dues ciutats.

El «Serrallo», barri de Sant Pere, o Barceloneta tarragonina, ens dona comiat i passem el pont del Franco. El progrés de Tarragona es remarca per aquella banda per fabricues que s'aixequen i obres que realitza la Companyia de Ferrocarrils del Nord.

En la vida vilatana hem cercat les distraccions corrents: alguna passejada i la visita als Casinos. Allí se'n parla de política, de bàndols de poble, de la necessitat de cultura, etcètera. Els parlem de la Comissió d'Educació General de la Mancomunitat i de la seva obra divulgadora, i notem en els interlocutors l'anany de demanar-li el seu concurs, al qual poden prestar ajut els homes de carrera del poble.

Un d'ells, el metge Antoni Andreu Cabestany, és el nostre guia, com fou company en la nostra joventut. S'esmenta a fer-nos agradosa l'estada.

Vilaseca ha vingut en els nostres dies les febres que produeixen els espanyols de Salou, dessecats i en els quals s'ha aplicat un règim sanitari. Té en el seu terme Mas Calvo, on nasqué el Sr. Bernat Calvo, la festa del qual és celebrada, i en la reduïda àrea municipal conserva i manté un hospital per a la localitat.

Pocs edificis excedeixen: la casa consistorial, que és de 1848; una font pública erigida en 1873, que és potser l'única en terres espanyoles que consignin la trilogia «Llibertat, Igualtat i Fraternitat»; l'església parroquial, d'estil romànic ogival, acabada a principis del segle XVIII, que és d'una sola nau, té un roselló a la façana i un quadrat campanar. De valor artístic, cal citar l'antic retaule de Sant Esteve, patró de la vila, pintat a l'oli.

La noble família Sicars ha construït un xalet, en el qual ha restaurat el vell castell, conservant els seus detalls que donen la impressió de la seva importància. Vilaseca de Solana, tan disputada per senyors i la Mitra, en altres temps, no nega la seva catalanitat en les lluites per la terra, i així la veiem a la guerra contra Joan II, tenint per senyor a En Bernat de Capostella, diputat militar de la Generalitat de Catalunya.

L'estar a prop de Reus és un con-vit per a visitar un cop més la ciutat d'En Mata i En Barrina. Una tarda és a bastament per a l'excursió, ja que no ens porta allí cap objectiu directe. Una estada sota els porxos del cafè de París, a la plaça de Prim, ens fa veure velles amistats. Es costum local, a darreres hores del dia, passejar-hi, i és com una espontània citació a veure's allí els coneguts. No recordem viatge que així no hagi estat, sobretot en dies de mercat.

Una visita havem fet. Al benemèrit Centre de Lectura, en el seu nou i restaurat local. Fa trenta anys, en començar les nostres tasques a la premsa diària, al Centre vàrem pertànyer i un vell afecte ens porta al Casal que honora el civisme de l'Evariste Fàbregas. No hi tenim coneixença i se'n obre la porta com a catalans turistes. Contemplem la gran biblioteca i veiem gent treballadora que llegeix llibres que proporciona una gentil damisella bibliotecària. És, com sempre, fogar de cultura, i, tafanejant, en un armari veiem volums que parlen de la vella història de Reus. Recordem haver-los consultat en les nostres incipients aficions literàries.

Després, un vol de ravalets que ens ofereix els diferents ambients, i una visita a la plaça del Mercadal, on es veu tancada la Casa de la Ciutat, que amenaça ruïna, i cal restaurar i enfortir. Ens apar un vell impediment, cec, amb les finestres tancades, malalt en la quietud del recó en aquella animada plaça.

L'auto ens porta, en entrar la nit,

al camí de Salou, i trencant els Quatre camins, cap a Vilaseca.

Hem citat Salou. Podem assegurar que ha constituït la novetat en la nostra darrera etapa del viatge. Feia anys que no hi havíem estat. L'hem trobat en un pla de transformació i progrés que s'agermana en les belles condicions d'aquella platja.

A un costat hi ha l'església de Santa Maria; la Duana, edificada en 1816, després de l'insensat projecte del canal de Reus, està convertida en Casino, esplèndidament situat, i en Cafè i Restaurant, molt concorreguts; el que fou Capitania del Port i el Llatzeret, serveixen d'habitacions particulars d'estiuejants. Com a guia de navegant, la farola projecta la seva mòbil llum a sis milles, assenyalant a les embarcacions l'entrada al port de Tarragona.

Una excursió en barca cap a Vila Fortuny, ens distreu bella estona.

Van calent les desferres del que havia d'ésser port, projecte anul·lat en 1829; resten vuit o nou metres d'escullera que l'aigua i el vent abaten. Queda en la història la gesta de Jaume I en sortir cap a la conquesta de Mallorca, cantada per Dàmas Calvet, però res no la commemora. Aquesta torre ha perdut el concepte històric que alguns escriptors li adjudicaren: és una torre de senyals, per a avisar als pobles de l'anterior la presència de pirates moros, que en el segle XVI obligaren a deixar el lloc mig desert.

La novetat de Salou és la construcció de formosos xalets, al peu d'una plaça d'arbres, al final de la carretera. A les botigues, tavernes i restaurants d'abans ha succeït un caixet d'elegància, de distinció i de platja de moda, que no és aventurat suposar germen d'una total transformació.

L'ànima d'aquesta serà el Casino. El presideix un excel·lent patrici. En Ciriac Bonet, un vell catalanista de la Unió, en els dies de la votació de les bases de Març, «a cor obert» aspiracions generoses. Li fan costat prestigiosos noms de Reus, alguns dels quals saludarem allí fills d'homes d'iniciatives, i els cognoms que porten obliguen a grans empreses. Se'n curar aquest propòsit el diputat regionalista de la circumscriptió, don Eudard Recasens Mercadé, que allí també estueja.

El que és Caldes de Terramar, Sant Salvador, ho serà també Salou. El que fou inútil port per a operacions bèl·liques i no aconseguí el comerç ésser via per a l'exportació, pot ésser un lloc d'atracció, de repos i de festes, vista la facultat de comunicació. Les condicions d'aquella badia admirable, són pròpies per a ferne un Sant Sebastià de Catalunya, per poc que s'hi esmerci voluntat i capitals, recursos necessaris per a tal empresa.

Una nit al Casino, que donà un ball amb orquestra de Jazz-Band, ple de dames i damiselles, ens féu imaginar el que seria el canvi de l'abandonada platja convertida en estació de temporada. Així com el tramvia de Reus va abocant gent i gent i els grups de carros pobletans van convertint indrets de la platja en zocos, i els establiments balnearis prosperen, així progressarà també Salou, per miracle del patriotisme dels que allí passen l'estiu.

Toca al seu terme el nostre viatge. De Tarragona, i seguint sempre la costa penonina, tornem a la nostra ciutat. A Calafell, al costat de les clàssiques «botigues» i entre la munió de barques de pesca, ens fa albirar simbòlicament la colònia Vilamar que la Comissió de Cultura del nostre Ajuntament installa com a segon any. Les viles, bastides en els departaments que foren de la Fira de Mostres, presidides per la gran pineta, i davant de la mar, en les quals la infantesa rep els beneficis de la natura, ens expliquen l'afecte de la ciutat als seus fills, als quals es dona la instrucció i es proporciona també la salut.

Passem la riera de Cubelles i deixem les terres tarragonines. Vilanova i Geltrú, feineria i industrial, en la barriada de Ribes Roges, ha estat un enfilall de xalets; després ve Sitges, que realitza el miracle de Terramar per a embellir-se més i afegir més gràcies a les que té; les foradades de Garrar ens acorrien al pla

SABADELL

EXPOSICIO DE L'ACADEMIA DE BELLES ARTS

ELS NOUS

Marius Vilatoba

Una pintura viva, feta amb una naturalitat i amb una franquesa remarcables. En alguns llocs, moments de la més pura tradició impressionista vigorosament sintètics. Severa, ceayida, amb una bellesa finíssima d'emoció, i fresca sobretot com si hi haguessin al damunt una tènue rosada tremolosa.

El cas de la revelació de Marius Vilatoba, s'ha de qualificar necessàriament de prodigi. Passat tot just el portal de l'adolescència, el nostre jove pintor demostra posseir una sensibilitat afínadíssima, i una serietat i un equilibri que més d'un — i no dels que tot just han passat el portal de l'adolescència, precisament — voldria per ell. La pintura de Marius Vilatoba constitueix un dels casos més interessants de precocitat que coneixem. No seriem sincers si altra cosa diguéssim.

Cal anar amb compte, però. La situació de Marius Vilatoba, no per ésser envejable deixa d'ésser perillosa. Sense un treball assidu, constant i fins i tot diríem una mica heroic, corre el risc d'immobilitzar-se. Sabem de vigorosíssimes precocitats — nosaltres mateixos en coneixem alguna — que han acabat vegetant de la manera més lamentable. I la major part de les precocitats que cauem, cauem per manca de nutició. La precocitat té una viva tendència a viure d'ella mateixa, a devorar-se. I no totes les precocitats tenen aquella alta virtut del fetge de Prometeu.

La precocitat és una mena de doll turbulent i rude, d'una aigua puríssima. I és precis que el qui tingui aquest doll, el canalitzi primer i el porti després al seu camp. Però aquest camp ha d'ésser sembrat i no amb llavors qualsevol; si no, l'aigua sols trobarà una plana nua, rocosa i pelada, i farà bassals que de dies reflectiran la blava amplària llunyana, i de nits les estrelles. Aigua aturada, però, es descompon, per neta i puríssima que hagi rajat del pit de les roques.

Dintre l'hermètica solitud moltes vides s'hi ofeguen. I s'hi ofeguen també moltes velles vocacions que hom creia que havien nascut benides. L'home no en té prou amb el so de la seva veu, ni amb la seva cadència. Predicar en el desert és una algere trágica, que al capdavall omplim amb la veu l'ampolla volta estrellada, encara que cap vida us escolli. Predicar en cambra closa és ja una més trista trágica, que les parets i tornen les veus estrafetes. Cal el diàleg, i un treball conscient, ja és una forma de diàleg, i ell les millors encara. Una finestra oberta pot salvar moltes coses. Si la tanquem, sigui sempre per obrir-ne una altra de nova. Que ningú no té dret de suïcidarse.

En Marius Vilatoba s'ha de llançar a la vida amb un esperit ben àvid i ben obert. No l'ha d'enlluernar mai la darrera conquesta. Sempre endavant i encara cremant les naus a cada port, no per pedanteria, sinó per aprofitar el mòbil escalf de les flames.

WHITE.

del Llobregat, i entremig d'hortes i camps entrem als suburbis fabrilis de Barcelona.

Evoquem per darrera vegada les impressions de l'itinerari, i ens ressurt sobre totes l'haver cospat la manifestació cada dia més catalana de ciutats i pobles, del pla, montanya i mar. Tenen diferents gradacions i més o menys intensitat, tendències estàtiques, però com a comú denominador cal assenyalar un culte més marcat a la llengua, una aspiració a la llibertat de la terra, i quan en molts pobles ibèrics domina la indiferència musulmana o la condemna a tot propòsit de vida i d'enaltiment, veiem en això una virtut en potència, que temps a venir realitzarà el fet de la nostra alliberació com a homes i com a poble.

I. BO I SINGLA

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Pluges

Anit esclatà un fort xafec durant algunes hores. El vent era un llevant violent, obligant a algunes barques a arrencar-se al port.

Després hi ha hagut una tempesta d'electricitat, amb fort vent i, finalment, ha sortit el sol.

El Franco hi ha baixat rinada i a entrada de foc s'ha desencadenat un vent huracanat, que ha trencat alguns arbres del carrer de Canyelles.

De futbol

A Torredembarra jugaran el Vilafra i una selecció del Barcelona, disputant-se una copa del diputat senyor Decasens, el dia 4 i el dia 5 jugaran una selecció de l'Europa i una altra de la Unió Esportiva de Sans, disputant-se una copa del senador senyor Payà.

Al Govern civil durant l'agost, han despatxat 1.190 llicències de caça.

Altres noves

Ha arribat el cardenal arquebisbe doctor Vidal i Barraquer, el qual començarà la visita pastoral la setmana entrant, per la Conca de Barberà i la Segarra.

Ahí va entrar d'arribada forçosa en el nostre port la gasolinera «Gabriel Latecoere». A la tarda passà un hidroavió francès, el qual va comunicar amb la gasolinera i seguí cap a Alacant.

A Amposta han estat detinguts Miquel Vilagrassa i sa muller, acusats d'haver assassinat el veí d'Aldea, Ramon Garcia.

El zelador del port Higiní Victòria Deal, qui feia onze anys que prestava servei a Tarragona, ha estat destinat a Barcelona.

Fa poc gastàvem uns mistos que es desfien i produïen cremades. Ara ens hem quedat inclos sense aquests, puix des d'ahir no n'hi ha as estances.

LLEYDA

(Conferència de les 9 15 de la nit)

El temps

Es nota un canvi radical en el temps. Des d'ahir fa un fred més que regular, improp del temps en que ens trobem. Han desaparegut els vaporosos vestits d'estiu.

Altres noves

Han estat aprovades les Mutualitats escolars de Corulada, Villanova d'Alpicat, Figols d'Onganyà, Corbins i Torrelameu.

Al Govern civil s'han rean els títols de manescat a favor de don Vicens Tarragó de Cervera i don Remigi Epar d'Onganyà.

Diumenge jugaran al camp de la Penya Salat el Martinec de Barcelona i el de la Penya.

La Costa

VILASSAR DE DALT. — Portats únicament per un anhel patriòtic i per tant absolutament desinteressat, s'ha aconseguit unir totes les entitats de la vila, amb l'Ajuntament al davant, per tal de tributar un homenatge al patriarcat de les lletres catalanes l'eminent Angel Guimerà, fixat per al dia 9 del corrent, la qual festa es vol que sigui, ultra un reconeixement de la glòria i prestigi de l'altíssim poeta, una evident demostració de la catalanitat d'aquest poble.

A aquest homenatge ha volgut associar-se tot el poble, sense distinció de partits ni d'estaments, considerant que la venerable figura del mestre Guimerà està per damunt de divisions de classes, per ésser una glòria de Catalunya.

Formen la Comissió organitzadora: President honorari, Jaume Noll; Josep Font, Genís Artigas, Sixte Artigas, Emili Saltes, Josep Clavell. — Pel Centre Vilassarenc, Salvador Riús. — Per «La Estrella», Gaietà Pons. — Per «La Alleanza», Emili Font. — Per «L'Orfeó», Andreu Gallemí. — Per «L'Agrupació Nacionalista», Francesc González. — Per «L'Esport Popular», Francesc Pons. — Per la Societat del «Carme», Francesc Soler.

GIRONA

(Conferència de les 9 30 de la nit)

El temps

Durant el dia d'ahir ha fet el temps següent:

Temperatura màxima 30. Mínima 18'18. Aigua evaporada 146. Pressió atmosfèrica 750'4. Humiditat 78. Vent S. Nivells N. Quantitat 10.

Altres noves

Ha cessat en son càrrec de vicari de la parròquia major de Sant Fel·liu, mossèn Sebastià Regí, per a entrar a la Casa Missió de Banyoles.

S'instrueix expedient per a concedir l'ingrés a l'ordre civil de beneficència del guardià civil d'aquesta comandància Segon Pedrosó Rugio, el qual va salvar d'una mort segura al país Gaspar Buixeda, el qual s'estava ofegant al riu Terceira, al terme de Tortellà.

Don Anicet Sala, de Bescara, ha sol·licitat permís per a instal·lar línies d'autos de Figueres a Girona i de Figueres a Bescara, els dijous de cada setmana.

El dia 6 es fa a Gombrenys la subhasta de 225 arbres de la muntanya Saragot.

BERGA

Regna gran entusiasme a Berga i sa comarca amb motiu d'obrir-se novament al públic l'església del Reial Santuari de Queralt.

La Reina de Queralt tornarà a veure's visitada pels seus fills del Bergadà, essent homenajada per tots els devots que ja l'enyoraven, per implorar ses benediccions i el doll de gràcies que sempre han abundat com a Mare de mercès.

S'està esperant el moment solenn de l'obertura. Després de prop de tres anys d'estar clausurat el Santuari per l'Excm. senyor don Valentí Comellas, bisbe de Solsona, tornarà a obrir-lo el dit prelat, venint personalment a celebrar la missa pontifical el dia 3 de setembre, assistint-hi les autoritats locals i fent el sermó el Dr. Ramon Esport, catedratic del Seminari de Solsona.

Regna també entusiasme a la Colònia de Queralt, els estuiejants de la qual, amb el cor batejant d'alegria, s'estan esfoncant en la confecció de flors, banderes, garlandes i altres ornaments per a obsequiar dignament la Mare que els abriga sota el seu mantell.

Coincideixen aquestes festes amb les no menys solennials que es fan a Berga amb motiu de la conducció de les aigües a la dita ciutat, fent-ne preveure totes un èxit falaguer.

La Sagarra

SANTA COLOMA DE QUERALT. — La festa major transcorre en mig de gran animació i alegria, contribuint-hi la bonança del temps. Les sardanes i balls de societats es veïren concorregudíssims, el mateix als teatres.

La processó un xic desanimada, essent pendentistes Na Maria Domingo i En Ramon Bosch. Els partits de futbol en l'espaiós camp de l'Esport Club, s'ompliren de gom a gom, desfilant pel camp durant aquests dies, el Deportiu de Valls, l'Ateneu Igualadí i el Guimerà S. C.

Amh motiu d'aquestes festes, ha estat molt els columbenses de fora que han tornat a casa llur. També hem tingut el gust de saludar el president de la Joventut Nacionalista de Terrassa, N'Avell Estranger. No cal dir com desigiem que els hagi estat ben plaent l'estada a la població natal.

Degut a l'embarcament de tropes cap a Melilla, han estat cridats dos joves que disfrutaven llicència per malalts.

Passen una temporada entre nosaltres, les famílies Martí i Gubern, honorant llurs cases patrals.

Continua l'arranjament de l'aferrat de la carretera de Sant Guim, millora molt ben rebuda, degut al mal estat de la dita carretera.

La collita de grans ha donat un bon rendiment; actualment encara continuen els treballs del blat, sent ja les darreres hatures de llavors.

IGUALADA. — Han transcorregut agraïssos els dies de la festa major, amb una naturalesa esplèndida i tota amada de sol de l'estiu, càlid i ple de vida, i si és o no és feixugós. Sense registrar el més petit incident, el passeig de mossèn Clinto, Rambles i carrers principals, s'han vist concorregutíssims, el mateix que els teatres, cinemes i altres llocs d'esbarjo. Al passeig hi donava animació una infinitat de parades de tiraires.

Al temple parroquial de Santa Maria, se celebraren solemnes oficis en honor a Sant Bartomeu, cantant-se una inspirada missa polifònica, i predicant l'illustrat catedràtic del Seminari de Vich, reverend doctor Alfons Torrent. La processó en la forma tradicional de sempre, però molt més concorreguda de fidels, amb atxes, que no hi anaven altrés anys.

La moixiganga, els gegants, els diables i els bastoners — comparses típiques de l'antigor — feren les delícies dels forasters. Els gralls del camp de Tarragona també donaven una nota agradable a les festes.

No hi faltaren salves de morterets, tragues valencianes i castell de focs artificials, tot ben preparat i de bon efecte.

Han actuat en les festes les bandes militars dels regiments d'Alcàntara i de Badajoz; les cobles «Principals Barcelonina» i «La Farnés», i les orquestres «Torres», «La Moderna Artística», «L'Eco d'Igualada», i el quintet Maymí. S'han aixecat dos envellats, s'han celebrat partits de futbol i exhibicions de Circ Equestre, en el proper terme d'Odena; ultra les audicions de sardanes, veritats musicals, concerts esplèndids i brillants serenates. Els teatres organitzaren grans funcions dramàtiques i sarsueles, essent de remarcar la companyia de N'Enric Giménez, la qual sols representà obres catalanes al Mundial d'Ode, havent tingut brillant èxit «El foc de les ginesteres», de l'eximí poeta Josep de Segarra.

També cal feir esment de la festa del LX aniversari de la fundació de l'Ateneu Igualadí, per haver-hi ocupat la tribuna N'Estanislau Duran Reynals, regidor de l'Ajuntament de Barcelona, tractant de l'obra cultural d'aquell Municipi.

Ha aparegut el número del mes d'agost de la revista «Sembrant», portantveu dels Pomells d'Igualada i de la comarca. Hi és remembrada la bona memòria de la excel·lent i malaguanyada pomellista senyoreta Josefina Solsona, qui ara fa un any s'empassà del pomell «Sant Crist», als pomells del cel.

El dia 23 del corrent es feren funerals per l'ànima de la simpàtica damisella Na Rosa Canameras i Rosell, filla d'Igualada, morta fa poc temps a la ciutat de Barcelona, a la floridora edat de 22 anys. (A. C. S.)

Operacions efectuades per la sucursal de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi durant la darrera setmana: Cobraments, 68.123'38 pessetes. Pagaments, 59.188'21 pessetes. Llibretes noves, 9.

Ha obtingut el títol de farmacèutic, distingit jove igualadí, En Pere Gabarró García, resident ara a Mollet. L'enhorabona.

Penedès

ARBOS. — S'ha celebrat la festa major en honor de Sant Julià i comparses, martirs, amb les següents festes:

Populans. — Els gegants i la dansa dels «Diables» han estat els únics números populars d'aquest any. Es de doïdre que no s'estimulin aquesta classe de festes que precisament en altres temps eren l'ànima i donaven especial caràcter a la nostra festa major. Les audicions de sardanes anaren a carrec de la notable cobla La Principal del Camp, de Valls, estrenant «Antonieta», del fill d'aquesta vila En Ricard Domingo, la qual fou molt aplaudida, mereixent ésser repetida.

Religioses. — Els actes, tant al temple com les processons, han re-

sultat esplèndids, essent realitzats amb l'assistència de les autoritats. Diumenge digué la missa el reverend senyor rector i el dia 27 el senyor Vicari. Els sermons estigueren confiats al reverend pare Ignasi Corrons, S. J., i la part musical a l'orquestra de Valls. N'Andreu A. Lleona, portà el Penó.

Teatre. — Al teatre Arborenc la companyia d'En Jaume Borràs posà en escena «La muerte civil» i «La teta gallinera».

Esport. — Diumenge tingué lloc un partit de futbol per a disputar-se la copa Pich i Pon, entre els equips «Segadors», del F. C. Barcelona i Arbós F. C., resultat guanyador aquest últim per 4 a 1. El dia 27, carreres ciclistes en pista, adjudicant-se diversos premis. El 28, partit de futbol entre el F. C. Vendrell i Arbós F. C., guanyant el primer per 1 a 0.

Balles. — Foren lluits, tant a la Societat «Grup Arborenc», com a la Societat d'Agricultors. Correrer a carrec de les orquestres La Principal del Camp i La Principal de Sant Sadurn de Noya.

Antiguetat de la devoció dels vigatants a la Imatge de la Mare de Déu de la Gleva.

L'afecció i veneració que envers la imatge i Santuari de Nostra Senyora de la Gleva han mantingut els vigatants i altres pobles de la rodalia ens venen transmesos d'una manera autèntica i incontrovertible, sabent que els consellers de Vich, en representació de la Ciutat i terme, acostumen cada any, almenys des del segle XV, organitzar una processó religiosa al sudit Santuari marí.

L'any 1496 trobem establert el dit costum manifestant-se d'aquesta manera: «...deuen los honorables consellers trametre al honorable Capítol (de la Seu) un parell de promens e preguarols que alguna jornada vullen anar ab professó a sancta Maria la gleva comes acostumat per preguar la verge Maria ens recate nostre Senyor deu quens do lo que menester hauem, e deuen y anar dos dels consellers, e fer uns dies auans a la trona sia manifestada la jornada och encara lo dissapte ans de dita jornada se deu cridar (fer una crida pública) perquè hi va molta gent dels foresters, e acostuman portar y los beneyts martirs si dita professó se pot fer lo dimarts de Cincoesme ve millor que altre dia...»

L'Associació de la Premsa Diària de Barcelona

Un dels números del programa del festival que se celebrà el dia 16 del corrent a l'Exposició Internacional del Moble és un

«Concurs de sardanistes en el qual s'adjudicaran tres següents premis:

Primer premi, d'una copa d'argent i 150 pessetes.

Segon premi, de 100 pessetes.

Tercer premi, de 50 pessetes, amb subjecció a les següents bases:

El concurs constarà de dues sardanes, una de concurs inèdita i a l'habitat de tot sardanista i una altra de lluitament.

El primer premi serà adjudicat a l'agrupació que millor balli i reparteixi la sardana de concurs.

El segon, a la que millor balli la sardana de lluitament i el tercer a la que segueixi en mèrits als dos anteriors.

Les sardanes han d'ésser ballades

i repartides a la usança empordanesa. El veredict del Jurat serà inapel·lable.

Cas que resulti més d'una agrupació mereixedora del primer premi, el jurat es reserva el dret de repartir-lo en la forma que cregui convenient.

Les agrupacions hauran d'ésser formades de vuit balladors com a mínimum i catorze com a màximum.

En igualtat de circumstàncies seran preferides les agrupacions mixtes.

Les inscripcions hauran de dirigir-se al local de l'Associació, carrer de la Canuda, núm. 13, primer, segona, a nom del senyor president de la Comissió de Festes per tot el dia 12 del corrent mes.

La inscripció és gratuïta.

Haurà d'expressar-se el nom, motiu de l'agrupació, el seu director i nombre dels que la componen.

Les agrupacions hauran d'estar reunides a la plaça central de l'Exposició Internacional del Moble en el dia del concurs a les tres de la tarda, per a donar començament al mateix a dos quarts de quatre.

El concurs serà executat per una nomenada cobla el nom de la qual es donarà a conèixer ben aviat.

El Jurat el formaran persones competents els noms de les quals es publicaran pròximament.

La sardana de concurs és deguda al mestre don Antoni Juncà i porta per títol «La Busqueta rosinyolenc».

La de lluitament serà «La Processó de Sant Bartomeu» del mestre Antoni Català.

«Després del concurs es tocaran sardanes per al públic.

Si a causa del mal temps se suspengués el festival, els concurrents no tindran dret a cap reclamació. — La Comissió Organitzadora.

Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona

Secció Permanent d'Educació i Instrucció. — Dilluns, dia 3, segons ordre oportunament anunciat, s'obrirà el termini de matrícula per a les alumnes antigues, les quals hauran de presentar la sol·licitud, ultra la cèdula del cap de casa, el rebut de socia del mes de setembre i les notes obtingudes el curs anterior.

Hores: de deu a dotze del matí, i de quatre a dos quarts de vuit del vespre.

Els llibres i programes de classe, estaran a disposició de les alumnes des del dia 25 del present.

Des del dimarts, dia 4 fins al dia 15, ambdós inclòs, quedarà oberta la inscripció de les alumnes que hagin d'ingressar per primera vegada a les classes, havent de presentar-se les aspirants durant els dies de treball esmentats, de deu a dotze del matí o de quatre a sis de la tarda.

Certamen literario-musical en celebració de la Coronació Canònica de la Imatge de Nostra Senyora de la Gleva

CONCURS LITERARI

Veredict

I. Premi del senyor Bisbe de Vich. — No s'adjudica.

II. Premi de la poesia núm. 45. L.: «Cor unum et anima una».

III. Premi de l'Ajuntament de Vich. — S'adjudica a la composició núm. 52. L.: «Quasi platanus exaltata sum iuxta aquas».

IV. Premi dels tres Ajuntaments del terme de Voltregà. — S'adjudica a l'autor d'un projecte de casa-hostal. L.: «Salve Regina Gleva».

V. Premi del capità general de Catalunya marquès d'Estella. — S'adjudica a la composició núm. 41. L.: «Regina pacis».

VI. Premi del diputat a Cortes pel districte, N'Albert Rusiñol. — Desert.

VII. Premi del doctor Jaume Serra Jordí, vicari general del bisbat. — S'adjudica a l'autor de la composició núm. 20. L.: «Ad Jesum per Mariam».

VIII. Premi del senyor Manuel Luengo. — No s'adjudica.

IX. Premi del doctor Valentí Carulla. — S'adjudica a la composició núm. 37. Lema: «Floretes bosquetanes».

X. Premis dels Comités de senyors de Voltregà, de Vich i de Manlleu. — No s'adjudica.

XI. Premi de les Congregacions Marianes de la Immaculada i la Purificació, de Vich. — S'adjudica a la composició núm. 13. Lema: «Cantem».

XII. Premi dels sacerdots fills del terme de Voltregà. — S'adjudica a la Memòria número 51. L.: «Maria vita inclyta cunctas illustrat ecclesias».

XIII. Premi de la Caixa d'Estalvi de Manlleu. — S'adjudica a la composició núm. 31. L.: «Si quis suorum et maxime domesticorum, etc.».

XIV. Premi de la Mancomunitat de Catalunya. — No s'adjudica.

Datada a Vich a 25 d'agost de 1923. Jaume Collet, ardiaca, president; Martí Genís; Ramon Casadell, canonge-arquer; Josep M. Terrabaza; Felip Ritzel, Reg.; el

baró de Montclar; Joan Subirachs; Marian Xucà; Joan Traveria, secretari.

CONCURS MUSICAL

Veredict

I. Premi al núm. 44. Missa en honor de la Mare de Déu de la Gleva. L.: «Lauda Sion».

II. No s'adjudica.

Mencions honorífiques. — Núm. 15. Lema: «Records de la fonteta»; núm. 31. L.: «Ave Maria»; núm. 41. L.: «Cantem»; núm. 47. L.: «Siau nostre còcut».

III. Premi al núm. 42. Col·lecció de cançons marianes. L.: «Virgo singularis».

Menció honorífica. — Núm. 23. L.: «Salus infirmorum ora pro nobis».

V. No s'adjudica.

VI. Premi al núm. 46. Ave Maria Lema: «Oració a la Verge».

VII. No s'adjudica.

Menció honorífica. — Núm. 8. L.: «A la Verge de la Gleva».

VIII. Premi al núm. 48. Cobles a la Verge de la Gleva. L.: «Siau Mare meua».

IX. Desert.

X. No s'adjudica.

XI. Premi al núm. 35. Sia vostra gran puresa. L.: «Sublimis intersidera».

Montserrat, 25 d'agost de 1923. Lluís Millet; Vicens M. de Gibert; Miquel Rovira, Ptre.

Es prega als premiat que procurin trametre, tan aviat com els sigui possible, els cinc primers compassos de llurs treballs.

Sardanes

Avui, dissabte, a la nit

Plaça Sepúlveda. Agrupació Sardanista de Barcelona. Cobla, Barcino.

Carrers Paral·lel i Tàpies. Cafè Comtal. Cobla, La Principal, de Santa Coloma de Farnés.

Plaça de Santa Catalina. Grup Sardanistic «Nou Escat». Cobla, Barcelona.

Plaça de l'Àngel. Foment de la Sardana de Barcelona. Cobla, Antiga Pep Ventura, de Figueres.

Provença, 57. Foment Martinenc. Cobla, Els Rosinyols, de Castelló d'Empúries.

Tibidabo. — Plaça de dalt. Cobla, Cathalonia.

Badalona. — Plaça de Ca la Ciutat. Cobla, La Principal Barcelonina.

Vilafranca. — Foment Sardanista. Cobla, Catalunya.

Dandó, diumenge, 2 de setembre

MATÍ. — Carrer Parlament. Agrupació Sardanista de Barcelona. Cobla, La Principal de Santa Coloma de Farnés.

Carrer Viladomat. Cobla, La Principal Barcelonina.

Carrer Sant Vicens. Cobla, Barcelona.

Sans. — Centre Catòlic. Carrer Fernández Duro. Cobla, Cathalonia.

Vilafranca. — Foment Sardanista. (Tarda i nit). Cobla, Catalunya.

TARDA. — Turó Park. Cobla, Barcino.

Horta. — Club Lawn-Tennis. Cobla, La Principal Barcelonina.

Estigues del Llobregat. — La Plana. Cobla, La Principal del Valls, de Sabadell.

Torre del Baró (al bos, entre Sant Andreu i Montcada). — Aplec sardanistic, organitzat pel Foment Sardanistic Andreuenc.

A la tarda, onze sardanes per les cobles La Principal de Santa Coloma de Farnés i Antiga Pep de Figueres.

Shi pot anar per tren, baixant a l'estació de Montcada-Bifurcació i autos que des de les dues de la tarda sortiran de la Plaça Comerç (Sant Andreu).

A la nit, a la plaça de les Palmeres de Sant Andreu.

Manresa. — Plaça de Sant Domènec. Festa de la Dansa Catalana, per l'Esbart Dansaire Manresà (adherit a l'Esbart Folkloric Catalunyat), 21 dansaires. Cobla, La Principal de Bages.

NIT. — Ronda de Sant Antoni-carrer Casanova. Grup Sardanista Nou Escat. Cobla, La Principal Barcelonina.

Sarrià. — Plaça Prat de la Riba. Unió Sardanista. Cobla, Cathalonia.

Sant Martí. — A l'Ateneu Obrer. Cobla, Barcino.

Dilluns, 3 de setembre, tarda

Santa Coloma de Gramenet. — Cobla, Cathalonia.

Cultura

A l'Associació de la Dependència Mercantil (Aribau, 21, segon, Dreta), a partir del dia 1 de setembre quedarà oberta la inscripció de les matriculables per a' curs pròxim, que comprèn les assignatures següents: «Calligrafia, Gramàtica castellana, Gramàtica catalana, Aritmètica i Càlcul Mercantil, Teneduria de Llibres, Francès (primer i segon curs), Anglès Algebra i Logaritmes, Taquigrafia, Dibuix Liniar i Orientacions Generals d'Art antic i modern.

Per a inscripcions i altres detalls a la Secretaria del local tots els dies de deu a dotze de la nit.

L'Associació Escolar Femenina avisa a les seves sòcies que desitgin assistir als cursos de preparació per a les properes oposicions i no s'han inscrit encara, que, fins el dia 7 de setembre queda oberta la inscripció

els dimarts, dijous i dissabtes de sis a vuit, en el local social (plaça interior de Santa Anna). La matrícula és de 10 pessetes per les sòcies antigues. Dilluns dia 10 de setembre començarà el curs de Ciències a càrrec de la senyoreta Pilar Mas de la Facultat de Ciències d'aquesta Universitat. Les conferències tindran lloc els dilluns, dimecres, divendres i dissabtes a dos quarts de sis de la tarda.

Musicals

CONCURS INTERESSANT

En R. Parramon, el ben conegut «luthier», ens comunica la següent agraïda nova:

«Tinc l'honor de participar-li que amb el fi de contribuir a fomentar en el nostre país l'estudi dels instruments d'arc, he instituit un premi anyal, el qual consistirà en un violí o un violoncel de concert, de la meua marca, equipat amb els seus corresponents estoig i arc de mestre, que serà adjudicat al deixeble de qualsevol Conservatori, Acadèmia, Institut Musical, o bé d'un mestre particular, qui en dia i hora prèviament indicats, executi amb el violí o violoncel — segons el cas — amb més art i competència, a criteri d'un Jurat competent, una obra musical que amb temps s'assenyalarà.

Aquest premi s'adjudicarà, com dic, un cop l'any, i s'escollirà sempre l'exemplar produït més perfecte.

Les bases del concurs es faran públiques dintre de poc.»

Felicitem a En R. Parramon per la seva ben bella, exemplar i generosa pensada.

Hem rebut el darrer número, corresponent al mes d'agost, de la «Revista Musical Catalana», butlletí de l'Orfeó Català.

Hom hi llegeix el següent variat i ben interessant sumari: La música a Hongria: Els compositors joves, A. M. — L'obra d'un català a Tolosa, Camil Solà. — La Poesia i la Música, Lluís Millet. — Germanor dels Orfeons de Catalunya. — Orfeó Català. — Catalunya. — Bibliografia. — Noves. — Necrologia.

Avui, a les deu de la nit, a la sala d'audicions del Casal Clavé (Rec Comtal, 17), i organitzat per La Violeta de Clavé, el renomnat concertista En Nin de Val donarà un interessantíssim concert a piano, executant obres de Chopin, Beethoven, Mozart, Albéniz, Granados, etc.

Avui, a les deu de la nit, a la sala d'audicions del Casal Clavé (Rec Comtal, 17), i organitzat per La Violeta de Clavé, el renomnat concertista En Nin de Val donarà un interessantíssim concert a piano, executant obres de Chopin, Beethoven, Mozart, Albéniz, Granados, etc.

Avui, a les deu de la nit, a la sala d'audicions del Casal Clavé (Rec Comtal, 17), i organitzat per La Violeta de Clavé, el renomnat concertista En Nin de Val donarà un interessantíssim concert a piano, executant obres de Chopin, Beethoven, Mozart, Albéniz, Granados, etc.

Avui, a les deu de la nit, a la sala d'audicions del Casal Clavé (Rec Comtal, 17), i organitzat per La Violeta de Clavé, el renomnat concertista En Nin de Val donarà un interessantíssim concert a piano, executant obres de Chopin, Beethoven, Mozart, Albéniz, Granados, etc.

Avui, a les deu de la nit, a la sala d'audicions del Casal Clavé (Rec Comtal, 17), i organitzat per La Violeta de Clavé, el renomnat concertista En Nin de Val donarà un interessantíssim concert a piano, executant obres de Chopin, Beethoven, Mozart, Albéniz, Granados, etc.

Avui, a les deu de la nit, a la sala d'audicions del Casal Clavé (Rec Comtal, 17), i organitzat per La Violeta de Clavé, el renomnat concertista En Nin de Val donarà un interessantíssim concert a piano, executant obres de Chopin, Beethoven, Mozart, Albéniz, Granados, etc.

Avui, a les deu de la nit, a la sala d'audicions del Casal Clavé (Rec Comtal, 17), i organitzat per La Violeta de Clavé, el renomnat concertista En Nin de Val donarà un interessantíssim concert a piano, executant obres de Chopin, Beethoven, Mozart, Albéniz, Granados, etc.

Avui, a les deu de la nit, a la sala d'audicions del Casal Clavé (Rec Comtal, 17), i organitzat per La Violeta de Clavé, el renomnat concertista En Nin de Val donarà un interessantíssim concert a piano, executant obres de Chopin, Beethoven, Mozart, Albéniz, Granados, etc.

Avui, a les deu de la nit, a la sala d'audicions del Casal Clavé (Rec Comtal, 17), i organitzat per La Violeta de Clavé, el renomnat concertista En Nin de Val donarà un interessantíssim concert a piano, executant obres de Chopin, Beethoven, Mozart, Albéniz, Granados, etc.

Avui, a les deu de la nit, a la sala d'audicions del Casal Clavé (Rec Comtal, 17), i organitzat per La Violeta de Clavé, el renomnat concertista En Nin de Val donarà un interessantíssim concert a piano, executant obres de Chopin, Beethoven, Mozart, Albéniz, Granados, etc.

Avui, a les deu de la nit, a la sala d'audicions del Casal Clavé (Rec Comtal, 17), i organitzat per La Violeta de Clavé, el renomnat concertista En Nin de Val donarà un interessantíssim concert a piano, executant obres de Chopin, Beethoven, Mozart, Albéniz, Granados, etc.

Avui, a les deu de la nit, a la sala d'audicions del Casal Clavé (Rec Comtal, 17), i organitzat per La Violeta de Clavé, el renomnat concertista En Nin de Val donarà un interessantíssim concert a piano, executant obres de Chopin, Beethoven, Mozart, Albéniz, Granados, etc.

Avui, a les deu de la nit, a la sala d'audicions del Casal Clavé (Rec Comtal, 17), i organitzat per La Violeta de Clavé, el renomnat concertista En Nin de Val donarà un interessantíssim concert a piano, executant obres de Chopin, Beethoven, Mozart, Albéniz, Granados, etc.

Avui, a les deu de la nit, a la sala d'audicions del Casal Clavé (Rec Comtal, 17), i organitzat per La Violeta de Clavé, el renomnat concertista En Nin de Val donarà un interessantíssim concert a piano, executant obres de Chopin, Beethoven, Mozart, Albéniz, Granados, etc.

Avui, a les deu de la nit, a la sala d'audicions del Casal Clavé (Rec Comtal, 17), i organitzat per La Violeta de Clavé, el renomnat concertista En Nin de Val donarà un interessantíssim concert a piano, executant obres de Chopin, Beethoven, Mozart, Albéniz, Granados, etc.

Avui, a les deu de la nit, a la sala d'audicions del Casal Clavé (Rec Comtal, 17), i organitzat per La Violeta de Clavé, el renomnat concertista En Nin de Val donarà un interessantíssim concert a piano, executant obres de Chopin, Beethoven, Mozart, Albéniz, Granados, etc.

Avui, a les deu de la nit, a la sala d'audicions del Casal Clavé (Rec Comtal, 17), i organitzat per La Violeta de Clavé, el renomnat concertista En Nin de Val donarà un interessantíssim concert a piano, executant obres de Chopin, Beethoven, Mozart, Albéniz, Granados, etc.

Avui, a les deu de la nit, a la sala d'audicions del Casal Clavé (Rec Comtal, 17), i organitzat per La Violeta de Clavé, el renomnat concertista En Nin de Val donarà un interessantíssim concert a piano, executant obres de Chopin, Beethoven, Mozart, Albéniz, Granados, etc.

Avui, a les deu de la nit, a la sala d'audicions del Casal Clavé (Rec Comtal, 17), i organitzat per La Violeta de Clavé, el renomnat concertista En Nin de Val donarà un interessantíssim concert a piano, executant obres de Chopin, Beethoven, Mozart, Albéniz, Granados, etc.

Avui, a les deu de la nit, a la sala d'audicions del Casal Clavé (Rec Comtal, 17), i organitzat per La Violeta de Clavé, el renomnat concertista En Nin de Val donarà un interessantíssim concert a piano, executant obres de Chopin, Beethoven, Mozart, Albéniz, Granados, etc.

Avui, a les deu de

Espectacles

Teatre Novetats

Circ Equestre

Nit, a les deu. **EXIT** creixent dels **60 galls comedians, 60**

Els artistes més petits del món

Fred Silvester i C.

El més difícil, l'extraordinari i l'acut en els imitables

Les 4 Uessens

Exit definitiu dels JAPONESOS, FONTANAS, 3 BERETTAS, LES 4 MARYLAND, CHASSINO, THE ARQUES, LES STRAKAY, RAPIDET i els reis de la gràcia POMPOFF, THEDY i EMMU, NAVAS i GEROME, SILVA i KODAK. — Demà, diumenge, 2 extraordinàries funcions. 2. A les quatre de la tarda, i a les deu de la nit. — El propiament dijous, dos importants DEBUTS.

ELDORADO

Col·leu de varietats

Avui, nit, a les deu. Projectió de notables pel·lícules. Exit de la famosa ballarina PILAR IVON. Exit indiscutible de JACK HANNA i els seus JAZZ-GIRLS, cants i balls anglesos i americans. DEBUT del cèlebre ma-

lebarista NAVARRO. Grans ovacions als famosos equilibristes BARTROS. Grandiosos esdeveniments de la gentilíssima cançonista MANDIDA SUAREZ. Repertori selecte. Riquíssima presentació.

TEATRE COMIC

Nit, a dos quarts de deu. **LA VIEJECITA, LA CANCION DEL OLVIDO i LA MOZA DE MULAS.**

Gran Teatre Espanyol

Avui, dissabte, dia 1 Nit a les deu. Inauguració dels vuit únics dies que s'exhibiran les novíssimes pel·lícules científiques: **ALCOHOL RELACIONAT AMB SEXUALITAT i CRIMINALITAT i VENERI: LES SEVES CONSEQUENCIES: MANERA DE CURAR-LO.** — Demà, diumenge, i cada dia, tarda, a les cinc, i nit, a les deu, les interessants pel·lícules **VENERI i ALCOHOL.**

Teatre Bosc

Temporada popular d'òpera

Ple cada nit. Avui, dissabte, dia 1. Revetlla aragonesa, dedicada a la seva colònia. Primer: l'òpera en quatre actes, **LA AFRICANA**, debutant la soprana Josefina Blanch, presentant el colossal tenor Miguel Ariell, la senyoreta Marlet i Taboada, i els senyors Valls, Flonci, Calvo, Serretti, Borràs, Pomer. Chors. Cos de ball i Banda en es-

cena. Segon: gran festa baturra al jardí. Rondalla (8 persones); parella de ball **LAS PIRUOLAS**, i el cèlebre i divertit cantador **PEP NAVARRO**. Preus populars. — Demà, diumenge, tarda i nit, dues colossals funcions. — Dimarts: **LOHENGRIN.** — Aviat debut d'Elena Fosos.

PALACE CINE

Gran Saló de Moda

Avui, dissabte, 1 de setembre, **REOBERTURA.** Programes selectes. Cinc estrenes. La formosa comèdia **EL CULPABLE ACUSADOR**; les pel·lícules còmiques **NICOMEDES DIVERTIT i L'ESQUERRAT HEROIC.** Com a esdeveniment, **EL FALSARI**, grandiosa pel·lícula de l'acreditada marca Firs Nacional Circuit, interpretada pel cèlebre artista Lionel Barrymore, i **ALS CONFINS DEL NORD SILENCIOS**, de la marca de primer ordre Universal, executant el protagonista l'as de la pantalla Frank Mayo. — Demà, diumenge, grans sessions tarda i nit. — Preus de costum.

Cine Princesa

Granvia Layetana. — Telèfon 1371

Tocant a la Plaça de l'Àngel

Avui, dissabte, escollit programa: **LA REINA DELS GITANOS**, sensacional super sèrie, projectant-se el pròleg i el primer episodi. **NO SEMPRE TRIOMFA L'AMOR**, creació de la eminent artista Dorothy Dalton.

BONES REFERENCIES, sensacional comèdia, interpretada per la tan desitjada artista Constance Talmadge. **ELS ESPERITS**, còmica en dues parts, de bromes contínues. **LA CUI-NERA FRANCESA**, grans varietats. — Demà, a la nit, estrena del segon i tercer episodis de **LA REINA DELS GITANOS.** — El propiament dijous, tot estrenes. Programa de gran exit, projectant-se **ALS HOMES**, creació de la gran artista Gloria Livason. Programa Ajúria.

Diorama

Programa per a avui: **LA ROSA DEL BASTRE, GARREGUIHO AL MEU COMPTA, UNA CARRERA DE POBLE**, còmica de gran bromes. **L'ENGANY IDE LA IL·LUSIO.** — Demà, diumenge, grandios programa. Grans sessions. A la nit, augment de programa, i estrena de la sèrie **LA REINA DELS GITANOS**, projectant-se el pròleg i el primer episodi.

Saló Catalunya

El local més fresc de Barcelona

Avui, dissabte, dues estrenes: **EL ILLOP NEGRE**, Paramount, **MONEDA FALSA**, per Elsie Ferguson. **DUES SETMANES DE VACANCES**, creació de Constance Talmadge. **EL PINTOR**, còmica. — Demà, diumenge, a la nit, estrena del Programa Ajúria; **EL MEU COSI**, pel malaguanat Enrico Caruso.

PARC

Concert BANDA VENGARA

PISTA DE GEL

Reobriments aquest mes. Sopars a l'esplèndida Terrassa. Acurat servei. Tziganes Verdura. Especialitat en banquets.

TURÓ

PARK

PARC DE MODA

Avui, nit, Concert BANDA CAÇADORS PLASENCIA. Gran sessió de focs artificials aeris, figurant-hi alguns d'última novetat, premiats en el concurs de València. Cafè-Restaurant de primer ordre.

Casa Beethoven

Tenim un gran assortit d'òperes antigues i modernes, d'ocasió, que realitzem a preus sumament econòmics.

Fills de F. Mas Sarda

20, Rambla del Centre, 20

VALORS — CANVI — CUPONS

CARPINTEROS **INTERESANTE** **ARQUITECTOS**

CIELOS RASOS.—COMPARTIMENTOS.—ARRIMADEROS.—FRISOS.—ZÓCALOS.—LETREROS ANUNCIANTES y otras aplicaciones.

Conseguirá con nuestros tableros de fibra de madera, que están ya preparados para ser pintados en el acto.

**MIDEN... { 4'27 m. x 1'22 m. y 0'91 m.—0'05 m.
3'66 m. x 1'83 m. —0'10 m.**

Maderas- Chapas & Tableros
Carreras, S. A.
Marqués del Duero, 133 al 137
Teléfono 1,575 A. — BARCELONA

PINTORES **DECORADORES**

Lloguers

Torre a Horta amb jardí, agra i electricitat, es lloga per 50 duros.

Torre a Gràcia, pen tranvia amb tot confort, lloguer 50 duros.

Dos pisos carrer Aragó dreta a l'Alxampla. Lloguer 50 duros.

Pis principal en carrer central, prop tranvia, electricitat, terrat, lavabo, molt elegant. Lloguer 50 duros.

Torre a Sant Gervasi, lloguer 50 duros sense traspàs.

Torre per llogar sense traspàs, pen tranvia, set habitacions, bany, water, jardí per 45 duros.

Casa Ronda St. Antoni, 90 lloguer 2 pisos, sense traspàs, lloguer 40 duros, moderna, rescent construida.

Pis gran 8 habitacions, sàl·la, rebu i terrat: a prop Ramblers, 60 duros lloguer sense traspàs.

Pis sense traspàs, 8 habitacions, ascensor, bany, water, molt cèntric, lloguer 45 duros.

Raó: Empresa Ideal d'Informació, Rambla Flors, 16, baixos De 3 a 5

Pianos de lloguer de diferents preus. Bruh n.º 28, entresol. C. HIEGER.

Casa a Sitges situada al Passeig, davant la mar, bany, gas, electricitat, molta aigua de mina, temporada setembre i octubre, o setembre sol. Informes carrer de Cuba, 6, Sitges.

Despatx instal·lat amb valles, mobiliari i telèfon, prop Passeig Gràcia. Lloguer modic. Es traspassa per 5.000 pessetes. Escritura: Tiruloses número 14.985.

Necessito terreny

tancat a lloguer, detalls al número 165.161, Rambla Flors, 16 (anunci).

HORTA

Torre per a tot l'any, punt delicós, 4 habitacions, menjador, galeria, lavabo water, jardí, aigua i electricitat. Raó: C. Canigó, al costat de la mateixa torre.

Comandes

Serventa jove accepta servir persona sola. Indistint no's presenta persona nalmans, Comte Assit, 67, F. Victòria.

Personal profesional

per a pel·lícules de la U. A. C. films ambdós sexes. Gomis, 84. De deu a una.

Taladradora

de paper d'ocasió. Raó: El Vano, Hospital, 19.

Representants Gen

per Catalunya falta, no preia sigui comerciant, però in dispensable tingui 6.000 pessetes metalfíc per a dirigir el seu domicili una empresa distingida amb pocs corredors, podent guanyar extraordinàriament i crear-se posició de duració. A més del mostrari, rebra impressos, reté dels ingressos 5 per 100 per a despeses petites, 500 pessetes per oficina. 1. 50 per 100 de la ganància. Ofertes per correu al Sr. «E. K.» Hotel Colón, Barcelona. (Inutil provar-ho personalment.)

Aprenent

falta per a treballs en or guanyant, presentar-se Florida-blanca, 88, pral., segona.

Delineant

maquinària. Molts coneixements tècnics i pràctica taller. s'ofereix. Escr. 5350. Empresa Ideal d'Informació, Rambla de les Flors, 16 (Anunci).

Noi per a recados

falta. Dgran 1 Ba, 4, entresol, segona.

Depilació elèctrica

Rambla de les Flors, 8. Fàbrica de maniquins.

Dispeses

Família aragonesa cedex habitacions amb assistència, comida casera. Rambla del Centre, 15, primer.

Casa particular

pensió completa a senyor o sola a merjar, cèntrica. Diputació, 276, tercer, tercera.

Se cedexen 2 habits.

moblades d. c. 15 duros mes. R.: Diputació, 120, primer, 2.º

Casa particular

1 o 2 habit. tot estar. Carme, 10, tercer, segona.

Casa particular

desitja 2 o 3 joves a tot estar. C. Ample, 31, segon, primera.

Senyora cedex habitació

amb o sense, a senyoreta o senyor. Raó: Ramalleres, 2, escriptori.

Casa particular

una o dues boniques habitacions, tot estar. Carme, 10, segon, segona.

Canuda, 23, 2º

Sala moblada a dos amics.

Traspassos

Botiga comestibles tocant al Mercat Sant Antoni. Traspasso.

Botiga amb habitació, lloguer 12 ds. Traspasso

Espardenyeria molt cèntrica gran vivienda, poc lloguer, 6.000 pessetes de traspàs.

Traspasso pis moblat, al carrer Comteda l'Asalto, molt ben situat, set habitacions, per absentar-me, per 6.500 pessetes.

Pis amoblant amb dispeses, traspasso per 15 mil pessetes, 10 habitacions. Lloguer 45 duros en punt cèntric.

Taberna-Bar i menjar traspasso, passo molt alicant, tocant carrer Carme.

Botiga amb gran vivienda, tocant carrer de Sant Pau, lloguer 15 duros, se traspassa.

Pensió d'artistes, se traspassa, en bon preu en el carrer Comte Assit, moltes habitacions.

Piset en torre, se traspassa amb mobles, bon preu, 4 dormitoris, menjador, sàl·la, rebu, water i electricitat. Lloguer 30 duros.

Pis 8 habitacions totes ben moblades amb ascensor, bany, water, comoditat, lloguer 45 duros, traspasso 5.000 ptes.

Pis lloguer 30 duros traspasso amb mobles, 2.500 pessetes, al Paral·lel.

Pis 4 habitacions se traspassa moblat per 3.000 pessetes, lloguer 9 duros, prop carrer Princesa.

Empresa Ideal d'Informació, Rambla de les Flors, 16, baixos De 3 a 6 de la tarda

Anuncis

PER A ANUNCIAR

en els periòdics servint-se de l'EMPRESA IDEAL d'INFORMACIO establiren temps molèsties i diner. — 16, Rambla de les Flors, 16 baixos. Telèfon 4863 A

Vendes

Casa torre gran, en poolle pròxim Barcelona amb jardí i hort, es ven per 4.500 duros.

Auto semi-nou, dos baguets marca Doby, roda recanvi, venç per 3.500 pessetes.

Caseta barraca feta tota d'obra a Montjuic es ven per 1.000 ptes.

Torre es ven, pen tranvia, aigua, gas, electricitat, confort modern, baratisima, 15.000 ptes.

Torre es ven prop Passeig Bonanova, molt ben situada per 12 mil duros.

Auto esport arrancada elèctrica, cilic sciencia, a tota prova, es ven per 9.000 ptes.

David motor mag. 2 baquets, en perfecte estat, es ven per 2.500 pessetes.

Auto «Martini» 18/22 set séients, estat nou, venç a tota prova, per ptes. 11.500, molt bon estat.

Ford Sedan, en molt bon estat, venç per 4.000 pessetes. Arrancada elèctrica i a tota prova

Se ven en c. Maslorea casa 12 pisos i botiga rendint l'any 8 % per 38.500 duros.

Se ven en c. Mallorcs casa de 6 pisos i botiga, rendia al mes 955 pessetes, per 25.000 duros.

A Gràcia tocant carrer Salmeron es ven casa de 10 pisos i 2 botigues, rendia 11.535 ptes. anyals, per 38.500 duros.

Raó: Empresa Ideal d'Informació, Rambla Flors, 16, baixos. De 3 a 5.

ELECTROMOTORS i DINAMOS

especialitat en l'ordre **ELECTROQUIMICA** Bobinats, Instal·lacions Reparacions

Maquinària Elèctrica, S. A. (Antics tallers Balcells) Corts Catalanes, 416. T. 568 H.

Piano 500 ptes. bon ús. C. Angels, 4, segon, 2.º

Auto i camió venç a termini. Raó: Ballen, núm. 86, tercer.

EL MEJOR JABON **LOS MEJORES POLVOS**

PECA: CURA **PECA: CURA**

Me contento con leer ya que no le puedo usar: «PECA-CURA es lo mejor» Nadie lo puede negar!

JOVENTUT PERPETUA

Sabó, 1.º.—Crema, 2.º.—Polvos, 3.º.—Aigua catànica, 4.º.—Aigua de Colònia, 5.º.—6, 10 i 15 ptes. segons frasc. Llocos peral cabell, 4.º.—6, 10 i 15 ptes. segons frasc.

Darrerres creacions

Productos serie «IDEAL»

ACACIA, Mimosa, GINESTRA, Rosa de Jericó, ADONIS, EIE, Matinal, CHIFFRE, RocioFlor, ROSA Vértice, GIRA VELL, Muguet, VIOLETA, Jazmin.

Sabó, 3.—Polvos, 4.—Loció, 4.º.—7, 10, 120 ptes. segons frasc. Essència per al mocador, 18 pessetes frasc amb estolç.

CORTES GERMANS - BARCELONA

CADENES «TITAN»

Per a TOTA MARCA d'Autocamions de QUALSEVOL TONELLATGE d'acer cromo-niquel garantitzat

PELAYO, 16, ENTRESOL

Catarro dels nois

L'Anti-catarral BORBONET, és el veritable específic acreditat per a curar en pocs dies la Coqueluche, Bronquitis de tota mena de tos de les criatures.

Dipòsits: Farmàcia de l'autor, Carders, 44; Doctor Adreu i J. Viladomat, Rambla de les Flors.

Es la reina de les aigües de taula la de la VALL DE SANT DANIEL

El seu representant: Josep Pagans, Ponent, 28

Piano per vendre per 500 pessetes. Carrer Universitat, 90, entresol.

Gramofon venc el millor que existeix a la metròpoli de preu per necessitat; venç a comprari-lo. Carretes, 42, tercer, tercera.

Professor de piano i solfeig s'ofereix: Consell de Cent, 291.

FUNDAT EN 1871.—Primària, Comerç Batxillerat (ensenyant of. col·leg. i lliure Gestió de matrícula.—Externs.—Interns

COL·LEGI IBERIC

CONSELL DE CENT, 340 i Llàtria, 49 Director: Llicenciat M. MARCEL

Per qué està de moda
aquest refresc?

Per ésser sempre el mateix:

Deliciós, ric, fi, ideal

AVÍS

Essent moltes les imitacions,
convé que exigeixin ampolla,
etiqueta i càpsula originals

DIDON

REFRESC DE LUXE (Registat)

AROMA :: PLAER :: HIGIENE

Demaneu-lo als cafès, bars, restaurants, etc.

Fàbrica: JOSEP VILA - Carrer València, 169 - Barcelona

BALNEARI "LA PUDA DE MONTSERRAT"

CURA TERMAL SULFUROSA - (15 juny - 15 octubre)
Artritis, Afeccions del pit, Post-Gripal i de la pell.

BAIXADOR «LA PUDA» Línia Barcelona-Martorell-Manresa (Magòria) vuit trens diaris
INFORMES: Diagonal, 460 i Balneari. - (Telèfon 507, Martorell)

Bombeta
"OPALINA"
RAY-WATT
ILLUMINACIÓ
MOLT DECORATIVA
GRAN ECONOMIA
ÚLTIMA NOVELAT
Rbla. de les Flors, 16

PER A L'ISTIU

Res més útil i pràctic que uns binocles de campanya. Uns binocles són el més fidel company per a tota classe d'excursions, és l'únic que pot portar-se on hi ha la vista i les camos poden arribar, i quan reuneix les condicions de perfecció i baratura és fa quasi indispensable. Això ofereix

La Optica Medica

un binocle «tourista» es-tolg el culro corretja per a posar en bandolera i amb un augment de

5 vegades
pel limitat preu de

35 PESSETES

Carles Tutusaus - Fabricant

BOQUERIA, 22 - BARCELONA

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les

Antiga Casa T. COSTAS, Palla, 13 i 15, pral.

IDORMIU TRANQUILS

SENSE QUE ELS MOSQUITUS US MORTIFIQUIN!

El perfum higiènic, desinfectant
i absolutament inofensiu

ZAMPIRONI

allunya de
les habitacions aquestes
empipadores bestioles, que amb llur
fibró verinós escampen sovint greus malalties

REFUSEU LES IMITACIONS

I Recordeu's-en!

ZAM-PI-RO-NI

SE VEN A TOTES LES
DROGUERIES I BASARS

AGENTS A ESPANYA: J. URIACH I C. - BARCELONA

Vendes

Tapissos pintats

La casa més important d'Es-panya. Especialitat en tapissos religiosos. Exposició permanent de quadros a l'oli, gravats, oleogràfics, etc. Fabricació de marcs. Encomenades. No compreu sense visitar aquestes cases.

F. MONTFALCÓN
Boters, 4, final Portaferrissa.

Joies d'ocasió

Safates i servets de plata, a per. Compror or, plata, platí, brillants i perles.
Selecció de J. Molas
Rambla de les Flors, 8 A
Cardenal Casañas, 8.

Mobles d'ocasió

liquide tots els d'un pis avui i demà. P. Gràcia, 29, segon, 2.º de 10 a 1 de 4 a 7. Hi ha un superb dormitori.

Venc finca rústica

bosc, vinya, secà, regadiu, carretera oficial a les parets de la casa. A 3 kms. d'important ciutat i 20 de Barcelona per 100.000 pessetes. Informes directes al comprador escrivin al 5.331: Rambla Flors, 16 (Anunci).

Prensa per a vi

1 oli, 4 columnes, gran pressió, bon estat. Es ven d'ocasió a baix preu. Mas Pitarrà, Cervelló.

Cura radical de l'artritis, càlculs, eczemes, estrenyiment

BALNEARI VALLFOGONA

Aigües clorurades - sòdiques - sulfatades varietat brom iodurada, altament radio-actives

Temporada oficial de 1.º de juny a 30 de setembre. Gran Hotel-Restaurant, Xalets, Parcs, Boscos, Església, Telèfon, Gagatge, Diversions vàries

Informes: «Epicerie Centrale», Rambla Sant Josep, 13. Barcelona

Correspondència: Administrador del Balneari (Per Tàrraga)

DARRERES INFORMACIONS

Els senyors Villanueva, Gasset i Chapaprieta mantenen llur actitud intransigent.

El Consell de Ministres d'aquesta tarda. - Quatre pistolers entren a la sucursal del Banc d'Espanya a Gijón, robant 600.000 pessetes

PENINSULA

LA CRISI LATENT

Madrid, 1, 2 tarda.
El cap del Govern ha dedicat les primeres hores del matí d'avui a realitzar gestions prop dels ministres de Finances, Foment i Treball, per a reduir llur actitud resolta en contra l'informe de l'Estat Major Central.
Amb el senyor Villanueva la conferència ha estat molt estensa.

El president ha tractat endebades de convèncer els tres ministres, no sols de la necessitat d'acceptar l'informe de l'alt organisme militar, sino de la impossibilitat que pogués establir-se un sol soldat, ni una pesseta en els actuals moments, mitjançant un replegament ple de perills davant l'enemic hostil.

En vista que no ha aconseguit el seu propòsit conciliador, el president els ha citat per al Consell d'aquesta tarda, amb l'objecte que les dades sollicitades del ministeri de la Guerra portessin major convenciment a l'anima dels ministres discrepants.

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

Des de dos quarts de dotze del matí fins a tres quarts d'una de la tarda ha romàs el president al Palau, conferenciant amb el Rei sobre el problema del Marroc i les seves derivacions polítiques.

—He acabat — ha dit el marquès d'Alhucemas — la conversa que ahir vespre vaig començar amb el Rei, i he sotmès a la signatura de decrets de Finances i Guerra.

Aquesta tarda tindrem el nostre Consell a les cinc, i suposo que serà el definitiu.

I res més.

—Ha estat estensa la seva conferència amb el Rei? — li han dit.

—Està clar — ha contestat —: havia moltes coses que tractar.

—Vindrà algun ministre al Palau?

—No; no vindrà cap ministre. Aquesta tarda, Consell.

Des del Palau el cap del Govern s'ha traslladat a la Presidència.

Allí ha rebut els periodistes, a un quart de dues, dient-los:

—He anat al Palau, com ja saben, a acabar de donar compte al Rei dels assumptes pendents.

Aquesta tarda, a les cinc, tindrem Consell.

Se celebrarà avui mitja hora abans, perquè ha d'acabar també abans perquè el ministre d'Instrucció pública pugui marxar aquesta nit a Sant Sebastià, amb l'objecte d'assistir al Congrés de Pediatría.

La sessió inaugural serà presidida per la Reina, i en nom del Govern, pel senyor Salvatella.

—No li he amagat al Rei — ha seguit dient el president, alludint a la qüestió política i al Consell d'aquesta tarda — la importància dels assumptes pendents i les dificultats amb que es lluita dintre del Govern.

Veurem si en el Consell d'aquesta tarda es reduïxen aquelles, en vista de les dades i documents demanats al ministeri de la Guerra.

—Doncs el senyor Alba no és el que na planteja la dificultat.

—No, són els senyors Villanueva, Gasset i Chapaprieta, els quals sustenten un criteri especial, que jo no crec encertat.

Veurem si aquests senyors mantenen els mateixos punts d'obrir o si pel contrari s'avenen a arribar a una solució armònica.

ACLARACIO

Encara que la gent ha sospitat maliciosament que les dades demanades al ministeri de la Guerra eren un pretext de dilació, és exacta l'existència de tals dades.

Es refereixen a propostes fetes, fa algun temps, al ministeri de la Guerra, per determinades seccions de l'Estat Major Central, sobre un sistema de concentració de forces a la zona costera del Marroc, que facilitaria bastant la reducció dels contingents.

CASES BARATES

El ministre del Treball ha manifestat avui que havia signat la distribució del crèdit de 50.000.000 de pessetes destinat a la construcció de cases barates.

IMPORTANT ROBATORI A LA SUCURSAL DEL BANC D'ESpanyA A GIJÓN

El ministre de la Governació, en rebre avui els periodistes, ha manifestat que anava a donar-los compte d'un altre fet escandalós semblant als últimament realitzats a Barcelona.

El d'avui té més importància, perquè els autors havien aconseguit apoderar-se d'una creixuda quantitat en bitllets.

El duc d'Almodóvar del avile ha donat compte del fet en la següent forma:

Segons em comunica el governador d'Oviedo, aquest matí s'han presentat a la Sucursal del Banc d'Espanya, a Gijón, quatre individus, pistola en mà, que s'han dirigit cap a les finestres i taula del director, dient-li que donés el diner que allí hi havia.

Per apolar llur requeriment, els pistolers han engegat alguns trets, produint en aquelles oficines el consegüent pànic i confusió.

Aprofitant-se de l'estupor i de l'escàndol causats entre el públic i els empleats, els pistolers s'han apoderat d'uns quants feixos de bitllets i han abandonat el Banc, fugint en un automòbil que els esperava a la porta.

No es coneixia exactament la quantitat a que pujava el robatori, però els caps del Banc creien que els assaltants s'emportaren unes 600.000 pessetes.

Segons el governador d'Oviedo, la guàrdia civil i la policia seguien de prop la pista dels atracadors.

El ministre esperava celebrar una conferència amb les autoritats d'Astúries perquè li comuniquessin més detalls.

Es mostrava el duc d'Almodóvar del Valle molt indignat per la repetició d'aquests fets, i sobre els quals ha parlat amb el director general d'Ordre públic.

El ministre ha anunciat que es proposava trametre una circular als governadors, excitant-los a que dictin tota classe de mesures per a evitar la repetició d'aquests fets, que no dubta en qualificar de vergonyosos.

SIGNATURA DE MARINA

Madrid, 1, 4'15 tarda.

Disposant que els armadors d'un o més vaixells, puguin efectuar ells mateixos l'asseguració de llurs dotacions, si la Comissaria d'Assegurances els hi reconeix solvència i garantia per això.

Proposta d'ascens de diversos alferes de fragata.

DETENCIO DEL «GATO»

Melilla. — Ha estat detingut el «Gato». La detenció s'efectuà ahir vespre, trobant-se a casa seva.

Es mostrà molt sorprès del que es feia amb ell, assegurant que no havia donat cap motiu.

A la fortalesa de Rostrogordo, on fou conduït, ocupa el «Gato» el mateix cel·lular on sorprené la mort a l'ex-kaid de Beni-Said Kaddur Hamar.

Les autoritats diuen que la detenció del «Gato» és una mesura política.

Es recorda que el «Gato» estigué empresonat alguns mesos amb la seva família, a Chafarines, per ordre del general Berenguer, i en arribar el seu successor, general Burguete, l'alliberà, el mateix que a Muley Mustafà.

La detenció és comentadíssima.

Ultimament el «Gato» no sortia de la plaça, veient-se'l passejar amb els moros de les diverses cabiles que venen a Melilla molt sovint.

LA SITUACIO A LA ZONA DE MELILLA

Melilla. — Les observacions dels aviadors anuncien que segueixen augmentant les concentracions enemigues.

Es confirma que els rebels, ultra llurs treballs de fortificació a que es dediquen afanyosament, durant la nit, en especial al front de Tizzi Azza, estan emplaçant canons, probablement procedents del cam d'Alhucemas, a no ser que fos cert el rumor que més d'una vegada ha circulat de que disposen d'algunes peces noves.

Amb un dels canons ara emplaçats, i sens dubte per a medir l'alcanç, han fet avui alguns disparos contra la posició de Tafersit, on tenim emplaçada la bateria de 15, per fortuna sense conseqüències.

També al davant de la dita posició s'ha observat que des d'ahir han augmentat les concentracions enemigues.

Avui ha anat el general Marzo a Tafersit i es proposa anar fins a Tizzi Azza.

En tornar d'Alhucemas i a 15 milles d'Afrau ha anat a fons l'embarcació amb motor «Faraon», tripulada per un caporal i sis mariners de la Companyia de Mar.

La tripulació ha pogut salvar-se.

DETALLS DE L'ATRAMENT DE GIJÓN

Madrid, 1, 5'15 tarda.

Gijón. — L'atracament a la Sucursal del Banc d'Espanya ocorregué en la següent forma:

A les 9'5 del matí es presentaren a la Sucursal del Banc diversos subjectes demanant canvi d'un bitllet de 50 pessetes.

Després de fet el canvi sortiren de l'establiment, entrant al cap de poca estona acompanyats d'altres individus.

Tots portaven un revòlver a cada mà i es dirigiren als empleats amenaçant-los i obligant-los a aixecar els braços en l'aire i a serbar silenci, dient-los que en cas contrari els matarien.

Els lladres entraren a les oficines demanant als empleats que els diguessin on guardaven el diner. Els empleats es van negar.

Allavors alguns dels pistolers rodejaren els empleats apuntant-los les pistoles, mentre altres registraven tots els armaris i caixes de còdols.

El rimer que trobaren foren quatre sacs petits plens de monedes d'argent però com que pesaven els abandonaren.

Després s'apoderaren d'algunes carteres i de diversos feixos de bitllets.

Per a esportar els empleats tiraren alguns trets en l'aire.

En sentir els trets el director, que es trobava al seu despatx, va sortir i en veure un dels pistolers, li digué: —Si avança un pas més és home mort.

El director senyor Zarate, no féu cas d'aquesta intimidació, i tretant-se una pistola avançà envers el desconegut. Tots dos lluitaren durant llarga estona, caient abraçats a terra.

En això sonà un tret, i es veié que el senyor Zarate que quedava estès a terra en mig d'un bassal de sang.

Els pistolers, sempre amenaçant amb els revòlvers als empleats, sortiren del banc i fent disparos pel carrer es dirigiren a la de Begofia, on hi havia un automòbil parat, a l'interior del qual hi havia tres individus i sense deixar d'apuntar, ocuparen el cotxe.

El xofer, en veure que es tractava d'uns lladres, es negà a conduir l'automòbil, i aleshores dos dels pistolers, pujant al pescant, li apuntaren llurs pistoles al pit, amenaçant-lo amb disparar si no conduïa l'automòbil.

Un guàrdia que presencià l'escena volgué disparar contra els atracadors, però no pogué perquè li fallà el revòlver.

El xofer, per fi conduí l'automòbil per la carretera d'Oviedo a tota velocitat.

El senyor Zarate fou conduït a la casa de socors, on li apreciaren una ferida de bala a la galta esquerra amb sortida pel coll i diverses contusions greus al frontal.

El senyor Zarate demanà a la casa de socors que acudís immediatament un notari, i allí mateix féu testament.

Amb tota classe de precaucions fou conduït al seu domicili on es troba en greu estat.

Se sap que els lladres havien sortit d'Oviedo.

Després de començar el robatori lligaren el xofer un arbre en un solar.

El xofer es pogué deslligar i es presentà a la caserna de la guàrdia civil de Puntales denunciant el que havia passat.

El robat puja a 675.000 pessetes. L'automòbil ha estat trobat al lloc

conegut per Venta Puga.

Fins ara no s'ha fet cap detenció.

ENTRADA AL CONSELL

Prop de dos quarts de set de la tarda han quedat els ministres reunits a la Presidència per a celebrar Consell.

El primer en arribar fou el senyor Salvatella.

Digué que res portava d'importància.

Després arribà el senyor Villanueva.

Els periodistes li digueren: Quina bona cara porta.

Al que contestà: A mal temps bona cara.

—Es que fa mal temps? — li digueren els periodistes.

—Això diuen — contestà el senyor Villanueva.

Acte seguit s'acomiadà dient: Adéu, senyors.

—A Déu amb nosaltres o a nosaltres? — li digué un periodista.

—Home, adéu a vostè.

Després arribà el general Aizpuru i els periodistes li preguntaren si havia rebut les dades del Marroc, contestant el general afirmativament.

—S'aprovaran? — li digueren els periodistes.

—El mal no és que s'aprovin o no s'aprovin, sino les derivacions.

Acte seguit arribà el senyor Gasset.

—Porta quelcom? — li digueren els periodistes.

El senyor Gasset digué que venia lloure de papers, però que més lloure sortiria després, perquè anaven a tractar d'una cosa que ja estava suficientment tractada.

—Així, és vostè enemic del Govern?

—De cap manera: no soc enemic del Govern i jo crec que en les actuals circumstàncies necessita l'ajuda de tots. Jo, per la meua part li prestaré el meu ajut.

El president digué que anava a fer algunes gestions per veure de suavitzar algunes divergències que havien sorgit en el si del Govern, però que ho creia difícil, i que si no ho aconseguia, inevitablement surgiria la crisi.

El senyor Alba manifestà que no era exacte que hagués canviat de criteri sobre l'informe de l'Estat Major Central, després de la conferència que celebrà ahir a la tarda amb el president del Consell.

—En aquests problemes tan difícils no es canvia d'opinió cada 24 hores — va dir el senyor Alba.

Jo, des d'un principi, en donar el seu informe l'Estat Major Central, em vaig posar al seu costat, car no hi havia més remei, puix comprengue una retirada en les actuals circumstàncies, es perillós i m'atany gran responsabilitat si esdevingués algun desastre.

Alludint al telegrama de Tànger sobre l'incident entre el tabor espanyol i la guàrdia consular italiana, va dir que no de tractar-se d'algun error, puix no tenia cap notícia de que hagués esdevingut res.

Els altres ministres no digueren res.

UN ATRAMENT

Al migdia i a la carretera d'Extremadura, un automòbil que conduïa diner per a pagar els obrers d'unes obres properes al poble de Villaverde, fou atacat per uns individus que ocupaven un altre automòbil.

Els lladres fugiren, després d'aconseguir apoderar-se del diner.

Han sortit en llur persecució forces de la guàrdia civil del lloc de Cerabanchel.

ESTRANGER

Més del conflicte entre Itàlia i Grècia

LA NOTA DE LA CONFERENCIA D'AMBAIXADORS

Atenes 1. — L'encarregat de Negocis de França en aquesta capital ha presentat al ministre grec senyor Alexandris una nota de la Conferència d'Ambaixadors en la qual es protesta en tons enèrgics contra l'atemptat de que foren víctimes els membres de la

Comissió encarregada d'una missió pacífica.

La Conferència d'Ambaixadors reclama del Govern hel·lènic que s'obri immediatament una enquesta amb l'objecte de depurar responsabilitats i fa tota classe de reserves sobre les sancions i reparacions que eventualment sol·licités.

El senyor Alexandris contestà que prenien la dita nota en compte i que comunicaria a la Conferència els resultats de l'enquesta que activament es porta ja a cap per ordre de les autoritats gregues. —Havas.

L'OCCUPACIO DE OORFU

Roma, 1. — El comandant en cap de la flota italiana comunica que ahir a les quatre de la tarda, s'efectuà el desembarcament a Corfú sense dificultat.

A les sis la bandera italiana onejava a la fortalesa, essent saludada per 21 canonades i entusiasmes d'urres de les tripulacions. Acte seguit la ciutat fou ocupada per les forces expedicionàries. —Havas.

BARCELONA

L'Assemblea de la Mancomunitat

Sisena sessió

La sisena sessió de l'Assemblea ha començat a dos quarts de cinc de la tarda sota la presidència del senyor Jansana.

S'ha posat a discussió el dictamen sobre la proposició referent a la crisi dels vinyaters catalans, prenent part en la discussió els senyors Robert, Palau i Mari.

Els contesta el conseller senyor Mas.

(Segueix la sessió.)

Una carta d'En Macià

Retallem de «La Tralla»:

Senyor En Marcell Domingo.

Molt distingit amic: Voreig entrar-me de l'article que vostè va publicar a «El Diluvi» d'aquesta ciutat, adreçat a diverses persones que porten la representació d'un nucli o sector polític entre les quals hi vaig veure el meu modest nom, i en el qual ens preguntava si estàvem decidits a dur la nostra col·laboració i esforç a una possible campanya contra la intervenció militar espanyola al Rif.

Haig de manifestar-li que el nucli radical nacionalista català, en la seva intensa propaganda que per les terres catalanes va realitzant, s'ha ocupat preferentment d'aixecar l'opinió catalana contra la participació forçada que els catalans hi tenen.

Anar contra la guerra del Marroc, hi vaig iestic disposat a participar a tota campanya la finalitat essencial de la qual sigui impedir el vessament de sang per una causa impopular i injusta. Per això aniré al costat de qui honradament i lleialment com jo es sumi a aquest moviment de dignitat civil.

Però haig de fer constar, ab tot, que em limitaré, en aquest cas, a coadjuvar solament a la campanya que es faci dintre Catalunya.

Sento haver-li de dir, senyor Domingo, que amb els espanyols difícilment s'hi poden tenir tractes, tant si són de dreta com si són d'esquerra.

Es era mateix que un sector determinat del sindicalisme agrari amb una campanya contra les aspiracions catalanes, la sipatia i l'ajut moral que nacionalistes i radicals li aportaren en hores difícils.

A favor de la llibertat de Catalunya no s'ha alçat ni una veu de les esquerres espanyoles. En el meu darrer discurs parlamentari les esquerres emmudiren. D'aquell gènere de la veritable llibertat n'és orfe la majoria dels espanyols.

I, no obstant, pocs moviments nacionalistes tenen un sentit d'alta humanitat com el nacionalista català.

Fent constar aquestes observacions, ja sap que pot disposar d'aquest seu afectíssim amic, Francesc Macià.